UCHWAŁA NR LXXII/475/2023
RADY GMINY ŁAMBINOWICE

z dnia 21 września 2023 r.

w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572) art. 12 ust. 1, ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977), w związku z Uchwałą Nr XXV/196/2020 z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice, Rada Gminy Łambinowice uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice.

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) Tekst studium stanowiący załącznik nr 1;

2) Rysunki studium:

a) Kierunki zagospodarowania przestrzennego stanowiące załącznik nr 2;

b) Uwarunkowania stanowiące załącznik nr 3,

3) Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice, stanowiące załącznik nr 4;

4) Dane przestrzenne stanowiące załącznik nr 5.

§ 2. Tracą moc uchwały nr: XXVII/182/2001 Rady Gminy w Łambinowicach z dnia 22.02.2001 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice, XXXIX/269/2006 Rady Gminy w Łambinowicach z dnia 27.04.2006 r., w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice, XIII/106/12 z dnia 24 lutego 2012r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice oraz nr VI/43/2015 Rady Gminy w Łambinowicach z dnia 28 maja 2015r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łambinowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jarosław Gawlik

Załącznik nr 1 do uchwały nr LXXII/475/2023
Rady Gminy Łambinowice
z dnia 21 września 2023r.

STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁAMBINOWICE

2023

Autorzy opracowania

Iwona Zięba
Bartłomiej Zięba

Spis treści

CZĘŚĆ A 7
UWARUNKOWANIA 7
1. PODSTAWA PRAWNA. 8
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA. 8
1.2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE I LITERATURA. 8
2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU. 10
3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY. 15
4. DIAGNOZA, O KTÓREJ MOWA W ART. 10a UST. 1 USTAWY Z DNIA 6 GRUDNIA 2006 R. O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU, PRZYGOTOWANEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU GMINY. 16
5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO. 17
4.1. RZEŹBA TERENU I BUDOWA GEOLOGICZNA. 17
4.2. SUROWCE MINERALNE 20
4.3. WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH. 21
4.3.1. Wody powierzchniowe. 21
4.3.2. Wody podziemne. 21
4.3.3. Retencja wodna. 23
4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE. 23
4.5. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ. 24
4.5.1. Gleby. 24
5.5.1. Struktura agrarna i liczba gospodarstw 27
5.5.2. Produkcja roślinna. 29
5.5.3. Produkcja zwierzęca 29
4.6. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ. 30
4.7. STAN ŚRODOWISKA. 30
4.7.1. Jakość powietrza. 30
4.7.2. Promieniowanie elektromagnetyczne. 30
4.7.3. Hałas. 31
4.7.4. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów 31
4.7.5. Zagrożenie poważnymi awariami 32
4.8. STAN PRZYRODY. 32
4.8.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego 32

6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 35
5.1. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE. 36
5.2. OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW 39
5.3. OBIEKTY PROPONOWANE DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW 40
5.4. STAN DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 45
5.5. MIEJSCA PAMIĘCI 46
5.6. UKŁADY RURALISTYCZNE i ULICOWE WSI 46
7. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH. 47
8. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA. ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 R. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM; 48
7.1. ZALUDNIENIE. 48
7.2. LUDNOŚĆ 48
7.3. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. 51
7.4. BEZROBOCIE. 52
7.5. WARUNKI MIESZKANIOWE 53
7.6. EDUKACJA. 54
7.6.1. Placówki szkolne i przedszkola. 54
7.7. KULTURA. 58
7.8. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK. 60
7.8.1. SPORT I WYPOCZYNEK 60
7.8.2. Infrastruktura rekreacyjna 61
7.9. OCHRONA ZDROWIA. 61
7.10. POMOC SPOŁECZNA. 62
7.11. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA. 63
8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY. 64
8.1. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE. 64
8.2. ANALIZA EKONOMICZNA, ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA - DIAGNOZA. 65
9. STAN PRAWNY GRUNTÓW 66
10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH. 67
11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH. 67

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA. 67
13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH. 68
14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI. 68
14.1. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI. 68
14.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA. 68
14.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA. 71
14.1.3. KOMUNIKACJA ROWEROWA I PIESZA. 71
14.2. STAN SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ. 71
14.3. SYSTEM GOSPODARKI WODNEJ. 71
14.4. SYSTEM GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ. 72
14.5. SYSTEM INFRASTRUKTURY GAZOWEJ. 73
14.6. SYSTEM ENERGETYCZNY. 73
14.7. SYSTEM TELEKOMUNIKACYJNY. 73
14.8. SYSTEM GOSPODARKI CIEPLNEJ. 73
14.9. GOSPODARKA ODPADAMI. 74
14.10. INFRASTRUKTURA PRZECIWPOWODZIOWA. 75
15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH. 75
16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ. 75
17. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA OKREŚLENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY. 76
CZĘŚĆ B 81
KIERUNKI ROZWOJU 81
1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁAMBINOWICE NA TLE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, STRATEGII I PLANU ZAGOSPODAROWANIA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO I STRATEGII ROZWOJU GMINY 82
2. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ZGODNIE Z WYMOGAMI USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM 84
3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO 85
4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY . 86

5. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 93
6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 96
7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 98
7.1. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI 98
7.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA 98
7.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA 99
7.2. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 99
7.2.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ 100
7.2.2. OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW 100
7.2.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ 100
7.2.4. ZAOPATRZENIE W GAZ 101
7.2.5. CIEPŁOWNICTWO 102
7.2.6. TELEKOMUNIKACJA 102
7.2.7. GOSPODARKA ODPADAMI 103
8. OBSZARY, NA, KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM 103
9. OBSZARY, NA, KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA 104
10. OBSZARY, DLA, KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ ... 104
11. OBSZARY, DLA, KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 105
12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 105
13. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 106
14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA, KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 107
15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ 108

16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI 108

17. OBSZARY ZDEGRADOWANE 108

18. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA. 108

19. OBSZARY, NA, KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH 109

CZĘŚĆ C 110

UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM 110

CZĘŚĆ D 113

ANALIZA EKONOMICZNA ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA, PROGNOZA DEMOGRAFICZNA ORAZ MOŻLIWOŚCI FINANSOWE GMINY, MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ, WYRAŻONE W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY 113

1. WSTĘP. 114

2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA, W TYM UWZGLĘDNIAJĄCE, TAM GDZIE TO UZASADNIONE, MIGRACJE NA OBSZARACH FUNKCJONALNYCH W ROZUMIENIU ART. 5 PKT 6a USTAWY Z DNIA 6 GRUDNIA 2006 R. O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU 114

3. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY. 121

4. OKREŚLENIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ - WYRAŻONE W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY 123

5. OBLICZENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA ZABUDOWĘ NETTO WYRAŻONĄ W POW UŻYTKOWEJ. 123

CZĘŚĆ A

UWARUNKOWANIA

1. PODSTAWA PRAWNA.

1) uchwała Rady Gminy Łambinowice r XXV/196/2020 z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łambinowice,
2) ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977),
3) rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004 r. nr 118, poz. 1233),
4) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625, z późn. zm.),
5) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409),
6) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.),
7) ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
8) ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.),
9) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2022 r., poz. 699 z późn. zm.)
10) ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537),
11) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.),
12) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz.633),
13) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 poz. 1409).

1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.

Zadaniem opracowania jest określenie istniejących uwarunkowań rozwoju oraz zasadniczych celów rozwoju, które w zakresie kierunków i zasad realizacji wynikają z przyjętej polityki przestrzennej wynikającej z dokumentów strategicznych oraz możliwości rozwoju Gminy. Wójt sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych, a studium nie jest aktem prawa miejscowego. Niniejsze studium sporządzone jest dla obszaru całej gminy w jej granicach administracyjnych.

1.2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE I LITERATURA.

1) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łambinowice, uchwalone Uchwałą Rady Gminy Łambinowice Nr XXXVII/217/2002 z dnia 9 października 2002 r.;
2) Ocena aktualności przyjęta uchwałą Nr XXIII/141/2017 Rady Gminy Łambinowice z dnia 1 z dnia 27 lutego 2017 r.;

3) Portal mapowy woj. opolskiego https://cuw.mapy.opolskie.pl/,;
4) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego uchwalony przez Sejmik Województwa 28 września 2010 uchwałą Nr XLVIII/505/10 zmieniony uchwałą nr VI/54/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r.;
5) Uchwała Nr XXV/325/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.
6) Program ochrony środowiska dla gminy Łambinowice na lata 2022-2025 wraz z perspektywą na lata 2025-2028;
7) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice;
8) Rejestry decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu -2016 - 2022
9) Mapy zagrożenia powodziowego: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpPDF;
10) Dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/jednostka#;
11) Dane własne urzędu Gminy dot. liczby ludności;
12) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 https://wwwgov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego;
13) Rejestr i ewidencja zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu https://wwwwuozopole.pl/ochrona;
14) Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Łambinowice na lata 2019-2024;
15) Raport o stanie gminy za 2019 rok;
16) Plan Rozwoju Miejscowości Łambinowice na lata 2016 – 2025;
17) Gminny Program ochrony nad zabytkami dla Gminy Łambinowice na lata 2018-2021.

2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.

Gmina Łambinowice jest gminą wiejską należącą do powiatu nyskiego, położoną w południowo-zachodniej części województwa opolskiego. W latach 1945–1975 gmina należała do powiatu niemodlińskiego.. Siedziba gminy to Łambinowice.
Gmina Łambinowice zajmuje powierzchnię 124 km^2, co stanowi 10,13% powierzchni powiatu nyskiego oraz 1,32 % ogólnej powierzchni województwa opolskiego.

Sąsiaduje z gminami Tułowice (od północnego zachodu), Korfantów (od wschodu), Nysa (od południowego -zachodu) Pakosławice i Skoroszyce (od zachodu), oraz Niemodlin od północy. Na niewielkim przebiegu zachodnią granicę wyznacza rzeka Nysa Kłodzka.

Głównym ośrodkiem w gminie jest wieś Łambinowice siedziba władz samorządowych i ośrodek usług lokalnych, usytuowana w części centralnej gminy. Znajduje się ona w odległości ok. 29 km od Opola, ok. 17 km od Nysy oraz 29 km do granicy z Czechami.
Kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy ma sąsiedztwo z miastem Nysa oraz Opolem jednym z ważniejszych ośrodków przemysłowych w Polsce oraz przynależność do obszaru funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie, grupującej jednostki samorządu terytorialnego powiatu nyskiego, prudnickiego oraz głubczyckiego. Partnerstwo Nyskie powołane zostało w celu wspólnych działań związanych z transportem w tym publicznym, rynkiem pracy oraz rozwojem społecznym.

W 2016 roku powstało Stowarzyszenie Subregion południowy. Stowarzyszenie jest stowarzyszeniem jednostek samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym - zinstytucjonalizowaną płaszczyzną współpracy Stowarzyszonych gmin i powiatów

Rysunek 1 Położenie Subregionu Południowego na tle województwa opolskiego

Gminy wchodzące w skład Stowarzyszenia Subregion Południowy zajmują powierzchnię 2237,48 km^2 i obejmują Powiat Nyski, Powiat Prudnicki, Powiat Głubczycki oraz Gminy: Nysa, Prudnik, Głubczyce, Głuchołazy, Otmuchów, Paczków, Korfantów, Grodków, Biała, Branice, Lubrza, Łambinowice, Skoroszyce, Pakosławice, Kamiennik, Baborów Kietrz oraz Głogówek. Obszar ten zamieszkiwany jest przez 226 498 osób.

W gminie znajduje się 13 wsi i 3 przysiółki zgodnie z urzędowymi nazwami miejscowości w skład gminy wchodzą następujące miejscowości: [1]

1. Bardno	Przysiółek wsi Mańkowice
2. Bielice	Wieś
3. Budzieszowice	Wieś
4. Drogoszów	Wieś
5. Dworzysko	Przysiółek wsi Malerzowice Wielkie
6. Jasienica Dolna	Wieś
7. Lasocice	Wieś
8. Łambinowice	**Wieś siedziba Gminy**
9. Malerzowice Wielkie	Wieś
10. Mańkowice	Wieś
11. Okopy	Przysiółek wsi Łambinowice – odrębne sołectwo
12. Piątkowice	Wieś
13. Piotrowice	Część wsi Lasocice
14. Sowin	Wieś
15. Szadurczyce	Wieś
16. Wierzbie	Wieś

Wykaz urzędowych nazw miejscowości i ich części został ogłoszony rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, które ukazało się w Dzienniku Ustaw z 13 lutego 2013 roku (poz. 200).

Przysiółek Okopy został ustanowiony odrębnym sołectwem na podstawie uchwały Rady Gminy.

Piotrowice – część wsi Lasocice (obejmująca dawny folwark) faktycznie nie istnieje i powinna być wykreślona, jako nazwa miejscowości. Przysiółek wsi Łambinowice tj. Okopy jest obecnie odrębnym sołectwem, natomiast położony jest w obrębie ewidencyjnym Łambinowice.

W celu zidentyfikowania problematyki istniejącego zagospodarowania przedstawiono poniżej charakterystyki wsi

BIELICE.

Miejscowość posiada częściowo zachowany zabytkowy układ ulicowy. Występująca zabudowa to głównie zabudowa zagrodowa, budynki przeważnie w układzie szczytowym, niektóre zachowane z połowy XIX w, murowane i otynkowane, piętrowe, w większości połączone z zabudowaniami gospodarczymi. W centralnej części wsi, w pobliżu skrzyżowania dróg komunikacyjnych usytuowany zabytkowy kościół otoczony murem. Wieża kościoła stanowi pionową dominantę architektoniczną w miejscowością. Zabudowania posiadają cechy tradycyjne i regionalne - styl zabudowy, materiał, rozwiązania techniczne itp. Na terenie miejscowości występuj także inne elementy zagospodarowania funkcjonalno - przestrzennego (ogrodzenia, furty, bramy, charakterystyczne urządzenia zespołów folwarcznych, dworskich, gospodarczych itp.) . W południowo-zachodniej części wsi, poza

\

[1] http://ksng.gugik.gov.pl/urzedowe_nazwy_miejscowosci.php

siedliskiem, znajduje się zabytkowy zespół dworski /obecnie Dom Towarzystwa Pomocy Brata Alberta/, wraz z grupą starodrzewu towarzyszącego zespołowi, w części zachodniej przechodzący na ogrodzony murem te-ren cmentarza z kaplicą cmentarną. Na zapleczu zabudowań folwarcznych przebiega ciek wodny Młynówka Bielicka łączący się powyżej wsi Bielice z rzeką Nysą Kłodzką

BUDZIESZOWICE.

Niewielka miejscowość o zachowanym częściowo układzie ulicowym, o zabudowie zagrodowej, budynki głównie w układzie szczytowym, usytuowane generalnie wzdłuż drogi prowadzącej w kierunku Korfantowa. Przy skrzyżowaniu dróg na jednym z końców wsi usytuowane usługi, boisko sportowe, remiza.

DROGOSZÓW

Miejscowość bez zachowanego czytelnego układu zabytkowego – występuje układ łańcuchowy z grupami zabudowy, rozciągniętymi wzdłuż przebiegającej drogi, zabudowa zagrodowa, budynki w układzie szczytowym i kalenicowym. Od strony północno - zachodniej wsi przebiega ciek wodny - Młynówka Bielicka.

DWORZYSKO (HUNÓW).

Układ miejscowości to głownie zespół folwarczny z okazałą kaplicą przylegającą do budynku mieszkalnego oraz zachowanymi zabudowaniami gospodarskimi, usytuowany w pobliżu drogi prowadzącej w kierunku Łambinowic, nieopodal wsi Szadurczyce. Zabudowa składa się z zachowanych obiektów zachowujących układ folwarczny, z rysującym się układem dawnego parku z nielicznie zachowanym starodrzewem. Na zachowanym terenie występuje także współczesna zabudowa (budynki gospodarcze i mieszkalne), która ingeruje w dawny układ zabytkowy.

JASIENICA DOLNA.

Miejscowość posiada zachowany, czytelny układ zabytkowy, o charakterze wsi ulicowej, usytuowanej na skrzyżowaniu dróg, rozciągającą się wzdłuż jednej z nich. W sąsiedztwie skrzyżowania, poza siedliskiem, usytuowany dawny dwór z okazałym folwarkiem. Zabudowa wsi to zabudowa zagrodowa, budynki w układzie szczytowym. W środkowej części wsi znajduje się zabytkowy kościół, plebania i kaplica cmentarna oraz przykościelny cmentarz o cechach zabytkowych.

LASOCICE.

Miejscowość o częściowo zachowanym, wykształconym zabytkowym układzie ulicowym, funkcjonującej zabudowie zagrodowej, budynkach przeważnie w układzie szczytowym. W południowej części wsi zabudowa w układzie rozproszonym ze względu na usytuowanie zabudowy zagrodowej przy rozwidlających się drogach. W ciągu zabudowy zagrodowej kościół filialny. W północnym krańcu wsi, na terenach dawnego folwarku znajdują się ruiny dawnego pałacu oraz budynku gospodarczego..

ŁAMBINOWICE.

To duża miejscowość o zachowanym zabytkowym układzie ulicowym. Od północy i wschodu sąsiaduje z kompleksem leśnym - obszarem chronionego krajobrazu lasów niemodlińskich z terenami dawnego obozu jeńców wojennych. Funkcjonuje tu zabudowa zagrodowa, budynki w układzie szczytowym, w zachowanym zabytkowym układzie ulicowym, a także zespoły zabudowy zagrodowej jedno i wielorodzinnej oraz enklawy ogrodów działkowych i użytków rolnych oraz teren zakładów przemysłowych wydzielony przebiegająca linia kolejowa oraz droga komunikacji kołowej.;

MALERZOWICE WIELKIE.

Miejscowość o częściowo zachowanym układzie ulicowym usytuowana przy drodze krajowej, o zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej, budynki przeważnie w układzie szczytowym, usytuowane wzdłuż dróg prowadzących przez wie. W południowym krańcu wsi,

wydzielone z siedliska zabudowania folwarczne wraz z kościołem filialnym i przylegającym starodrzewem, dostępne z placu stanowiącego centralny punkt wsi.

MAŃKOWICE.

Miejscowość o zachowanym ulicowym układzie zabytkowym, z folwarkiem położonym poza siedliskiem, w jego przedłużeniu, rozłożona wzdłuż cieku Młynówka Bielicka, o zabudowie zagrodowej, budynkach w układzie szczytowym, rozciągającym się od skrzyżowania dróg wzdłuż biegnącego cieku wodnego (Młynówka Bielicka). Z uwagi na biegnący przez wieś ciek wodny, układ dróg biegnie wzdłuż obu stron strumienia, tworząc w naturalny sposób układ rzędowy. W centralnym punkcie wsi, przy przecinającej wieś drodze usytuowany jest kościół filialny akcentujący centrum wsi.

PIĄTKOWICE.

We wsi brak wykształconego czytelnego układu zabytkowego. Siedlisko od zachodu przekracza rzekę Nysę Kłodzka, wzdłuż przebiegającej drogi, o zabudowie zagrodowej, w części wsi zabudowa uporządkowana, budynki w układzie szczytowym, przy drodze zabudowa o luźnym, swobodnym układzie, budynki w układzie kalenicowym i szczytowym. Centralny punkt wsi wyznacza skrzyżowanie drogi prowadzącej przez rzekę (most) z drogą w kierunku wsi Lasocice. W dawnym przysiółku Jutrocice Dolne występuje zabudowa swobodna rozproszona, bez zachowanych cech układu zabytkowego, centralny punkt układu stanowi kaplica kościelna usytuowana w bezpośrednim sąsiedztwie oczka wodnego. Przy skrzyżowaniu oraz po obu stronach mostu usytuowane usługi.

SOWIN.

Miejscowość o częściowo zachowanym zabytkowym układzie ulicowym, rozciągnięta wzdłuż drogi biegnącej od strony Łambinowic, pomiędzy skrzyżowaniem, a linia kolejowa, o zabudowie zagrodowej, budynkach w układzie szczytowym. Od strony Łambinowic występują w formie enklaw grup zabudowy zagrodowej, w połowie odległości zagęszczającej się, tworząc wyraźne, zwarte siedlisko. Przy skrzyżowaniu dróg usytuowany budynek kościelny, w kierunku północno - wschodnim od skrzyżowania dróg zabudowa tworzy luźne enklawy zabudowy zagrodowej usytuowanej wzdłuż drogi w kierunku Niemodlina.

SZADURCZYCE.

Miejscowość o częściowo zachowanym zabytkowym układzie ulicowym, usytuowana na niedużych wzniesieniach, przy drodze prowadzącej w kierunku Łambinowic, o zabudowie zagrodowej, głównie w układzie szczytowym. Główna część siedliska posiada zwarty układ. Pośrodku wsi, pomiędzy wzniesieniami, usytuowane zbiorniki wodne (stawy), w bezpośrednim sąsiedztwie przepływającego w poprzek siedliska cieku wodnego.

WIERZBIE.

Miejscowość o częściowo zachowanym zabytkowym układzie ulicowym, rozciągająca się pomiędzy dwoma skrzyżowaniami prowadzącymi w kierunku Łambinowic, o zwartej zabudowie zagrodowej i budynkach w układzie szczytowym i kalenicowym. W południowej części znajduje się dawny folwark oraz pozostałości dawnego założenia parkowego z zachowanymi okazami starodrzewu, usytuowany poza siedliskiem. Centrum wsi wyznacza skrzyżowanie. Struktura zagospodarowania przestrzennego - zwarta zabudowa zagrodowa, budynki w układzie szczytowym i kalenicowym, od południa dawny folwark oraz pozostałości dawnego założenia parkowego (zespół zieleni towarzyszący zespołowi pałacowemu) z zachowanymi okazami starodrzewu, usytuowany poza siedliskiem. Centrum wsi wyznacza skrzyżowanie w pobliżu, którego usytuowane usługi /kościół, cmentarz, remiza/. Przez park oraz przy skrzyżowaniu wsi przepływa ciek wodny tworzący w parku i w pobliżu skrzyżowania zbiorniki wodne /stawy/;

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego (1998) obszar gminy położony jest w granicach trzech głównych jednostek fizyczno-geograficznych

Polski. Część południową w granicach wsi Budzieszowice, Mańkowice, Jasienica Dolna obejmuje mezoregion Kotlina Raciborska. Wsie na zachodzie Malerzowie Wielkie, Bielice, Lasocice, Piątkowice, częściowo Mańkowice i Jasienica Dolna są związane z Doliną Nysy Kłodzkiej, która jest wklęsłą osią strukturalną. Pozostałe obejmują obszary polodowcowej wysoczyzny Równiny Niemodlińskiej.

Niezależnie od występujących na terenie gminy dużych jednostek podziału fizyczno-geograficznego można w jej obrębie wyróżnić następujące strefy fizjograficzne mające odrębną strukturę środowiska przyrodniczego, a także uwarunkowania rozwojowe:

1) **dolinę zalewową Nysy Kłodzkiej** – jest to najniżej zlokalizowana jednostka fizjograficzna, w której warunki przyrodnicze są ściśle związane z działalnością rzeczną. Strefa charakteryzuje się miejscami wysokimi walorami przyrodniczymi i bardzo niekorzystnymi warunkami fizjograficznymi do zabudowy. Korzystne za to są warunki glebowe rozwoju rolnictwa na madach rzecznych. W jej obrębie będzie zlokalizowany podstawowy zrąb ekologicznego systemu przestrzennego gminy w postaci krajowego korytarza ekologicznego. Funkcją gospodarczą wiodącą będzie rolnictwo na wysokiej jakości madach rzecznych doliny Nysy Kłodzkiej. Docelowo zwiększy się również udział funkcji przemysłowej eksploatacyjnej związanej z występowaniem rozległych i zasobnych złóż surowców mineralnych,
2) **zespół nadzalewowych teras plejstoceńskich** – położony jest na wschód i zachód od doliny zalewowej Nysy Kłodzkiej. Piaszczysto-żwirowe płaskie terasy obejmują tereny rolnicze i zabudowane. Walory przyrodnicze są tu stosunkowo niewielkie, uwarunkowania glebowe rozwoju rolnictwa dosyć korzystne. Strefa będzie głównie zagospodarowana rolniczo ze znacznym udziałem terenów zabudowanych jednostek osadniczych lokowanych przy krawędzi doliny zalewowej – Jasienica Dolna, Lasocice, Bielice, Piątkowice, Mańkowice,
3) **wysoczyznę polodowcową Wału Niemodlińskiego** – występuje w centralnej i wschodniej części gminy. Nieznacznie tylko zaznacza się na zachodzie w okolicach Lasocic. W części północnej i wschodniej wykształcona jest w postaci równinnej i falistej wysoczyzny fluwioglacjalnej zbudowanej z piasków i żwirów Niewielka żyzność gleb spowodowała, że występują tu zwarte kompleksy leśne Borów Niemodlińskich (wsie Szadurczyce, Sowin, część Łambinowic, Malerzowic Wielkich i Wierzbia). W części południowej i zachodniej występuje, jako wysoczyzna lodowcowa ze znacznym udziałem glin zwałowych. Żyzne gleby wykształcone na glinach i płytkich pokrywach pylasto-gliniastych akumulowanych w warunkach peryglacjalnych spowodowały występowanie tu korzystnych warunków do rozwoju intensywnego rolnictwa (wsie Jasienica Dolna, Budzieszowice, Mańkowice).

Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu gminy Łambinowice charakteryzuje się średnią ilością terenów zalesionych głównie w części północno - wschodniej oraz stosunkowo znacznym udziałem gruntów rolnych, w tym chronionych. Gmina jest w niewielkim stopniu zurbanizowana, a sieć osiedleńcza gminy obejmuje średniej wielkości wieś Łambinowice, o funkcji rolniczo-usługowej i przemysłowej oraz ponad 12 wsi o funkcji głównie rolniczej z elementami usługowymi. W zagospodarowaniu gminy istotną rolę odgrywają tereny zagrożone powodziami położone wzdłuż rzeki Nysy Kłodzkiej oraz tereny po eksploatacji kopalin w tym zbiorniki wodne.

Przez gminę przebiegają drogi: kolejowa oraz drogowe o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym. Układ drogowy stwarza dobre powiązania komunikacyjne z siedzibą województwa, powiatu i okolicznymi miastami tworzą głównie 4 drogi (1 krajowa i 3 wojewódzkie). Gmina pozostaje w zasięgu drogi krajowej: Nr 46 Kłodzko – Nysa – Opole –

Częstochowa – Szczekociny oraz dróg wojewódzkich: Nr 405 Niemodlin - Korfantów, Nr 406 Nysa - Jasienica Dolna –Włostowa, Nr 407 Nysa – Łącznik.
Dotychczasowe uzbrojenie terenu obejmuje sieć wodociągową, częściowo kanalizacji sanitarnej oraz gazowej, i elektroenergetyczną. Wsie nie posiadają dostępu do sieci ciepłowniczej z wyjątkiem sieci lokalnej Spółdzielni Mieszkaniowej w Łambinowicach.

3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ład przestrzenny jest to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne”.
Największą obszarowo wsią są Łambinowice (2578 ha), a najmniejszymi obszarowo są wsie Szadurczyce (292 ha) i Drogoszów (339 ha). Procent gruntów rolnych waha się od 39% w Łambinowicach do 93% w Budzieszowicach.

Gmina posiada wysoki stopień pokrycia planami miejscowymi, który wynosi niemal 60 %. Część inwestycji we wsiach nieposiadających planu miejscowego realizowana jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co sprzyja rozproszeniu zabudowy oraz braku kontroli władz samorządowych nad procesem urbanizacji.

Projekty planów ogółem		Szt.	1
Plany zagospodarowania przestrzennego ogółem		Szt.	22
Plany sporządzone na podstawie ustawy z 2003 r.		Szt.	21
Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami ogółem		ha	7 375
Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami na podstawie ustawy z 2003 r.		ha	7 211
Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem		%	59,5

Wiodącą funkcją gminy jest funkcja rolnicza i mieszkaniowa. Gmina Łambinowice zaliczana jest do obszarów o średniej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Za obszar intensywnego rozwoju rolnictwa szczególnie należy uznać grunty wsi z centrum i zachodu – Drogoszów, Budzieszowice, Łambinowice, Piątkowice. Część z nich wysokie walory zawdzięcza lokalizacji na zalewowych madach doliny Nysy Kłodzkiej, część zaś na wysoczyźnie glin zwałowych. Najgorsze uwarunkowania mają wsie Szadurczyce, Sowin i Wierzbie zlokalizowane w północnej części gminy na wysoczyźnie piasków i żwirów wodnolodowcowych. Gmina charakteryzuje się średnią lesistością terenu.

Funkcja przemysłowa, związana jest głównie z przemysłem elektromaszynowym, spożywczym (mleczarnia, piekarnie, hurtownie) oraz eksploatacji kruszyw

Tereny wiejskie gminy są zurbanizowane w stopniu znacznym, charakterystycznym dla gmin rolniczych sąsiadujących z większymi ośrodkami miejsko - przemysłowymi. W obszarach wiejskich gminy dominuje zabudowa zwarta. Zabudowa wielofunkcyjna oraz w większym stopniu mieszkaniowa występuje we wsi Łambinowice, Jasienica Dolna i Malerzowice.

Centralne Muzeum Martyrologii Jeńców Wojennych z "obszarem pamięci" na terenie poobozowym stanowi element pamięci i męczeństwa o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

Pomimo znacznego rozproszenia wsi gmina posiada dogodne połączenia komunikacyjne poprzez sieć dróg lokalnych i dojazdowych, a także linię kolejową.

Aktualnie pomiędzy poszczególnymi funkcjami oraz kierunkami aktywności gospodarczej mogą występować dysproporcje i konflikty. Przede wszystkim dotyczą one funkcji związanych z działalnością człowieka oraz wymogami środowiska przyrodniczego i kulturowego, dlatego niezbędna jest ochrona środowiska, poprzez działania takie, jak np. uzupełnienie sieci kanalizacji na terenie całej gminy, uporządkowanie gospodarki odpadami, wprowadzenie systemu zadrzewień śródpolnych, wprowadzenie programu rewaloryzacji zabytkowych obiektów i zespołów na terenie gminy.

Ochrona ładu przestrzennego dotyczy szczególnie zachowania tożsamości kulturowej, zarówno w aspekcie urbanistycznym, jak i architektury historycznych obiektów, charakterystycznych dla gminy.

Istnieje także potrzeba prowadzenia działań zmierzających do uporządkowania polityki przestrzennej w gminie, w aspekcie kompozycji i estetyki. Uporządkowanie struktury przestrzennej oraz wprowadzenie jasnych zasad zabudowy terenów wiejskich powinno poprawić estetykę i wizerunek poszczególnych miejscowości.

Szczególne znaczenie przypadnie polityce społeczno – gospodarczej gminy. Aktualnie ważne funkcje pełni rolnictwo, co wynika z uwarunkowań przyrodniczych i glebowych. Obecnie preferowane są gospodarstwa duże, dlatego część małych gospodarstw zmieni funkcję z zagrodowej na mieszkalną. Wiąże się to również z ograniczeniem miejsc pracy w rolnictwie.

4. DIAGNOZA, O KTÓREJ MOWA W ART. 10a UST. 1 USTAWY Z DNIA 6 GRUDNIA 2006 R. O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU, PRZYGOTOWANEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU GMINY.

Zgodnie z art. 10 a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem.

Gmina nie posiada samodzielnej strategii rozwoju. Natomiast rozwój gminy oparty jest o Strategię Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku opracowaną w ramach projektu pn. „Partnerstwo Nyskie 2020”. Głównymi zagadnieniami analizowanymi w ramach ww. strategii był transport, rynek pracy turystyka i rozwój społeczny.

Elementem Strategii jest diagnoza społeczno – gospodarcza, w której dokonano oceny istniejącego demografii, gospodarki, rynku pracy, infrastruktury technicznej i społecznej, ochrony zdrowia, sportu, kultury, edukacji aktywności społecznej. Została także dokonana słabych i mocnych stron. Do atutów wskazanych w strategii należą rozwijający się kapitał ludzki i społeczny, dobre warunki do rozwoju rolnictwa, dobre warunki do rozwoju przedsiębiorstw, atrakcyjność turystyczna, dobre skomunikowanie zewnętrzne i wewnętrzne.

Jako słabości strategia wskazuje: silne zjawisko emigracji, braki w zakresie infrastruktury technicznej, niepełne wykorzystanie kapitału społecznego, zanieczyszczenia środowiska naturalnego, niepełne wykorzystanie potencjału gospodarczego, ubożenie społeczeństwa? Powyższe wyniki diagnozy są zbieżne z diagnozą wynikającą z niniejszego dokumentu.

Szczegółowe wnioski z diagnozy zostały uwzględnione w dalszej części studium dotyczących poszczególnych zagadnień oraz zostały uzupełnione o aktualne dane statystyczne i faktyczne w zależności od potrzeb.

Gmina należy ponadto do Stowarzyszenia Subregion Południowy, które przystąpiło do opracowania Strategii Rozwoju Subregionu Południowego na lata 2021 – 2030.

5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

4.1. RZEŹBA TERENU I BUDOWA GEOLOGICZNA.

Gmina Łambinowice charakteryzuje się złożoną budową tektoniczną, która jednak w stosunkowo niewielkim stopniu rzutuje na charakter rzeźby terenu i przez to również możliwości rozwoju zagospodarowania przestrzennego. Ma natomiast bardzo duże znaczenie hydrogeologiczne.

Gmina położona jest w strefie granicznej dwu jednostek strukturalnych budowy geologicznej Śląska Opolskiego:

- **Rowu Paczków - Kędzierzyn-Koźle –** zlokalizowanego na południu i w centrum,
- **Depresji Śląsko-Opolskiej** – zlokalizowanej na całym obszarze gminy ze szczególnie miąższami osadami w części wschodniej.

Pod względem właściwości powierzchniowych utworów geologicznych i ich przydatności do zabudowy przedstawia się ona następująco:

- na terenach piaszczysto-żwirowych wysoczyzn polodowcowych w północnej części gminy oraz na terasach nadzalewowych Nysy Kłodzkiej (wsie Malerzowice Wielkie, Szadurczyce, Łambinowice, Sowin, Wierzbie) do głębokości posadowienia fundamentów dominują średnio zagęszczone piaski o stosunkowo dobrej nośności. Lokalnie w profilach większy może być udział glin i glin piaszczystych, które w większości są osadami plastycznymi lub twardoplastycznymi. Warstwy tych glin nie są jednak zbyt grube. Zdarzają się również przewarstwienia żwirowe oraz głazy polodowcowe,
- na terenach den dolin rzecznych z madami (zachodnia część wsi Malerzowice Wielkie, Bielice, Jasienica Dolna i Mańkowice oraz wieś Drogoszów i wschodnie części wsi Piątkowice oraz Lasocice) występują plastyczne osady gliniaste z licznymi warstewkami namułów o niekorzystnych warunkach do zabudowy. Niekorzystne warunki dodatkowo pogarsza płytko zalegająca woda uplastyczniająca osady,
- na terenach obniżeń w powierzchni akumulacyjnej den dolin rzecznych (wybrane tereny doliny Nysy Kłodzkiej oraz inne tereny bagienne występujące w szczególnym udziale w okolicach Wierzbia) występują soczewy namułów, mułków i torfów, które nie nadają się do posadowienia budynków, większy płat torfów występuje jedynie na wysokości wsi Wierzbie,
- na terenach wysoczyzn zbudowanych z glin zwałowych (głównie wsie Mańkowice, Jasienica Dolna, Budzieszowice) występują plastyczne i twardoplastyczne gliny o średnio korzystnych warunkach do zabudowy. Najmniej korzystne warunki są w miejscach występowania przewarstwień i miąższach soczew pylastych, które są gruntami nienośnymi.

Pod względem geomorfologicznym obszar gminy jest położony na terenach o stosunkowo nieznacznym zróżnicowaniu wysokościowym i genetycznym form. Na obecny charakter rzeźby wpłynęły procesy denudacyjnej i akumulacyjnej działalność lądolodów, w szczególności ostatniego na tym terenie zlodowacenia Odry, a przede wszystkim procesy erozji i akumulacji fluwialnej Nysy Kłodzkiej zachodzące w plejstocenie i holocenie.

Charakterystyczną cechą rzeźby terenu gminy na wschód od Nysy Kłodzkiej jest występowanie nachylonych w kierunku zachodnim i w mniejszym zakresie wschodnim stref słabo zróżnicowanych morfologicznie powierzchni denudacyjnych i akumulacyjnych oddzielonych od siebie krawędziami erozyjnymi. Układ stref i krawędzi od najwyżej wyniesionych na wschodzie (ok. 210-215 m n.p.m.) do najniżej wyniesionych na zachodzie (ok. 170-175 m n.p.m.) przedstawia się następująco:

- strefa powierzchni denudacyjnej wysoczyzny glacjalnej i fluwioglacjalnej,
- krawędź erozyjna plejstoceńskiej doliny Nysy Kłodzkiej,
- strefa powierzchni akumulacyjnej tarasów rzecznych nadzalewowych,
- krawędź erozyjna holoceńskiej zalewowej doliny Nysy Kłodzkiej (na większości obszaru zamazana),
- strefa powierzchni akumulacyjnej tarasów zalewowych (dna doliny) z obniżeniami paleomeandrów Nysy Kłodzkiej.

Rzeźba terenu jest podstawowym czynnikiem odpowiadającym za występowanie różnych typów krajobrazów naturalnych. Na obszarze gminy Łambinowice wyróżnia się następujące główne typy:

- krajobraz nizinny, staroglacjalny, równin peryglacjalnych, obejmuje większość terenów gminy z wyłączeniem doliny Nysy Kłodzkiej oraz dolin jej dopływów W części północno-wschodniej jest najmniej urozmaicony, w części południowej staje się bardziej falisty, a miejscami pagórkowaty. Krajobraz ten występuje w dwu odmianach litologicznych: równin fluwioglacjalnych i wysoczyzn glin zwałowych. Jest to teren równinny, lub lekko falisty, miejscami wzbogacony o ostańce denudacyjne, położony na wysokości od 200 do 215 m n.p.m., opadający łagodnie w kierunku wschodnim i gwałtowanie na granicy z doliną Nysy Kłodzkiej w kierunku zachodnim,
- krajobrazy równin teras nadzalewowych, występują wzdłuż holoceńskiej doliny Nysy Kłodzkiej na wschód i zachód od jej krawędzi erozyjnej. W dużej części są użytkowane rolniczo. Znaczna część jest zurbanizowana i zajęta przez wsie.
- krajobraz den dolin z aluwiami, występuje w najbardziej klasycznej postaci w dolinie największej rzeki gminy Nysy Kłodzkiej, a także w obrębie dolin jej dopływów Są to płaskie obszary akumulacji rzecznej z madami, a wyżej z piaskami i żwirami. Pod względem wysokości bezwzględnych są to najniżej położone obszary gminy, w dolinie Nysy Kłodzkiej wysokości wynoszą ok. 170 m n.p.m. Charakterystyczną cechą tych krajobrazów jest występowanie obniżeń starorzeczy i paleomeandrów

Na podstawie analizy zmienności warunków geologicznych i geomorfologicznych na terenie gminy Łambinowice wyróżniono 6 przyrodniczych stref funkcjonalno-przestrzennych różniących się uwarunkowaniami przyrodniczymi biocenotycznymi i fizjograficznymi, do których będą odnosić się odmienne sposoby zagospodarowania.

Rysunek 2 Strefy litologiczno – geomorfologiczne, typy terenów [2]

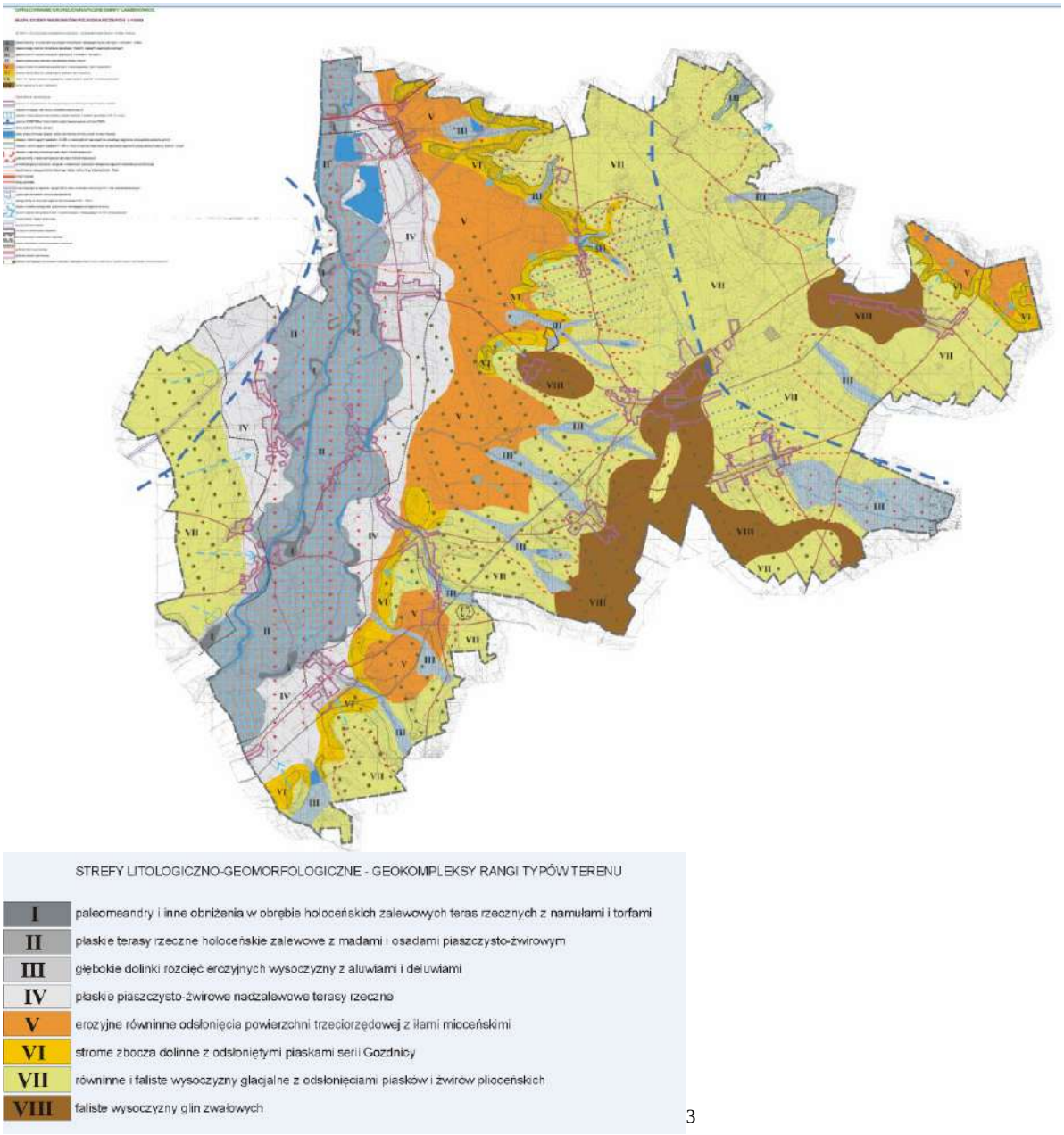

[3]

[2] Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Łambinowice
[3] Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Łambinowice

4.2. SUROWCE MINERALNE

Na badanym obszarze występują następujące złoża kruszywa naturalnego stan na dzień 31-12-2022 r.:

1) **Złoże kruszywa naturalnego „Bielice" - pole W część N, pole W część S, pole E - ID złoża 1499** –położone w obrębie Bielice i Malerzowice. Udokumentowane zasoby geologiczne bilansowe wynoszą w kat. C1 10325,76 tys. ton, w kat. (A+B) 2 088,66 tys. ton (stan na 31.12.2020);
2) **Złoże kruszywa naturalnego „Drogoszów II" ID złoża 9685** –, położone w obrębie Bielice i Drogoszów Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą poza filarami ochronnymi 11068,61 tys. ton;
3) **Złoże kruszywa naturalnego „Drogoszów " ID złoża 1501 –**położone w obrębie Bielice i Drogoszów Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą w kat. C1 poza filarami ochronnymi 19 433,00 tys. ton, w filarach ochronnych 1 921,00 tys. ton, w kat. C2 35 481,00 tys. ton;
4) **Złoże kruszywa naturalnego „Drogoszów – Jasienica" ID złoża 15111** położone w obrębie Drogoszów i Jasienica. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 7 381,16 tys. ton;
5) **Złoże kruszywa naturalnego „Bielice Zbiornik" ID złoża 1533 położone** w obrębie Bielice, Lasocice, Drogoszów, Piątkowice. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 325 140,38 tys. ton;
6) **Złoże kruszywa naturalnego „Malerzowice Wielkie" ID złoża 16697** położone w Malerzowicach Wielkich. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 314,66 tys. ton;
7) **Złoże kruszywa naturalnego „Malerzowice Wielkie II" ID złoża 17553** położone w obrębie Malerzowice Wielkie. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 152,85 tys. ton
8) **Złoże kruszywa naturalnego „Lasocice" ID złoża 9680** położone w obrębie Lasocice. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 3 069,00 tys. ton;
9) **Złoże kruszywa naturalnego „Malerzowice II" ID złoża** 13838 położone w obrębie Malerzowice o zasobach 485,76 tys. ton;
10) **Złoże kruszywa naturalnego „Malerzowice" pole I oraz pole II" ID złoża 1500** położone w Malerzowicach Wielkich. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą poza filarami ochronnymi 2 670,00 tys. ton, w filarach ochronnych 602,00 tys. ton;
11) **Złoże kruszywa naturalnego „Jasienica Dolna" ID złoża 3611 położone** w obrębie Jasienica Dolna. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 562,00 tys. ton;
12) **Złoże wód leczniczych wodorowęglanowe szczawy „Grabin 5/1 (Odra) „ - ID złoża 15560** – położone w gminach Niemodlin, Grodków, Skoroszyce i Łambinowice. Zasoby przemysłowe wynoszą 19 tys. ton. [4]

Złoża zostały oznaczone na załączniku mapowym – kierunki.

Gospodarcze wykorzystanie udokumentowanych złóż surowców naturalnych powoduje naruszenie równowagi związanej z ochroną środowiska naturalnego. Naruszenie, a raczej konflikt jest rozpatrywany w dwóch płaszczyznach:

- kolizyjność wynikająca z samego położenia złoża w stosunku do innych elementów chronionych lub wymagających ochrony,
- wpływ wydobywania kopaliny na środowisko i skutki prowadzenia określonej działalności gospodarczej,
- kompleksy gleb chronionych.

[4] http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/zloza/zloza_szczegoly.jsf?conversationContext=2

4.3. WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH.

4.3.1. Wody powierzchniowe.

Obszar gminy zlokalizowany jest na obszarze dorzecza Nysy Kłodzkiej. Sieć rzeczna nie jest gęsta za sprawą występowania wododziałowego wzniesienia obejmującego centralną część gminy od Klucznika, poprzez Łambinowice, Budzieszowice, Jasienicę Dolną do Mańkowic.
Sieć rzeczna gminy charakteryzuje się bardzo nierównym rozmieszczeniem. Występują tu 4 strefy ze znacznym udziałem cieków:

- dolina Nysy Kłodzkiej – w strefie cieki koncentrują się w zalewowej dolinie rzeki, w szczególności na obszarze paleomeandrów Największe zagęszczenie występuje koło Mańkowic i Drogoszowa.
- Szadurczyce – strefa położona jest na zachód od terenu wsi i obejmuje dolinkę lokalnego dopływu Nysy Kłodzkiej z licznymi mniejszymi ciekami,
- Łambinowice – jest to również strefa związana z krawędzią wysoczyzny na granicy z doliną Nysy Kłodzkiej, zlokalizowana jest na zachód od Łambinowic, obejmuje cieki z obniżenia powierzchni wysoczyzny,
- doliny Kiełcznicy i Krzywuli – strefa obejmuje wyraźnie wcięte w bazę erozyjną podtorfowe doliny dopływów Ścinawy Niemodlińskiej zlokalizowane na wschód od Wierzbia.

Sieć rzeczna, która jest zagęszczona w przedstawionych wyżej strefach uzupełniona jest przez zbiorniki wodne. Teren gminy jest stosunkowo ubogi w zbiorniki. Najczęściej stanowią je nieliczne starorzecza Nysy Kłodzkiej, a także niewielkie stawy (np. w Jasienicy Dolnej, Mańkowicach, Malerzowicach Wielkich) oraz inne zbiorniki wodne. Największe zbiorniki z terenu gminy to wyrobiska poeksploatacyjne kruszyw naturalnych zlokalizowane w Malerzowicach Wielkich w dnie doliny Nysy Kłodzkiej.[5]
Gmina Łambinowice położona jest na obszarze jednolitych wód powierzchniowych:

Tabela 1 Wody powierzchniowe i ich stan[6]

NAZWA CIEKU	KOD	STAN WÓD
1. Nysa Kłodzka od zbiornika. Nysa do ujęcia	RW6000191299	Dobry
2. Dopływ spod Sidziny	RW60001712748	Zły
3. Cielnica od Korzkwi do Nysy Kłodzkiej	RW60001912749	Zły
4. Kiełcznica	RW60001712849	Dobry
5. Dopływ z Goszczowic	RW60001712854	Zły
6. Pradelna	RW60001712869	Dobry
7. Łokietnica	RW600017127529	Zły
8. Młynówka Bielicka	RW6000171273899	Zły

4.3.2. Wody podziemne.

Gmina leży na obszarze jednolitej części wód podziemnych dorzecza Odra o numerze PLGW 6000109.

Obszar gminy położony jest w granicach Opolskiego Regionu Hydrogeologicznego, w strefie granicznej z Regionem Przedsudeckim. Występują tu dwa główne poziomy wodonośne: w czwartorzędzie oraz w trzeciorzędzie.

[5] Opracowanie ekofizjograficzne gminy Łambinowice
[6] https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpPGW

Na terenie gminy występują 2 ujęcia wód dla wodociągów w Łambinowicach oraz w Jasienicy Dolnej. W obu ujmowane są wody z trzeciorzędu, podrzędnie z czwartorzędu.

Ze względu na wyposażenie obszarów wsi na terenie gminy w wodociąg obsługiwany z ujęć zbiorowych lokalne warunki hydrogeologiczne nie mają znaczenia gospodarczego dla możliwości indywidualnego pozyskania wód. Istotne znaczenie ze względu na położenie wsi w chronionej zlewni Nysy Kłodzkiej ma możliwość zanieczyszczania gruntów i tym samym wód gruntowych. W ustaleniach planistycznych należy zwrócić szczególną uwagę na zagadnienie oczyszczania ścieków bytowych. Należy jednak zauważyć, że przepuszczalność wierzchniej pokrywy geologicznej na obszarach większości wsi jest duża, co ogranicza zagrożenie skażenia wód podziemnych od powierzchni gruntu. W szczególności niekorzystne warunki występują w północno-wschodniej części gminy.

Duże znaczenie trzeciorzędowego poziomu wodonośnego na terenie gminy oraz na rozległym obszarze przyległym spowodowały wyznaczenie tu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych o znaczeniu regionalnym o numerze 338 – Subniecka Paczków – Niemodlin.

W obrębie zbiornika, w uaktualnionych granicach, pobór wód podziemnych z ujęć wynosi 4 730 m^3 /d (stan na 2011 r.), co stanowi ok. 37% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych zbiornika. Według aktualnych pozwoleń wodnoprawnych, średnie zasoby eksploatacyjne ze wszystkich ujęć eksploatujących wody piętra neogenu wynoszą 8 625 m^3 /d, co oznacza, że pozwolenia te wydano na ok. 67% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych zbiornika. Aktualny pobór wody stanowi ok. 55% wielkości zasobów określonych w pozwoleniach wodnoprawnych.

Działania mające na celu ochronę wód podziemnych neogeńskiego poziomu wodonośnego, związane z ustanowieniem tego obszaru ochronnego, nie wymagają podejmowania nadzwyczajnych decyzji i przedsięwzięć w odniesieniu do istniejących sposobów zagospodarowania terenu. Proponowane nakazy i zakazy w odniesieniu do istniejącej i ewentualnie planowanej działalności gospodarczej w granicach ustanowionego obszaru ochronnego wynikają w zdecydowanej większości z już obowiązujących przepisów Mają one zasadniczo charakter prewencyjny, a głównym celem jest uporządkowanie i możliwość prowadzenia racjonalnej działalności gospodarczej oraz jej kontrola w zakresie ochrony środowiska.

Tabela 2 Wybrane informacje dla Subzbiornika Paczków Niemodlin[7]

Nazwa zbiornika:	Subziornik Paczków Niemodlin
Numer:	338
Stratygrafia:	neogen
Region hydrogeologiczny:	Pps (SNWr)
Powierzchnia GZWP (km^2):	wg Kleczkowskiego 735 km^2, na podstawie dokumentacji hydrogeologicznej z 2013 roku – 385,9 km^2
Typ zbiornika:	porowy
Klasa jakości wód - III	
Wodoprzewodność (m^3/d):	157
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych (m^3/d x km^2)	
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne (tyś m^3/d):	12 866
Podatność zbiornika na antropopresję podatny średnio podatny i mało podatny	

[7] https://wwwpgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/psh-materialy-informacyjne/informatory-psh/4719-informator-psh-2017-gzwp/file.html

4.3.3. Retencja wodna.

Na obszarze gminy nie występują zbiorniki retencyjne.

4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE.

Pod względem warunków klimatycznych na terenie gminy panują jedne z łagodniejszych warunków w województwie, co jest związane z lokalizacją gminy w centralnej części regionu oraz w dolinie Nysy Kłodzkiej. Jednocześnie warunki te są nieco ostrzejsze niż np. w Opolu, na co wpływ mają nieodległe Góry Opawskie i Przedgórze Paczkowskie.

Warunki klimatyczne obszaru badań charakteryzują się następującymi parametrami (Klimat... 1986, Atlas... 1997):

- średnia temperatura roczna - 8,5 ^{0}C,
- średnia temperatura stycznia - -1,5 ^{0}C,
- średnia temperatura czerwca – 17 ^{0}C,
- usłonecznienie - 1450 - 1500 h,
- roczne sumy promieniowania całkowitego - 3600 - 3700 MJ/m^2,
- termiczne pory roku:
  - przedwiośnie - 25 II – 3.IV,
- wiosna - 3 IV - 30 IV,
- przedlecie - 30 IV - 5 VI,
- lato - 5 VI – 5 I X,
- polecie – 5 I X - 5 X,
- jesień - 5 X - 10 XI,
- przedzimie - 10 XI - 15 XII,
- zima - 15 XII - 25 II,
- opady atmosferyczne - ok. 650 mm,
- opady półrocza ciepłego - ok. 430 mm,
- opady półrocza chłodnego - ok. 220 mm,
- maksymalne opady – lipiec – ok. 85 mm,
- minimalne opady – luty , marzec – ok. 40 mm,
- maksymalne dobowe sumy opadów z prawdopodobieństwem p = 1% - 100 mm,
- średnia liczba dni z opadem gradu od IV do X - ok. 1,0 dnia,
- liczba dni z pokrywą śnieżną - ok. 65 dni,
- maksymalna grubość pokrywy śnieżnej - ok. 55 cm,
- data zaniku pokrywy śnieżnej - do 30 III,
- średnia roczna liczba dni z burzą - ok. 20 dni,
- średnia roczna prędkość wiatru - 2,5 - 3 m/s,
- dominujące kierunki wiatrów – sektor zachodni,
- udział cisz atmosferycznych - ok. 10%
- długość okresu wegetacyjnego – 200-220 dni.

Warunki mikroklimatyczne terenu gminy Łambinowice są zróżnicowane. Na obszarze gminy występują następujące strefy topoklimatyczne o różnych uwarunkowaniach do zabudowy:

- **doliny Nysy Kłodzkiej i jej dopływów** – jest to strefa o najmniej korzystnych warunkach. Doliny rzek są głównymi osiami, do których spływa zimne i wilgotne

powietrze z przyległych wysoczyzn. Występuje w nich większe prawdopodobieństwo wystąpienia mgieł i przymrozków, niższe temperatury, zwiększona wilgotność powietrza, zwiększona prędkość wiatrów,

- **równiny wodnolodowcowe wzniesione nieznacznie ponad dna dolin rzecznych** – obejmuje północno-wschodnią część gminy w okolicach Łambinowic, Wierzbia i Sowina – jest to strefa o korzystniejszych warunkach klimatycznych ze względu na wyniesienie 3-15 m ponad dno dolin rzecznych. Im większe wyniesienie, tym mniejszy wpływ negatywnych czynników pogodowych charakterystycznych dla den dolin rzek i korzystniejsze warunki. Korzystne warunki zapewnia również duża lesistość,
- **faliste i pagórkowate wysoczyzny polodowcowe** – są to strefy najbardziej korzystnych warunków mikroklimatycznych. Obszary te są dobrze przewietrzane i nasłonecznione. Nie tworzą się tu zastoiska mas zimnego powietrza. Mniejsze jest prawdopodobieństwo powstawania mgieł i przymrozków, wyższe są temperatury niż na obszarach przyległych dolin. Warunki mikroklimatyczne są tym korzystniejsze im dalej wysoczyzna jest położona w stosunku do dolin rzecznych. Istotnym czynnikiem jest również wystawa stoków Najkorzystniejsze warunki panują na stokach o wystawie południowej.

4.5. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

4.5.1. Gleby.

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r. wskazują na dynamiczne zmiany w polskim rolnictwie. Zaobserwować można coraz silniejszą specjalizację gospodarstw rolnych przy postępującej koncentracji produkcji rolnej. Dominującym trendem obserwowanym, co najmniej od dwóch dekad, jest zmniejszanie się liczby gospodarstw rolnych, przy utrzymującej się na podobnym poziomie powierzchni użytków rolnych. Rośnie, zatem średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego oraz zwiększa się obsada zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym. Wraz ze specjalizacją gospodarstw rolnych postępuje także ich modernizacja.

Obszar gminy Łambinowice charakteryzuje się zróżnicowanymi, ale generalnie średnimi, a w części północno-wschodniej słabymi glebami dla produkcji rolnej. Użytki rolne zajmują 67% powierzchni gminy, co jest średnią wartością tego wskaźnika na Opolszczyźnie. Grunty orne w użytkach rolnych zajmują ok. 88%, trwale użytki zielone ok. 11%, sady ok. 0,3%. Pod względem wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmina ma nieco wyższe walory niż średnio w regionie. Zajmuje 30 miejsce.

Analiza wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazuje, że najwyższe wartości osiągają wsie z centrum i zachodu – Drogoszów, Budziszowice, Łambinowice, Piątkowice. Część z nich wysokie walory zawdzięcza lokalizacji na zalewowych madach doliny Nysy Kłodzkiej, część zaś na wysoczyźnie glin zwałowych. Najgorsze uwarunkowania mają wsie Szadurczyce, Sowin i Wierzbie zlokalizowane w północnej części gminy na wysoczyźnie piasków i żwirów wodnolodowcowych.

5. Generalnie najlepsze warunki panują w zalewowej dolinie Nysy Kłodzkiej gdzie znaczy udział osiągają żyzne mady oraz w części centralnej i południowej na wysoczyznach glin zwałowych, gdzie na pylasto-gliniastych pokrywach peryglacjalnych wykształciły się gleby brunatne. Najmniej korzystne warunki panują na wysoczyznach piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz na piaszczysto-żwirowych terasach nadzalewowych rzecznych.

Rysunek 3 Wskaźnik bonitacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej sołectw gminy Łambinowice. Źródło: Flaczyk red. (1987)

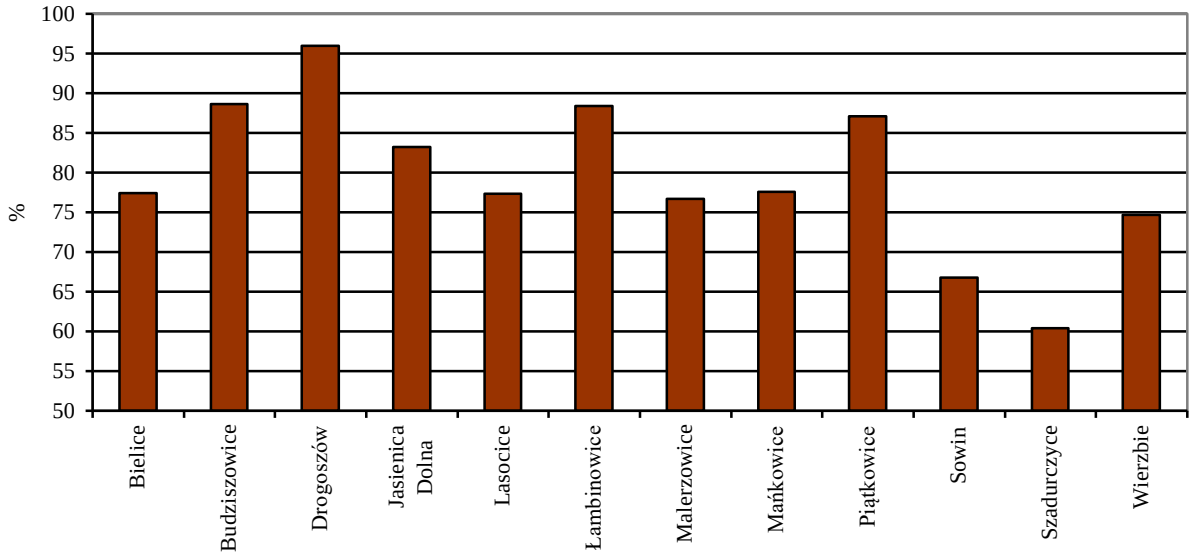

Według wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gmina posiada dobre możliwości produkcji rolnej (79%). Wskaźnik ten lokuje ją lekko poniżej średniej dla Województwa Opolskiego 87,2%.

Na terenie gminy Łambinowice spotyka się różne typy gleb, wytworzonych głównie z piasków i glin. Gleby wytworzone z piasków pokrywają północno-wschodnią i centralną część obszaru, natomiast część zachodnia i południowa ma gleby gliniaste.

Dominujące powierzchniowo gleby w gminie należą do następujących jednostek typologicznych gleb wg klasyfikacji PTG (Dobrzański, Zawadzki red. 1995):

1. **GLEBY AUTOGENICZNE**

- Brunatne właściwe – występują na dużych obszarach w południowej i centralnej części gminy,
- Brunatne kwaśne – występują pospolicie,
- Płowe – występują lokalnie w centralnej i południowo-zachodniej części badanego obszaru,
- Rdzawe i bielicowe – występują pospolicie na północnym wschodzie w obrębie Borów Niemodlińskich, a także na nadzalewowych terasach Nysy Kłodzkiej.

2. **GLEBY SEMIHYDROGENICZNE**

- Czarne ziemie - występują głównie w pobliżu obniżeń dolinnych,

3. **GLEBY HYDROGENICZNE**

- Gleby murszowe i murszowate – występują na niewielkich powierzchniach w dolinie Nysy Kłodzkiej oraz w większych obszarach w dolinie Kiełcznicy i Krzywuli.

4. **GLEBY NAPŁYWOWE**

- gleby aluwialne mad rzecznych – występują pospolicie na terasach dennych Nysy Kłodzkiej oraz jej dopływów,

5. **GLEBY ANTROPOGENICZNE**

- gleby industrio- i urbanoziemne - zajmują duże obszary na terenach osadniczych większych wsi, w szczególności o zwartej zabudowie. Są to gleby przekształcone przez zabudowę mieszkaniową, zwałowiska i ciągi infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy nie występują gleby klasy I, a gleby chronione klasy II i IIIa i IIIb zajmują ok. 31% gruntów ornych.

W trwałych użytkach zielonych sytuacja przedstawia się następująco:

- gleby klasy I nie występują,
- klasy II zajmują 3,6%,
- III – 44,0%,
- IV – 36,9%,
- V – 13,0%,
- VI – 2,3%.

W kompleksach bonitacji gleb gruntów ornych na terenie gminy dominuje żytni dobry, stosunkowo znaczny udział osiąga też pszenny dobry. Ten ostatni dominuje w obrębie części południowej i zachodniej, a także ma znaczny udział w centrum. Sumarycznie najwięcej jest gleb kompleksów żytnich, ale ich przewaga nad pszennymi nie jest bardzo duża. Kompleksy słabsze zajmują większe powierzchnie, głównie w sołectwach w północnej części gminy – Szadurczyce, Wierzbie i Sowin.

Wśród typów gleb na terenie gminy dominują gleby pseudobielicowe (płowe) oraz brunatne wykształcone na glinach zwałowych. Zajmują one ok. 80% wszystkich gleb. Znaczny udział osiągają również mady rzeczne, które występują w dolinie Nysy Kłodzkiej – 851 ha GO i 693 ha TUZ. Mało jest chronionych gleb organicznych mułowo-torfowych, które wśród gruntów ornych nie występują, a w trwałych użytkach zielonych występują na 26 ha, głównie w okolicach Wierzbia.

Największym zagrożeniem dla gleb na obszarze gminy jest erozja wietrzna, która stanowi istotne zagrożenie w szczególności w południowej i centralnej części gminy. Sprzyja jej wielkopowierzchniowy charakter gruntów oraz niewielki udział zadrzewień przeciwerozyjnych.

Procentowy udział próbek gleb o zawartości metali ciężkich wyższej niż naturalna na terenie gminy według badań prowadzonych w 2001 r. wynosił dla kadmu – 9%, miedzi – 0%, niklu – 0%, ołowiu – 0% i cynku – 4,5% (na 22 przebadane próby) (Stan środowiska…, 2002). Nie są to wartości znacząco odbiegające od uzyskiwanych w gminach sąsiednich, ale należy stwierdzić na ich podstawie, ze gleby gminy charakteryzują się wysokimi walorami dla produkcji niezagrożonej zanieczyszczeniem. Gleby kwaśne zajmują ok. 52% powierzchni użytków rolnych, lekko kwaśne – 36%, zasadowe – 12%. Są to wartości zbliżone do średniej w regionie.

Rysunek 4 Procentowy udział gleb poszczególnych klas gruntów rolnych na terenie gminy Łambinowice.[8]

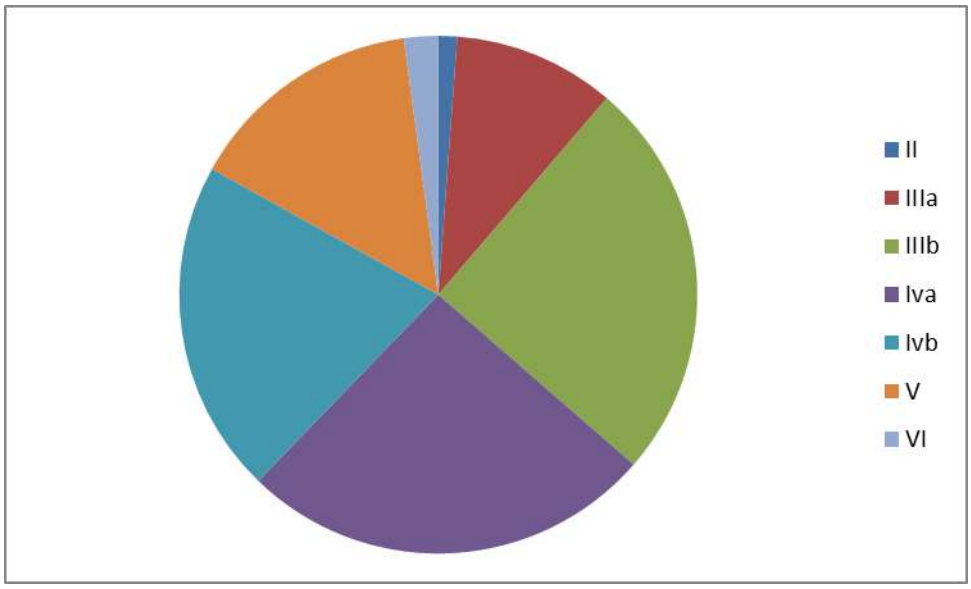

Na terenie gminy zdecydowanie dominują klasy III b i IVa. Najmniej jest gruntów ornych klas II i VI. Gleby I kasy nie występują.

Ogólnie gleby terenu gminy charakteryzują się zróżnicowanymi warunkami rozwoju rolnictwa. Najkorzystniejsze są one w dolinie Nysy Kłodzkiej na wysokości wsi Piątkowice, Drogoszów i Lasocice, a także w części południowej i centralnej we wsiach Łambinowice, Budziszowice oraz Jasienica Dolna.

Pogłębionej analizy wymaga stan gleb. Nieliczne badania zawartości metali ciężkich wskazują na nieznacznie podwyższone ich koncentracje, co może być spowodowane dawnym niewielkim uprzemysłowieniem obszaru gminy i terenów sąsiednich.

5.5.1. Struktura agrarna i liczba gospodarstw

Według dostępnych danych wielkość użytków rolnych i pozostałych gruntów przedstawiała się następująco:

Tabela 3 Wielkość użytków rolnych w podziale na klasy w poszczególnych obrębach.

Obręb	II	III	IIIa	IIIb	IV	IVa	IVb	N	V	VI
BIELICE	57,05	30,48	56,75	323,35	14,88	118,93	101,59	9,29	132,19	12,17
BUDZIESZOWICE	8,16	45,87	170,30	93,39	25,55	116,75	38,40	0,25	44,21	0,88
DROGOSZÓW	1,43	6,12	138,08	80,87	3,84	58,84	7,69	2,83	6,74	0,29
JASIENICA DOLNA	0,91	43,16	41,74	439,00	26,39	351,11	102,79	6,91	54,58	4,34
LASOCICE	26,32	58,83	116,17	274,47	11,89	165,01	118,70	5,40	28,42	27,98
ŁAMBINOWICE		81,64	5,28	192,21	113,31	202,86	282,25	70,27	365,52	89,59
MALERZOWICE WIELKIE	16,03	27,83	60,27	76,50	49,43	264,31	204,42	27,37	81,42	11,49
MAŃKOWICE	13,90	114,14	35,03	112,80	38,79	262,40	183,34	2,42	86,68	18,54

[8] Opracowanie własne na podstawie serwisu mapy opolskie

PIĄTKOWICE	7,61	45,92	117,04	173,64	14,67	180,53	69,78	0,89	3,43	7,56
SOWIN		3,35			48,66	75,59	169,50	2,99	191,40	53,69
SZADURCZYCE		30,86		7,72	19,96	27,31	51,51	1,38	90,92	31,47
WIERZBIE		26,59	3,16	127,36	71,00	249,63	161,84	17,57	183,15	55,80
RAZEM	**131,41**	**514,79**	**743,82**	**1901,31**	**438,37**	**2073,27**	**1491,87**	**147.57**	**1268.66**	**313,8**

Tabela 4 Użytki rolne w gminie Łambinowice9

Rodzaje użytku	Powierzchnia (ha)
Nieużytki i pozostałe grunty	2 514
Powierzchnia użytków rolnych	**7 775**
grunty orne	7 271
sady	24
łąki	345
pastwiska	135

W strukturze użytkowania w gminie przeważają grunty orne, co przekłada się na profil produkcji rolniczej. Niewielki odsetek ok. 6% stanowią łąki i pastwiska, a sady stanowią szczątkowe użytki.

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego na rok 2010 łączna liczba indywidualnych gospodarstw rolnych wynosiła 463 i obejmowała łącznie powierzchnię 4 705,46 ha, pozostałe grunty rolne o powierzchni 1503,82 użytkowane były przez inne podmioty prawne, w tym spółdzielnie rolnicze.

Tabela 5 Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych według powierzchni gospodarstwa 10

ogółem	411
do 1 ha włącznie	108
powyżej 1 ha razem	303
1 - 5 ha	153
1 - 10 ha	227
1 - 15 ha	246
5 - 10 ha	74
5 - 15 ha	93
10 -15 ha	19
5 ha i więcej	150
10 ha i więcej	76
15 ha i więcej	57

W strukturze gospodarstw rolnych dominują, zatem gospodarstwa indywidualne. Sukcesywnie zwiększa się powierzchnia gospodarstw rolnych, co daje średnią indywidualnego gospodarstwa rolnego około 13 ha. Niemniej występuje 8 gospodarstw wielohektarowych o powierzchni ponad 100 ha, 14 gospodarstw o powierzchni od 50 ha do

[9] Opracowanie własne na podstawie serwisu mapy opolskie
[10] GUS – Bank danych lokalnych

100 ha i 14 o powierzchni od 30 ha do 50 ha. Często w gospodarstwach o powierzchniach mniejszych, dochody z gospodarstwa nie stanowią jedynego źródła utrzymania.

5.5.2. Produkcja roślinna.

W strukturze użytkowania gruntów ornych dominują zasiewy zbóż oraz ziemniaków
Tabela 6 Struktura użytkowania gruntów rolnych według rodzaju użytku w gospodarstwach ogółem 11

Sposób użytkowania	Powierzchnia (ha)	Liczba gospodarstw
Grunty ogółem	6 228,80	463
Użytki rolne ogółem	5 965,14	462
Użytki rolne w dobrej kulturze	5 922,47	398
Pod zasiewami	5 645,46	349
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	19,10	23
Uprawy trwałe	12,55	41
Sady ogółem	12,55	41
Ogrody przydomowe	15,73	164
Łąki trwałe	206,28	142
Pastwiska trwałe	23,36	19
Pozostałe użytki rolne	42,67	81
Lasy i grunty leśne	101,46	92
Pozostałe grunty	162,20	395

Niemal wszystkie grunty orne użytkowane są w dobrej kulturze. Większość gruntów ugorowanych znajduje się we władaniu rolników indywidualnych i stanowi powierzchnię 19,10 ha, co jest niewielkim odsetkiem w stosunku do wszystkich gruntów rolnych. Powyższe dane świadczą o wysokiej kulturze gospodarstw rolnych w Gminie oraz racjonalnym wykorzystaniu zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

5.5.3. Produkcja zwierzęca

Tabela 7 Liczba zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych12

Bydło razem	szt.	539
Bydło krowy	szt.	227
Trzoda chlewna razem	szt.	3 050
Trzoda chlewna lochy	szt.	271
Konie	szt.	38
Drób ogółem razem	szt.	91 601
Drób ogółem drób kurzy	szt.	87 232

W produkcji zwierzęcej dominuje drób oraz trzoda chlewna. Na terenie gminy liczne są fermy drobiu zlokalizowane są głównie w Bielicach i Drogoszowie.

[11] J.w.
[12] GUS – Bank danych lokalnych

4.6. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

W gminie Łambinowice lasy zajmują powierzchnię 2 434,86 ha w tym 311,90 ha są to lasy prywatne. Wskaźnik lesistości gminy wynosi 19,1 % i jest nieznacznie niższy od przeciętnej lesistości województwa (25,5%) i kraju (27,5%). Nie występują lasy ochronne.
Lasy z terenu Gminy Łambinowice należą w większości do Nadleśnictwa Tułowice i stanowią 19,1 % powierzchni gminy. Na terenie gminy najcenniejszy jest kompleks leśny Borów Niemodlińskich. Lasy mają charakter typowo nizinny, choć występują tu licznie niewielkie wzniesienia i sfałdowania. Urozmaicona rzeźba terenu oraz liczne potoki pozwoliły na zlokalizowanie sieci stawów rybnych, co zdecydowanie podnosi walory turystyczne lasów Nadleśnictwa. Stawy rybne oprócz pełnienia funkcji gospodarczych są ostoją i miejscem lęgowym dla ptactwa wodnego (bąk, czapla siwa, łabędź niemy, perkoz dwuczuby, dzikie kaczki i gęsi) oraz są cennym regulatorem stosunków wodnych w okolicznych lasach. Lasy są ostoją wielu gatunków zwierząt łownych (jeleń, sarna, dzik, lis, borsuk, kuna) i chronionych (orzeł bielik, bocian czarny, żuraw, wydra i bóbr).
Na uwagę zasługuje kompleks leśny pomiędzy miejscowościami Mańkowice i Piątkowice tzw. „Las Piątkowicki" obejmuje w sumie około 320 ha. Jego zachodnią granicę wyznacza rzeka Nysa Kłodzka, która kształtuje charakter siedliskowy obszaru. Dzięki takiemu położeniu, w kompleksie tym występują: żyzna buczyna niżowa, grądy i łęgi z dębami, wiązami, modrzewiem i jesionami pomnikowych rozmiarów
Największym zagrożeniem dla lasów jest zanieczyszczenie powietrza, a także okresy suszy, które powodują osłabienie drzewostanu, co w efekcie może prowadzić do jego obumierania. Osłabione przez emisje drzewa łatwo ulegają masowym pojawom szkodników owadzich pierwotnych - boreczników, osnui gwiaździstej i brudnicy mniszka oraz wtórnych - przypłaszczka granatka, cętnicy. Znacznym zagrożeniem obszarów leśnych jest również występowanie chorób powodowanych przez grzyby.

4.7. STAN ŚRODOWISKA.

4.7.1. Jakość powietrza.

Na terenie Gminy nie są zlokalizowane żadne źródła emisji o szczególnych oddziaływaniach na środowisko. Zanieczyszczenia trafiają do powietrza z pięciu podstawowych źródeł: powierzchniowych, punktowych, liniowych, z rolnictwa i emisja niezorganizowana. Zjawisko emisji powierzchniowej ma miejsce głównie na terenach zabudowanych, gdzie zabudowa mieszkaniowa wyposażona jest w indywidualne i zbiorowe systemy grzewcze, szczególnie piece o niskiej sprawności, opalane paliwem stałym.
Emisja liniowa skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzuje się dużą nierównomiernością w ciągu doby.
Gmina ma opracowany Programu Gospodarki Niskoemisyjnej, w którym określone zostały działania zmierzające do poprawy klimatu i powietrza na terenie gminy[13].

4.7.2. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są linie elektroenergetyczne wysokich napięć oraz instalacje telekomunikacyjne sieci bezprzewodowej. Przez teren Gminy przebiegają sieci wysokich napięć 110 kV oraz sieć 220 kV. Sieci te nie kolidują z istniejącym zagospodarowaniem, a w szczególności w strefach ochronnych wyznaczonych dla tychże sieci nie znajdują się budynki na pobyt ludzi.

[13] 9) Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łambinowice z 2019 r.

Oddziaływanie ze stacji elektroenergetycznych średnich napięć należy uznać za niezagrażające.

4.7.3. Hałas.

Źródłem hałasu w Gminie jest przede wszystkim hałas komunikacyjny z dróg publicznych oraz z linii kolejowej:
Droga publiczna krajowa nr 46 odcinek, drogi wojewódzkie: Nr 406 Nysa - Jasienica Dolna – Włostowa, Nr 405 - Niemodlin – Korfantów, Nr 407 - Nysa - Korfantów – Łącznik odcinek oraz drogi powiatowe wymienione w części dot. komunikacji a także drogi lokalne i dojazdowe.
Klimat akustyczny na terenie Gminy Łambinowice kształtuje w znacznej mierze ruch komunikacyjny. Na poziom hałasu drogowego mają wpływ przede wszystkim:
- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

Staraniem Marszałka województwa opolskiego opracowany został „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego", uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr VIII/76/2019 z dn. 18 czerwca 2019 r. Program ochrony środowiska przed hałasem został opracowany dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg krajowych i dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie oraz linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie zlokalizowanych w województwie opolskim.
Ze względu na poziom ruchu na terenie Gminy Łambinowice nie zostały w nim uwzględnione drogi z terenu gminy. Monitoringiem klimatu akustycznego na terenie województwa opolskiego zajmuje się Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu (RWMŚ_WIOŚ), który w ostatnich latach nie przeprowadzał badań hałasu drogowego na terenie Gminy Łambinowice. Dla Gminy Łambinowice nie prowadzono badań akustycznych dla dróg wojewódzkich i powiatowych. Na terenie Gminy Łambinowice nie stwierdzono negatywnego oddziaływania w zakresie emisji hałasu z zakładów produkcyjnych[14].

4.7.4. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obecnie na terenie gminy funkcjonuje system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Od 1 lipca 2013 roku zorganizowanym systemem objęci zostali wszyscy mieszkańcy gminy. Odbiór odpadów od mieszkańców odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych.
Gmina Łambinowice posiada PSZOK - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w miejscowości Okopy, na który mieszkańcy mogą oddawać określone odpady niegromadzone w pojemnikach. Obsługę PSZOK prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej w Łambinowicach. PSZOK jest zlokalizowany na terenie w pobliżu byłego składowiska odpadów w Okopach, na wydzielonej działce. Sukcesywnie jest on rozbudowywany i doposażony. Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego, gmina Łambinowice została ujęta w Regionalnym Centrum

[14] Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łambinowice na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028"

Gospodarki Odpadami w Nysie. Gmina Łambinowice nie ma możliwości technicznych do przetwarzania odpadów komunalnych na swoim terenie.[15]

Gmina posiada „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łambinowice". Niedopuszczalne jest demontowanie tego typu materiałów przez mieszkańców „na własną rękę", ponieważ toksyczne właściwości materiałów zawierających włókna azbestowe pojawiają się w trakcie ich ścierania i pylenia, szczególnie przy nieumiejętnym demontażu i transporcie. Istotny jest również sposób unieszkodliwienia powstających w procesie demontażu, rozbiórki itp., odpadów azbestowych. Odpady azbestowe stanowią odpad niebezpieczny, w związku z tym usuwanie wyrobów zawierających azbest przez przypadkowe i nieprofesjonalne firmy, zwiększa zagrożenie pyłem azbestowym dla mieszkańców Podstawowym celem Programu jest oczyszczenie terenu gminy z azbestu oraz wyeliminowanie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców oraz na stan środowiska[16].

4.7.5. Zagrożenie poważnymi awariami

Na terenie Gminy Łambinowice nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i zakłady o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

4.7.6. Ocena jakości wód podziemnych

Gmina Łambinowice położona jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych rzeki Odra o kodzie PLGW 6000109. Ogólna ocena stan wód – dobra.

4.7.7. Ocena jakości wód powierzchniowych

Gmina Łambinowice położona jest na obszarze jednolitych wód powierzchniowych. Stan tych wód został opisany w cz. 4.3.1

4.8. STAN PRZYRODY.

4.8.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego

Na podstawie informacji zawartych na stronie wwwgdoś.gov.pl oraz w opracowaniu ekofizjograficznym na terenie Gminy Łambinowice występują obiekty i obszary objęte ochroną prawą[17]:

1) **Obszar chronionego krajobrazu** „Bory Niemodlińskie" utworzony został Uchwałą WRN w Opolu Nr XXIV/193/88. Przedmiot ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie, zakazy i odstępstwa od nich określa aktualnie Uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op.poz. 2017). OChK Bory Niemodlińskie jest drugim pod względem wielkości spośród siedmiu obszarów chronionych tą formą ochrony przyrody w województwie opolskim. Jego powierzchnia wynosi 48189 ha na terenie gminy Łambinowice jego powierzchnia wynosi ok. 2337 ha. Celem utworzenia obszaru było zachowanie zwartego kompleksu leśnego dawnej Puszczy Śląskiej z licznymi stawami (Nowak red. 1997, Parki...1984). Jest to największy nizinny kompleks leśny w lewostronnej części dorzecza górnej Odry w Polsce. Zachowały się tu fragmenty naturalnych lasów liściastych i mieszanych typowych dla niżu południowej Polski. Są one chronione w kilku rezerwatach przyrody. Analizowany teren położony jest w centralnej i południowej

[15] Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Łambinowice za rok 2019

[16] Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łambinowice,

[17] http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

części województwa opolskiego. Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie obejmuje położony na Równinie Niemodlińskiej kompleks leśny z licznymi stawami, będący ostańcem dawnej Puszczy Niemodlińskiej. Przeważająca część Borów należy do zlewni Ścinawy Niemodlińskiej - prawobrzeżnego dopływu Nysy Kłodzkiej. Tylko północna część odwadniana jest przez Prószkowski Potok wpadający bezpośrednio do Odry. Znaczną powierzchnię zajmuje kompleks leśny Borów Niemodlińskich, w którym utworzono kilka rezerwatów przyrodniczych. Drzewostany Borów Niemodlińskich to przeważnie bory i bory mieszane, a więc zbiorowiska sprzyjające intensywnej penetracji ludzkiej. Bliskie sąsiedztwo ośrodków miejskich (Opole, Krapkowice, Prószków, Niemodlin, Gogolin, Korfantów) stwarza warunki dla rozwoju form turystyki rekreacyjno-wypoczynkowej. Oczywiście wiąże się to z pewnymi negatywnymi skutkami, jakimi są chociażby zwiększenie zagrożenia pożarowego, czy też szybsza i silniejsza ekspansja roślin towarzyszących człowiekowi. Dlatego też jak najszybciej należy ukierunkować i skanalizować ruch turystyczny, wyznaczając i zagospodarowując szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze. Do rzadkości florystycznych Borów Niemodlińskich należy kotewka orzech wodny Trapa natans - roślina zaliczona do kategorii skrajnie zagrożonych wyginięciem w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, a także salwinia pływająca Salvinia natans, grzybienie białe Nyphaea alba i grążel żółty Nuphar luteum - rośliny prawnie chronione, występujące m.in. w Stawie Nowokuźnickim. W zbiorowiskach leśnych spotykamy m.in. kruszczyka szerokolistnego Epipactis helloborine, barwinka pospolitego Vinca minor, konwalię majową Convallaria majalis, śnieżyczkę przebiśnieg Galanthus nivalis i inne. Najlepiej poznaną gromadą kręgowców Borów Niemodlińskich są ptaki. W okolicach stawu „Sangów" zarejestrowano m.in. lęgi bąka Botaurus stellaris, łabędzia niemego Cygnus olor, gęsi gęgawy Anser anser, mewy śmieszki Larus ridibundus, krzyżówki Anas platrynchos, głowienki Aythya ferina i łyski Fulica atra. Okoliczne lasy są ostoją bociana czarnego Ciconia nigra, coraz mniej licznego cietrzewia Tetrao tetrix, kani czarnej Milvus migrans i rdzawej Milvus milvus, trzmielojada Pernis apivorus i dzięcioła zielonosiwego Picus canus. Z gatunków borealno-górskich występują tu orzechówki Nucifraga carvocataces, czyże Carovelis spinus, pokrzywnice Prunella modularis i gile Pyrrhula pyrrhula. Gdyby udało się potwierdzić występowanie na terenie Borów Niemodlińskich sowy włochatej Aegolius funereus i puchacza Bubo bubo (podawane z lat 60-tych i 70-tych), to ranga obiektu wzrosłaby jeszcze bardziej. Herpetofauna reprezentowana jest przez zaskrońca Natrix natrix, żmiję zygzakowatą Vipera berus, ropuchę paskówkę Bufo calamita, ropuchę zieloną Bufo viridis, grzebiuszkę ziemną Pelobates fuscus, padalca Angvis fragilis, jaszczurkę zwinkę Lacerta agilis i jaszczurkę żyworodną Lacerta vivipara. W rzekach omawianego obszaru żyją przedstawiciele krainy brzany – kiełb Gobio gobio, śliz Barbatula barbatula i koza Cobitis caenia - gatunki objęte ochroną prawną. Niestety na obszarze Borów Niemodlińskich wiele gatunków już wymarło. Do największych strat zaliczyć należy żółwia błotnego Emys orbicularis, rybitwę czarną Chlidonias niger i zwyczajną Sterna hirundo, sokoła wędrownego Falco peregrinus i orlika krzykliwego Aqulia pomarina. Autostrada A4, przecinająca leśne kompleksy przysporzy dodatkowych problemów samej przyrodzie i ludziom ją chroniącym. Wiele, więc wysiłków i starań potrzeba, aby wymarłe tu gatunki powróciły na stałe do swych eks-ostoi i wzbogaciły bioróżnorodność niemodlińskich lasów Na terenie OChK Bory Niemodlińskie funkcjonują obecnie następujące zakazy: realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w ustawie Prawo Wodne z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; zakaz ten nie dotyczy m.in. sztucznych zbiorników wodnych; likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych.

2) **Użytek ekologiczny „Doły Goszczowickie”** został powołany na podstawie Rozporządzenie Nr P/2/97 Wojewody Opolskiego z 03.02.1997 r. w sprawie wprowadzenia indywidualnej ochrony przyrody. Posiada powierzchnię 2,92 ha i stanowi nieużytek trwały, bagno na 40%. Użytek jest miejscem bytowania i żerowania ptaków wodnych oraz ssaków łownych (jeziorko o powierzchni 0,15 ha jest kąpieliskiem dzików).
3) **Użytek ekologiczny „Kiełcznica”** powołany Uchwałą Nr XXIII/185/2020 Rady Gminy Łambinowice z dnia 25 czerwca 2020 r. Podlega on ochronie w celu zachowania różnorodności biologicznej, ochrony walorów krajobrazowych, utrzymania i zapewnienia ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt wraz z ich siedliskami.
4) **Obszar Natura 2000 Bory Niemodlińskie** OZW Natura 2000 Bory Niemodlińskie został zatwierdzony jak OZW w styczniu 2011 r. Ma łączną powierzchnię 4541,3 ha. Na terenie gminy Łambinowice zajmuje powierzchnie ok. 67 ha. Zlokalizowany jest na terenie Równiny Niemodlińskiej. Obszar Borów Niemodlińskich jest rozległym kompleksem leśnym rozciągającym się na falistej i równinnej wysoczyźnie polodowcowej porozcinanej dolinkami rzecznymi, między dolinami Nysy Kłodzkiej i Odry. Równiny wodnolodowcowe oraz ostańce denudacyjne zbudowane z osadów plioceńskiej sieci rzecznej i iłów mioceńskich, urozmaicają zespoły wydm dochodzących do 15 m wysokości, a także bezodpływowe zagłębienia, w których zlokalizowane są bory bagienne i torfowiska. Większa część ostoi jest zalesiona, głównie lasami o charakterze gospodarczym, wśród których zachowały się liczne fragmenty lasów o charakterze rodzimym. Wśród lasów występują duże kompleksy stawów z charakterystycznymi dla tych ekosystemów zespołami roślinności i fauny wodno-błotnej. Większe kompleksy zbiorowisk łąkowych występują w dolinach rzecznych, w tym Ścinawy Niemodlińskiej i Wytoki oraz ich dopływów Obszar stanowi część dużego zwartego kompleksu leśnego, którego część zachodnia, proponowana do ochrony, jako ostoja siedliskowa, charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością siedliskową, od siedlisk suchych na wydmach do skrajnie wilgotnych torfowisk i stawów Mozaikowaty charakter siedlisk oraz silne związki funkcjonalno-przestrzenne między nimi uzasadniają objęcie ochroną większego obszaru niż zespołu chronionych dyrektywą UE siedlisk przyrodniczych. Jednocześnie charakter zagospodarowania oraz liczne strefy nieciągłości występujących siedlisk decydują o

konieczności delimitacji ostoi w pięciu podobszarach, niepołączonych ze sobą przestrzennie.

5) **Chronione gatunki roślin i ich siedliska - ochronie gatunkowej podlegają stanowiska występowania roślin naczyniowych, podlegających ochronie prawnej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409), w tym stanowiska punktowe:**
6) **Chronione gatunki zwierząt i ich siedliska:**
   - Ryba : kod 20 Barbus barbus, (brzana pospolita),
   - Siedliska punktowe – ryb: 20 Barbus barbus, 101 Rhodeus amarus (różanka),
   - Zwierzęta - Ophiogomphus cecilia (ważka trzepla zielona),
   - Ssaki – 1355 Lutra Lutra (Wydra),
   - Owady - 1059 Maculinea teleius (modraszek telejus),
   - Płazy – 1188 Bombina bombina (kumak nizinny).
7) **Chronione gatunki roślin i ich siedliska:**
   - Stanowiska roślin kody obszarowe: 91F0, 9190, 9170, 6510, 6410, 91D0, 91E0, 7150,
   - Stanowiska punktowe roślin: 513 Czermień błotna , 890 Kokorycz pusta, 1055 Rosiczka okrągłolistna, 1298 Śnieżyczka przebiśnieg, 1440 Bluszcz pospolity, 2359 Pierwiosnek (Pierwiosnka) wyniosły, 2363 Pierwiosnek (Pierwiosnka) lekarski, 3319 Borówka bagienna (Pijanica); 9110, 7110, 91E0, 9170, 91D0, 91F0
8) **Ponadto na terenie Gminy występuje korytarz ekologiczny Nysy Kłodzkiej o randze krajowej.**

6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

Pierwsi ludzie pojawili się na terenach obecnej gminy najpewniej w starszej epoce kamienia, w paleolicie. Świadczą o tym m.in. odkryte niedawno, bo w 2000 roku, w Sowinie, kompletne pracownie obróbki krzemienia i obozowiska. Były to tzw wędrowne ludy leśne. W okolicach Piątkowic rozwijała się kultura amfor kulistych, zaś Bielice stały się znacznym miejscem sepulkralnym - cmentarzyskiem. Prehistoryczne, neolityczne obozowiska w okolicach Wierzbia, Bielic, Mańkowic czy Piątkowic i Lasocic przekształciły się w średniowieczne osady rzemieślnicze, i grodziska.

Osadnictwo na szeroka skale rozpoczęło się na obszarze gminy około XII – XIII wieku, kiedy to na nowo wyznaczonych terenach rozpoczęła się uprawa roli. Ludy rolnicze obrały szczególnie żyzną dolinę rzeki Nysy, zwłaszcza tereny dzisiejszych Bielic i Piątkowic, nieco później Mańkowic. Nazwy większości wsi obecnej gminy Łambinowice zapisane były po raz pierwszy na przełomie XII – XIV wieku. Pisano wówczas o Jessenitzy, Drogussow czy Zadurczicz. Mangoldi villa w 1300-nym roku to dzisiejsze Mańkowice. Nieco później, bo w XV – XVI wieku wymienia się Sowin, jako Sabine i Wiersbel, czyli Wierzbie.
We wczesnym średniowieczu, pod względem liczby ludności prym wiodły Bielice, niepisane centrum tych terenów i Jasienica, nieco później Mańkowice. W połowie XIX wieku dołącza do nich, liczące ponad 1000 mieszkańców Wierzbie, zaś na przełomie XIX – XX wieku Łambinowice.

W 1862 roku władze pruskie wybudowały w Łambinowicach poligon wojskowy, który na stałe zrósł się z panorama i historia gminy. Związane z tymi obszarami późniejsze

wydarzenia nadały im specyficzny charakter, który ostatecznie sytuuje Łambinowice w rządzie największych nekropolii wojennych w Europie.
W latach wojny francusko - pruskiej 1870 - 1871 powstał na terenie poligonu obóz dla 3 tysięcy jeńców francuskich. Pozostałością tego obozu jest cmentarz z 53 grobami. Obóz został reaktywowany podczas I wojny światowej, przeszło przez niego ok. 90 tysięcy żołnierzy różnych narodowości Rosjan, Anglików, Włochów i Serbów – pozostało po nim blisko 7000 grobów

3 września 1939 roku Wehrmacht rozpoczął przewożenie do Stalagu VIII-B pierwszych polskich jeńców Byli to głównie żołnierze pojmani po bitwie nad Bzurą. Liczba polskich jeńców sięgała 100 tysięcy. Po rozpoczęciu planu Barbarossa masowo zwożono tu jeńców radzieckich, których umieszczano w osobnym obozie Stalag VIII-F. Obozy jenieckie zostały zdobyte przez Armię Czerwoną w dniach 17 i 18 marca 1945 roku. Jeszcze w 1945 roku w ich sąsiedztwie powstał zarządzany przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego obóz, w którym przetrzymywano Ślązaków i Niemców oraz byłych członków SS. Do obozu trafiali także powracający do Polski żołnierze armii Andersa, którzy wstąpili do niej po dezercji z Wehrmachtu, do którego wcielono ich wcześniej w ramach volkslisty. Początkowo, zbudowany na terenie poligonu wojskowego, obóz MBP miał status obozu przejściowego, następnie został przekształcony w obóz pracy. W obozie zmarło i zginęło 1000 - 1500 Niemców i Górnoślązaków

Wytworzone w historycznym procesie rozwoju struktury i formy osadnictwa na terenie gminy Łambinowice, charakteryzują się wieloma cechami wspólnymi, wyrażającymi podobne mechanizmy procesów rozwojowych. Większość istniejących dzisiaj form osadniczych powstało w wyniku komasacji gruntów w XIX wieku, kiedy to następowała wymiana zabudowy drewnianej na murowana. W gminie wiele wsi zachowało układy wcześniejsze. Większość z nich to wsie o regularnym układzie, powstałe w wyniku jednorazowego założenia w większości przypadków na wcześniej już istniejących osadach.[18]

5.1. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE.

Tabela 8 stanowiska archeologiczne.

Miejscowość					
Nr stano wiska	**Położenie**	**Kultura**	**Bliższa chronologia (okres/wiek)**	**NR i data wpisu do rejestru zabytków**	**AZP**
BIELICE					
1	Dz. nr: 481/2,481/3, 482, 483/1/, 483/3, 484/4, 84/2, 484/3, 485/1, 485/2, 485/4, 486/3, 486/4, 486/5, 487/1, 487/2, 488/1, 488/2. Część stanowiska naruszona została w trakcie eksploatacji kruszywa	Osada wielokulturowa i cmentarzysko ciałopalne	Kultura łużycka, okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze.	A-273/70	91-33
2	Dz. nr: 324/1, 325, 326, 327	Osada ludności kultury łużyckiej	Okres halsztacki	A-86/68	92-33
3	Dz. nr: 69, 471, 472, 473/1, 473/2, 474	Ślad osadnictwa i punkt osadniczy	Okres wpływów rzymskich (III-IVw n.e.)	A-274/70	92-33
4	----------	Ślad osadnictwa i punkt osadniczy	Kultura łużycka	----------	91-33
5	Dz. nr: 491/3, 491	Osada wielokulturowa	Epoka brązu, okres halsztacki		91-33
6	Dz. nr: 478, 479	Punkt osadniczy	Pradzieje i średniowiecze XIV-XV		91-33

[18] Gminny program ochrony nad zabytkami

7	Dz. nr: 42	Punkt osadniczy	Kultura łużycka		91-33
8	----------	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia		91-33
9		Punkt osadniczy	Epoka kamienia, okres rzymski		92-33
BUDZIESZOWICE					
1	Dz. nr 2/2	Punkt osadniczy	Paleolit i mezalit		92-33
2	Dz. nr 2/2	Punkt osadniczy	Neolit		92-33
3	Dz. nr 3/3	Punkt osadniczy	Neolit		92-33
JASIENICA DOLNA					
1	----------	Grodzisko	domniemane XIV-XVw		92-33
2	----------	Punkt osadniczy	Epoka brązu		92-33
3	----------	Punkt osadniczy	Neolit		92-33
4	----------	Punkt osadniczy	Średniowiecze XIV-XV w		92-33
5	334, 335, 338	Osada	Średniowiecze		92-33
6	300 i 301	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia średniowiecze		92-33
7	386	stanowisko wielokulturowe	epoka kamienia, kultura łużycka, średniowiecze		92-33
8	264	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia		92-33
9	486	Osada	Średniowiecze		92-33
10	492, 493	Ślad osadnictwa	Pradzieje		92-33
11	402/1, 402/1	Osada	Średniowiecze		92-33
12	Dz. nr 376/1	Osada	Średniowiecze		92-33
13	Dz.nr. 346, 352, 377, 378	Osada/ ślady osadnictwa	epoka kamienia/ pradzieje i średniowiecze		92-33
14	Dz. nr 342	Osada/ ślad osadnictwa	Średniowiecze/ pradzieje		92-33
15		punkt osadniczy	paleolit		92-33
LASOCICE					
1	----------	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze		92-32
2	23/1	Ślad osadnictwa	Okres nowożytny		92-32
3	243/1	Ślad osadnictwa/punkt osadniczy	Pradzieje/ średniowiecze		92-32
4	----------	Grodzisko	Późne średniowiecze		92-32
ŁAMBINOWICE					
1	----------	Pracownia kamieniarska			92-33
2	----------	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia		92-33
3	----------	Ślad osadnictwa	Neolit		92-33
4	----------	Ślad osadnictwa	Średniowiecze		92-33
5	----------	Punkt osadniczy	Średniowiecze		92-33
6	90/1	Ślad osadnictwa	Średniowiecze, pradzieje		92-33
7	312/1	Ślad osadnictwa	Średniowiecze		92-33
8	dz. nr 22, 56/1, 23, 50/1, 24	Osadnictwo	Paleolit		92-33
MALERZOWICE WIELKIE					
1	1/2	Ślad osadnictwa	Neolit		91-33
2	2/3	Punkt osadniczy	Epoka kamienia, kultura łużycka		91-33
MAŃKOWICE					
1	----------	Punkt osadniczy	Neolit		93-33
2	Dz. nr 50	Osada	Średniowiecze		93-33
3	427	Ślad osadniczy			93-32
4	----------	Punkt osadniczy	Średniowiecze		93-33
5	----------	Punkt osadniczy	Epoka brązu		93-33
6	----------	Wał czworoboczny	Wczesne średniowiecze		93-33
7	----------	Ślad osadnictwa	Neolit		93-33
8	346	Osada	Średniowiecze		93-33

9	49	Grodzisko	Późne średniowiecze		93-33
10	----------	Ślad osadnictwa/ punkt osadniczy	Młodsza epoka kamienia/ kultura przeworska		93-32
11	422	Punkt osadniczy	Kultura przeworska i średniowiecze		92-32
PIĄTKOWICE					
1	----------	Punkt osadniczy	Kultura przeworska i średniowiecze		93-32
2	----------	Ślad osadnictwa	Średniowiecze		93-32
3	127/3	Ślad osadnictwa/ Punkt osadniczy	Pradzieje/kultura amfor kulistych		93-32
4	----------	Ślad osadnictwa	Średniowiecze		93-32
5	----------	Grodzisko (zamek)	Średniowiecze XIII-XIV w		93-32
6	347/2, 375	Osada, pracowania hutnicza	Średniowiecze		92-32
7	377	Osada, pracowania hutnicza	Średniowiecze		92-32
8	55/2, 344/4	Osada	Późne średniowiecze		92-32
9	634/1	Osada, pracowania hutnicza	Średniowiecze XIV-XVw		92-33
SZADURCZYCE					
1	----------	Ślad osadnictwa (moneta)	---------		93-33
WIERZBIE					
1	----------	Ślad osadnictwa	Neolit		92-34
2	508, 224/2	Osada/ ślad osadnictwa	Średniowiecze/ pradzieje		92-34
3	8,9	Punkt osadniczy	Schyłek późnego średniowiecza		92-34
4	402/1, 402/2, 404	Punkt osadniczy	Pradzieje późne średniowiecze		92-33
5	103	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia i wczesnego brązu		92-34
SOWIN					
1	----------	Punkt osadniczy	Neolit		92-34
2	----------	Punkt osadniczy	Epoka kamienia		92-34
3	----------	Punkt osadniczy	Neolit		92-34
4	----------	Punkt osadniczy	Neolit		92-34
5	----------	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze		92-34
6	17	Punkt osadniczy	Epoka kamienia		92-34
7	18, 109, 110, 111	Punkt osadniczy	Paleolit górny i schyłkowy		92-34
8	Leśn. 15	Pracowania kamieniarska	Epoka kamienia		91-34
9	118/1, 118/2, 119	Obozowisko	Epoka kamienia		92-34
10	42, 43	Obozowisko	Paleolit schyłkowy		92-34
11	668, 669	Pracowania kamieniarska	Paleolit schyłkowy		92-34

5.2. OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Tabela 9 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego.

Obiekt i adres obecny	Adres dawny	Data powstania	Nr decyzji o wpisie do WRZ
Wieś Bielice			
Kościół parafialny p.w. św Katarzyny		XV/XVI, XVIIIw	5501/59 z 24.02.1959
Plebania		1 poł. XIX w.	16391/66 z 22.09.1966
Kaplica przydrożna, mur		2 poł. XIX w.	6231/59 z 13.11.1959
Dwór—Towarzystwo Pomocy Brata Alberta		XVI/XVII, 1 poł. XI	20011/73 z 11.04.1973
Dom nr 134 (z zabudowaniami gospodarczymi i bramą)	dom nr 14	1853	16401/67 z 28.02.1967
Dom nr 1181120(z zabudowaniami gospodarczymi, bramą.i furtą)	dom nr 18	1864	16411/67 z 28.02.1967
Dom nr 74	dom nr 22	XVIII	16421/67 z 28.02.1967
Dom nr 50 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 33	poł. XIX	16431/67 z 28.02.1967
Dom nr 46 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 35	1 poł. XIX	16441/67 z 28.02.1967
Dom nr 37 (z zabudowaniami gospodarczymi)— obiekt rozebrany	dom nr 75	XIX	16451/67 z 28.02.1967
Dom nr 45 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 78	Poł. XIX	16461/67 z 28.02.1967
Dom nr 83 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 92	1 poł. XIX	16471/67 z 28.02.1967
Dom nr 85157 (z budynkiem gospodarczym i bramą)	dom nr 93	poł. XIX	16481/67 z 28.02.1967
Wieś Jasienica Dolna			
Kościół parafialny pw Św Marcina		XV, XVIII, XX	271/50 z 20.02.1950
Dom nr 64	dom nr 68	1 poł. XIX	16711/66 z 23.09.1966
Dom nr 69, zagroda, brama, furta	dom nr 75	1 poł. XIX, 1806	16721/66 z 23.09.1966
Spichlerz			16721/66 z 23.09.1966
Dom nr 94	dom nr 101	XIX, 1810	16731/66 z 23.09.1966
Ogrodzenie z bramą i furtą			16731/66 z 23.09.1966
Dwa domy nr 1031104	dwa domy nr	XIX	16741/66 z 23.09.1966
Ogrodzenie z bramą i furtą		XIX	16741/66 z 23.09.1966
D. dwór— obecnie szkoła, nr 156		XIX	16751/66 z 24.09.1966
Spichlerz			16751/66 z 24.09.1966
Wieś Lasocice			
Kościół filialny pw Św Franciszka z Asyżu		XVIII	9211/64 z 30.05.1964
Dom nr 20, szach.- mur.		XVIII	9341/64 z 3.06.1964
Wieś Łambinowice			
Miejsce Pamięci Narodowej,		1870, 1914, 1939-	19371/68 z 1.06.1968
Budynek przy ul. Budzieszowickiej 4 (dom Zgromadzenia Sióstr św Elżbiety)		1919	22921/91 z 3.12.1991
Wieś Malerzowice Wielkie.			
Kościół filialny p.w. św Wawrzyńca	kościół filialny	XVI	10711/66 z 20.01.1966
Park pałacowy		Kon. XIII, 2 poł. XIX poł. XXVIII	1311/86 z 12.02.1986
Wieś Mańkowice			
Kościół filialny p.w. św Mateusza	kościół filialny	XIII, XVIII	9361/64 z 3.06.1964
Wieś Okopy			
Zespół dworski		ok. XIX, 1910	2175/87 z 1.10.1987
Park podworski		ok. XIX	1301/86 z 12.02.1986
Wieś Wierzbie			
Kaplica cmentarna		XVIII, 1795-1796	16631/66 z 23.09.1966
Park pałacowy		kon. XVIII, 2 poł.	1291/86 z 12.06.1986r.

5.3. OBIEKTY PROPONOWANE DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Tabela 10 Wykaz obiektów nieruchomych proponowanych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków: ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków.

Obiekt i adres obecny	Adres dawny (z decyzji o wpisie do rejestru)	Data powstania	Nr decyzji o wpisie do WRZ
Bielice			
Kościół parafialny pw św Katarzyny		XV/XVI, XVIIIw	5501/59 z 24.02.1959
Ogrodzenie kościoła z bramką wejściową, mur		XVII, mur+bramka, kapliczka, kolumna kamienna z 1710r., płaskorzeźba Floriana - XVIII w, figura Matki Boskiej Bolesnej - 1750r.	----------
Plebania		1 poł. XIX w	16391/66 z 22.09.1966
Kaplica przydrożna, mur		2 poł. XIX w	6231/59 z 13.11.1959
Kaplica cmentarna, mur		2 poł. XIX w	
Dwór - Towarzystwo Pomocy Brata Alberta		XVI/XVII, 1 poł. XIX	16401/67 z 28.02.1967
Dom nr 134 (z zabudowaniami gospodarczymi i brama)	dom nr 14	1853	16411/67 z 28.02.1967
Dom nr 1181120(z zabudowaniami gospodarczymi, bramą i furta)	dom nr 18	1864	16421/67 z 28.02.1967
Dom nr 74	dom nr 22	XVIII	16431/67 z 28.02.1967
Dom nr 50 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 33	poł. XIX	16441/67 z 28.02.1967
Dom nr 46 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 35	1 poł. XIX	16451/67 z 28.02.1967
Dom nr 37 (z zabudowaniami gospodarczymi) - obiekt rozebrany	dom nr 75	XIX	16461/67 z 28.02.1967
Dom nr 45 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 78	poł. XIX	16471/67 z 28.02.1967
Dom nr 83 (z zabudowaniami gospodarczymi)	dom nr 92	1 poł.. XIX	16401/67 z 28.02.1967
Dom nr 85 (z budynkiem gospodarczym i brama)	dom nr 93	poł. XIX	16481/67 z 28.02.1967
Kapliczka	Przy nr 83	1 ćw XXw	----------
Kapliczka z fragmentem ogrodzenia	Przy nr 132	XIX/XX w	----------
Brama	140	XIX/XX w	----------
Cmentarz		2 poł. XIX w	----------
Krzyż	Przy drodze polnej	1 ćw XX w	----------
Budzieszowice			
Kościół parafialny pw Narodzenia NMP, mur.		1850, 1923	----------
Obora I w zespole dworskim	10b	Kon. XIX w	----------
Obora II w zespole dworskim	10b	2 poł. XIX w	----------
Dwór	10b	1 poł. XIX w l. 1920-30	----------
Park w zespole dworskim	10b	XIX/XX w	----------
Kościół filialny p.w Narodzenia NMP	16	1913 r	----------
Dom mieszkalny	29	l. 30-te XX w	----------
Stodoła	29	1 ćw XX w	----------
dom mieszkalny wycużny	29	pocz. XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	37	XIX/XX w	----------

Cmentarz		l. 20-te XX w	----------
Kapliczka	Wyjazd w stronę Łambinowic	pocz. XX w	----------
Drogoszów			
Kaplica św Antoniego z Padwy, mur.		1 poł. XIX w	
Krzyż	Wyjazd w stronę Jasienicy Dolnej	1 ćw XX w	----------
Krzyż	Przy nr 1	1 ćw XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	10	pocz. XX w	----------
Zespół młyna	13	kon. XIX w	----------
D. kościół klasztorny, mur.		1909	----------
D. klasztor		1909	----------
Park podworski			----------
Budynek inwentarski I w zespole zakładu wychowawczego	1	1891, 1 ćw XX w	----------
Budynek inwentarski II w zespole zakładu wychowawczego	1	1891, 1 ćw XX w	----------
Kaplica Serca Jezusowego w zespole zakładu wychowawczego	1	1909	----------
Obora w zespole zakładu wychowawczego	1	1891, 1 ćw XX w	----------
Zakład wychowawczy	1	1891, 1909	----------
Jasienica Dolna			
Układ ruralistyczny wsi			
Kościół parafialny pw św Marcina		XV, XVIII, XX	271/50 z 20.02.1950
Plebania, mur.		1790, 1930	----------
Drewniany krucyfiks przydrożny		XIX	----------
Dom nr 64	dom nr 68	1 poł. XIX	16711/66 z 23.09.1966
Dom nr 69, zagroda, brama, furta	dom nr 75	1 poł. XIX, 1806	16721/66 z 23.09.1966
Spichlerz			16721/66 z 23.09.1966
Dom nr 94	dom nr 101	XIX, 1810	16731/66 z 23.09.1966
Ogrodzenie z bramą i furtą			16731/66 z 23.09.1966
Dwa domy nr 103/104	Dwa domy nr 109/110	XIX	16741/66 z 23.09.1966
Ogrodzenie z bramą i furtą		XIX	16741/66 z 23.09.1966
D. dwór— obecnie szkoła nr 156		kon. XIX, 1 poł. XX	16751/66 z 24.09.1966
Spichlerz			16751/66 z 24.09.1966
Kaplica mur.		ok. 1800r.	----------
Park podworski			----------
Budynek poczty, k. PKP		przeł. XIX/XX	----------
Budynek dworca PKP		1880-1890	----------
kapliczka	Wyjazd w stronę Piątkowic	1930	----------
Szkoła katolicka, ob.dom mieszkalny	24	ok. 1900	----------
Dom mieszkalny- willa „Jackel"	46	ok. 1910	----------
Dom i sklep Juliusa Milde	66	2 poł. XIX w	----------
Kapliczka	Przy nr 88	1 ćw XX w	----------
Dom mieszkalny	148	1 ćw XX w	----------

Obory w zespole pałacowym	149	2 poł. XIX w	----------
Oficyna w zespole pałacowym	149	XVIII/XIX w	----------
Stajnia w zespole pałacowym	149	kon. XIX w	----------
Stodoła w zespole pałacowym	149	2 poł. XIX w	----------
Cmentarz parafialny w zespole kościoła		2 poł XVIII w	----------
Lasocice			
Kościół filialny pw św Franciszka z Asyżu		XVIII	9211/64 z 30.05.1964
Ogrodzenie kościoła wraz z bramkami, mur.		mur-XV w, bramki-XVIII w	
Dom nr 20, szach.-mur.		XVIII	9341/64
Dwie kapliczki mur.		XVIII/XIX	----------
Park podworski		Kon. XIX w	----------
Krzyż	Przy nr 22	1924	----------
Dom mieszkalny w zespole młyna	52	1 poł. XIX w	----------
Młyn	52	1 poł. XIX w	----------
Kapliczka	Przy nr 78	1 ćw. XX w	----------
Łambinowice			
Miejsce Pamięci Narodowej, dawniej Pomnik Pamięci Narodowej, były obóz jeniecki		1870, 1914, 1939-1945	19371/68 z
Budynek przy ul. Budzieszowickiej 4 (dom Zgromadzenia Sióstr św Elżbiety)		1919	22921/91 z 3.12.1991
Kościół parafialny pw św Marii Magdaleny, mur.	ul. Zawadzkiego	1873	----------
Ogrodzenie kościoła parafialnego, mur.	ul. Zawadzkiego	XVI-XVIII, 2 poł. XIX	----------
Grobowiec w zespole kościoła	ul. Zawadzkiego	ok. 1910	----------
Park podworski	ul. Zawadzkiego 33	pocz. XX w	----------
Budynek mieszkalny, ul. Kolejowa 17		przełom XIX i XX w	----------
Budynek zarządu poligonu	ul. 1 Maja 1	ok. 1900	----------
Kapliczka	ul. 22 lipca/Polna	ok. 1920	----------
Dom mieszkalny	ul. 22 lipca 10	pocz. XX w	----------
Zespół mleczarni	ul. Budzieszowicka 8	4 ćw. XIX w	----------
Budynek dworcowy, ob. poczta	ul. Dworcowa 1	4 ćw XIX w.	----------
Dworzec z bud. Spedycji	ul. Dworcowa 3	4 ćw XIX w.	----------
Budynek mieszkalno - usługowy	ul. Kolejowa 3	Lata 20/30 XX w.	----------
Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 4	ok. 1920	----------
Dom mieszkalny wielorodzinny	ul. Kolejowa 18	l. 30 XX w.	----------
Szkoła	ul. Mickiewicza 1	l. 20 XX w.	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. Mickiewicza 10	pocz. XX w.	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. Mickiewicza 14	pocz. XX w.	----------
Krzyż	ul. Mickiewicza, wyjazd w stronę Okopów	ok. 1910-1920	----------
Kasyno oficerskie w zespole poligonu ob. GOKSiR	ul. Muzealna 1	4 ćw XIX w.	----------
Park w zespole poligonu	ul. Muzealna 1	2 poł. XIX w.	----------
Dom mieszkalny	ul. Obozowa 1	1910	----------

Dom mieszkalny	ul. Obozowa 3	l. 20 XX.w	----------
Dom mieszkalny	ul. Obozowa 10	l. 20 XX.w	----------
Barak dla szeregowych i podoficerów w zespole poligonu, ob. dom mieszkalny	ul. Obozowa 42	4 ćw XIX w	----------
Barak dla szeregowych i podoficerów w zespole poligonu, ob. dom mieszkalny	ul. Obozowa 44	3 ćw XIX w	----------
Dom mieszkalny	ul. Obozowa 56	l. 30140 XX w	----------
Kasyno podoficerskie w zespole poligonu, ob. bud. Admin.	ul. Obozowa 58	l. 20130 XX w	----------
Cmentarz jeniecki w zespole obozu	ul. Obozowa, wyjazd w stronę Goszczowic	1870	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. Zawadzkiego 2	1 ćw. XX w	----------
Dom mieszkalny	ul. Zawadzkiego 22	1 ćw. XX w	----------
Dom mieszkalny	ul. Zawadzkiego 23	ok. 1910-1920	----------
Dom wycużny, ob. mieszkalno - usługowy	ul. Zawadzkiego 27	ok. 1910-1920	----------
Dom mieszkalny - willa, ob. posterunek policji	ul. Zawadzkiego 29	lata 30 XX w	----------
Plebania	ul. Zawadzkiego 32	XIX/XX w	----------
Dwór, ob. ZGK	ul. Zawadzkiego 33	XIX/XX w	----------
Stodoła	ul. Zielona 1	pocz. XX w	----------
Dom mieszkalny — willa	ul. Zielona 11	l. 20 XX w	----------
Obiekt nastawni dysponującej ŁB (wraz z wyposażeniem technicznym) oraz nastawni wykonawczej ŁB1 (wraz z wyposażeniem technicznym) wraz z towarzyszącym jej blaszanym budynkiem magazynowym.	Geodezyjna dz. kolejowa nr 14911 w obszarze stacji PKP Łambinowice.		----------
Malerzowice Wielkie			
Kościół filialny pw św Wawrzyńca	kościół filialny	XVI w	10711/66 z 20.01.1966
Ogrodzenie kościoła, mur.	7	XVI w	
Park pałacowy		II poł. XVIII w	1311/86 z 12.02.1986
Zespół dworsko-parkowo-folwarczny: - dwór, - stodoła IiII, - obora, - stajnia, - park	515a		----------
Cmentarz w zespole kościoła	7	XVII w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	20	1 ćw. XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	36	1 ćw XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	62	lata. 20 XX w	----------
Budynek gospodarczy	62	pocz. XX w	----------
Stodoła	62	pocz. XX w	----------
Mańkowice			
Układ ruralistyczny wsi			
Kościół filialny pw św Mateusza	kościół filialny	XIII, XVIII	9361/64 z 3.06.1964
Mur okalający kościółz bramką, mur.	28a	XVIII	----------
Dom nr 28, mur.		1 poł. XIX w	----------
Budynek dworca PKP		1880-1890	----------

Krzyż	Przy drodze Mańkowice-Bardno	ok. 1917	----------
Kapliczka	Przy drodze Mańkowice-Jasienica Dolna	1 ćw. XX w	----------
Kapliczka	Przy nr 13	XIX/XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	31	ok. 1910-20	----------
Kapliczka	Przy nr 33	kon. XIX w	----------
Dom mieszkalny	64	lata 20 XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	71	1 ćw. XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	72	ok. 1900-1910	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	73	ok. 1910-20	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	74	ok. 1910-20	----------
Dom mieszkalny - willa	85	l. 20 XX w	----------
Dwór	105	XVIII, pocz. XX w	----------
Okopy			
Zespół dworski		kon. XIX, 1910	2175/87 z 1.10.1987
Park podworski		kon.XIX	1301/86 z 12.02.1986
Oficyna w zespole dworskim	9	XIX/XX w	----------
Stajnia z wozownią w zespole dworskim	11	XIX/XX w	----------
Obora I w zespole dworskim	11	XIX/XX w	----------
Obora II w zespole dworskim	11	XIX/XX w	----------
Stodoła I w zespole dworskim	11	XIX/XX w	----------
Stodoła II w zespole dworskim	11	XIX/XX w	----------
Dom mieszkalny	12	1909	----------
Krzyż	Wyjazd w stronę Łambinowic	1919	----------
Piątkowice			
Układ ruralistyczny wsi			----------
Kaplica św Antoniego, mur.		XIX, 1812	----------
Kaplica - dzwonnica św Jadwigi, mur.		kon. XIX w	----------
Budynek szkoły, mur.		1886	----------
Dom mieszkalny	14	XIX/XX w	----------
Kapliczka	Przy nr 31b/31c	4 ćw XIX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	38	1 ćw XX w	----------
Dom mieszkalny	39	1 ćw XX w	----------
Obora	39	1 ćw XX w	----------
Stodoła	39	1 ćw XX w	----------
Zagroda młyńska	47a	poł. XIX w	----------
Dom mieszkalny	48	4 ćw XIX w	----------
Budynek mieszkalno – gospodarczy	54	1 ćw XX w	----------
Sowin			
Kaplica — dzwonnica, mur.	Przy nr 8 9a	kon. XIX	----------
Dom mieszkalny	9	ok. 1920-1930	----------
Dom mieszkalny	15	ok. 1910	----------

Budynek mieszkalno - gospodarczy	97	pocz. XX w	----------
Dom mieszkalny	123	XVIII, XX w	----------
Szadurczyce			
Kapliczka	Przy drodze Szadurczyce - Łambinowice	ok. 1910	----------
Budynek mieszkalno- gospodarczy	12	1 ćw XX w	----------
Budynek mieszkalno – gospodarczy	27	1 ćw XX w	----------
Wierzbie			
Kaplica cmentarna		XVIII, 1795-1796	16631/66 z 23.09.1966
Park pałacowy		kon. XVIII w, 2 poł. XIX w	1291/86 z 12.06.1986r.
Kościół parafialny pw Podwyższenia Krzyża Świętego mur		1905-1906	----------
Ogrodzenie kościoła par. i kaplicy cment., mur.		część XVIII w, 1905-1906	----------
Plebania, mur.		1905	----------
Budynek szkoły, mur.		1887, pocz. XX	----------
Układ ruralistyczny wsi Wierzbie			----------
Cmentarz parafialny w zespole kościoła	15	2 poł. XVIII w	----------
Dom mieszkalny	22	lata 20-30 XX w	----------
Kordegarda w zespole pałacowo - folwarcznym	23	pocz. XX w	----------
Obora w zespole pałacowo - folwarcznym	23c	2 poł XIX w	----------
Stodoła w zespole pałacowo - folwarcznym	23c	2 poł XIX w	----------
Budynek gospodarczy w zespole pałacowo - folwarcznym	23e	ok. 1870	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	48	pocz. XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	55	lata 20-30 XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	56	ok. 1910-20	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	62	1904	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	63	1909	----------
Stodoła	81	pocz. XX w	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	87	ok. 1920	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	99	ok. 1910-20	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	138	ok. 1910-20	----------
Budynek mieszkalno - gospodarczy	170	ok. 1910-20	----------

5.4. STAN DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Przez dobra kultury współczesnej rozumie się zarówno obiekty, jak i ich otoczenie wraz z układem urbanistycznym, zrealizowanym po drugiej wojnie światowej, tj. po roku 1945. W gminie Łambinowice, podobnie jak w wielu gminach Polski zachodniej, dopiero pod koniec lat pięćdziesiątych i w latach sześćdziesiątych zaczęły powstawać nieliczne obiekty przemysłowe i mieszkaniowe o niskim standardzie, zarówno estetycznym, jak i funkcjonalnym. Rozwój państwowych gospodarstw rolnych i spółdzielni również związany był z inwestycjami z zakresu obiektów do produkcji rolnej i małych budynków z kilkoma mieszkaniami oraz budynków wielolokalowych realizowanych przez państwowe lub spółdzielcze gospodarstwa rolne. Ogólna charakterystyka stanu dóbr kultury współczesnej w gminie Łambinowice przedstawia się raczej negatywnie, szczególnie w aspekcie nawiązania, zarówno formą jak i skalą, do zabudowy sprzed 1945 r. Brak jest ciekawych współczesnych

rozwiązań urbanistyczno - architektonicznych, szczególnie w zabudowie jednorodzinnej, gdzie lokalizuje się obiekty zgodnie z podziałami geodezyjnymi wbrew wszelkim zasadom kompozycji przestrzennej, obowiązującymi w nauce i sztuce projektowania.

5.5. MIEJSCA PAMIĘCI

Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach – tereny byłych obozów jenieckich wraz cmentarzami i pomnikami – to tereny pierwotnie związane z wsią Lamsdorf (Landkreis Falkenberg O.S.), w pobliżu której utworzono na początku lat 70. XIX w poligon wojskowy, na którym następnie organizowano pruskie, a później niemieckie obozy jenieckie i odosobnienia. W czasie II wojny światowej obozy w Lamsdorf należały do największych niemieckich kompleksów obozowych w Europie. Ostatni z obozów został utworzony po II wojnie światowej przez Polaków Istniał w latach 1945–1946. Ze względu na bogatą historię, wartości naukowe i edukacyjne oraz na rzadko obecnie spotykane zachowane relikty poobozowe teren ten został w 1968 wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa opolskiego jako Pomnik Pamięci Narodowej, przemianowany w 2002 na Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach. Terenami od strony merytorycznej opiekuje się Centralne Muzeum Jeńców Wojennych.

Jako miejsca pamięci oznaczono także miejsce kaźni zamordowanych w 1946 roku żołnierzy NSZ z oddziału „Bartka".

5.6. UKŁADY RURALISTYCZNE i ULICOWE WSI

Na terenie gminy wyróżnić można czytelny do dzisiaj, morfologiczny typ układu przestrzennego jakim jest ulicówka. Układ przestrzenny wsi ulicówki jest najczęściej występującym układem na terenie gminy. Pomimo zakwalifikowania wielu wsi do tego typu morfogenetycznego, istnieje pomierzy nimi różnice, wynikające głównie ze stopnia zachowania w swoim planie pierwotnego układu genetycznego osady wczesnośredniowiecznej. Układ ulicowy posiadają najczęściej wsie lokowane, o regularnym układzie przestrzennym. Można rozróżnić trzy zasadnicze podtypy układu, tj. ulicówkę placowa, ulicówkę regularna, ulicówkę z folwarkiem, dworem lub pałacem (zamkiem) jak również ulicówkę o układzie nieregularnym. Charakterystyczna cecha układu przestrzennego tych wsi jest usytuowanie siedlisk regularnie po obu stronach prostej ulicy wiejskiej, która miała niewielka długość. W okresie lokacji były to wsie liczące mniej niz. 20 zagród. Niektóre z nich na przestrzeni czasu rozwinęły zasadniczo, inne do dzisiaj są wsiami o niewielkiej liczbie siedlisk. Budynki mieszkalno - inwentarskie o rzucie prostokątnym, usytuowane są krótszym bokiem w kierunku ulicy wiejskiej. W większości przypadków przestrzeń podwórza zamknięta jest przestronna stodoła sytuowana równolegle do drogi.

Najcenniejsze układy ruralistyczne zlokalizowane są we wsiach Jasienica Dolna, Mańkowice, Piątkowce i Wierzbie, które ujęte są w gminnej ewidencji zabytków

Zabytkowe układy ulicowe zachowały się w centralnych częściach wsi Budzieszowice, Bielice, Malerzowice Wielkie, Lasocice, Łambinowice, Mańkowice, Jasienica Dolna, Sowin, Szadurczyce, Wierzbie.

4.1. PARKI ZABYTKOWE

Szczególną formą ochrony na terenie gminy są parki zabytkowe i inne, które są w większości chronione na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury, ale mają również bardzo wysokie walory przyrodnicze.

Tabela 11 Parki zabytkowe w gminie

Lp.	Rodzaj	Status ochronny	Lokalizacja	Opis
1.	Park podworski	Zabytek kultury, nr rej. Ks, A t.1-131/86	Malerzowice Wielkie	Park przypałacowy z II poł. XVIII w, postromantyczny z lat 60. XIX w, 2 pomniki przyrody
2.	Park podworski	-	Dworzysko (przysiółek Szadurczyc)	Pozostałości parku przypałacowego, postromantycznego, prawd. pocz. XX w (1909 r.)
3.	Park przypałacowy	Zabytek kultury, nr rej. Ks, A t.1-130/86	Okopy (przysiółek Łambinowic)	Park przypałacowy powst. najpewniej w XIX w, nast. regularny ogród ozdobny z 1910 r, dziedziniec z sadzawką
4.	Park przy muzeum	-	Łambinowice	Powst. przeł. XIX/XX w, poł. XX w, częściowo regularny, głaz narzutowy, miłorząb japoński *(Gingko biloba)*
5.	Park podworski	Zabytek kultury, nr rej. Ks, A t.1-129/86	Wierzbie	Park podworski powst. z kon. XVIII w, nast. 2 poł. XIX w, krajobrazowy, 200 – letnia aleja lipowa, platan klonolistny *(Platanus x hybrida)*, buk zwyczajny odm. czerwonolistna *(Fagus sylvatica 'Purpureum')*, cyprysik nutkajski *(Chamaecyparis nootkatensis)*, cyprysik groszkowy *(Chamaecyparis pisifera)*
6.	Park przypałacowy	-	Budzieszowice	Regularny park przypałacowy, pow 1 ha, powst. XIX/XX w , sosna czarna *(Pinus nigra)*
7.	Park przypałacowy	-	Jasienica Dolna	Park przypałacowy, wejściowy, z osią wejściową, powst. kon. XIX - pocz. XX w, pow. ok. 1 ha, sosna czarna *(Pinus nigra)*
8.	Park podworski	-	Lasocice	Resztki parku podworskiego, datowanie ?

7. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego nie określono granic krajobrazów priorytetowych, nie sporządzono także audytu krajobrazowego.

8. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA. ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 R. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM;

7.1. ZALUDNIENIE.

Całkowita liczba mieszkańców Gminy Łambinowice na koniec roku 2020 wyniosła 7431 mieszkańców
Na 1 km^2 powierzchni gminy przypada około 60 mieszkańców Gęstość zaludnienia jest więc o około 46% niższa niż w powiecie nyskim (110 osoby/km^2) oraz o około 43 % niższa od średniej dla województwa (105 osób/km^2).

Tabela 12 Gęstość zaludnienia powiatu nyskiego, Gminy Łambinowice i oraz pozostałych gmin powiatu.

Nazwa	Ludność na 1 km^2	Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców
	2019	2019
Powiat nyski	111	-7,3
Łambinowice	**60**	**-11,7**
Tułowice	64	6,6
Nysa	262	-5,6
Korfantów	49	-15,3
Niemodlin	72	-8,6
Pakosławice	47	-3,4
Skoroszyce	60	-5,6

Największa gęstość zaludnienia występuje w Nysie oraz Niemodlinie. Natomiast najkorzystniejszy trend w liczbie ludności występuje w gminie Tułowice. Gmina Łambinowice plasuje się powyżej średniej odpływu ludności w powiecie nyskim. Jest to bardzo niekorzystny trend i wymaga działań naprawczych na różnych szczeblach.

7.2. LUDNOŚĆ

Potrzeby rozwojowe Gminy wynikają głównie z potrzeb jej mieszkańców, a tym samym struktury wieku oraz płci.

Tabela 13 Podział ludności według płci oraz wieku.[19]

Ogółem	ogółem	7 441
Ogółem	mężczyźni	3 613
Ogółem	kobiety	3 828
W wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej	**ogółem**	**975**

[19] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

W wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej	mężczyźni	465
W wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej	kobiety	510
W wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	**ogółem**	**4 830**
W wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	mężczyźni	2 590
W wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	kobiety	2 240
W wieku poprodukcyjnym	**ogółem**	**1 636**
W wieku poprodukcyjnym	mężczyźni	558
W wieku poprodukcyjnym	kobiety	1 078

Tabela oraz poniższe wykresy wskazuje niekorzystny trend charakterystyczny nie tylko dla gminy ale także dla powiatu nyskiego i województwa opolskiego tj. liczba osób w wieku poprodukcyjnym znacznie przewyższa liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Zjawisko takie ma miejsce w społeczeństwach starzejących się, gdzie wydłuża się jakość i długość życia natomiast spada liczba urodzeń. Lekki spadek występuje także wśród osób w wieku produkcyjnym, który może się pogłębiać z chwilą przechodzenia kolejnych roczników na emeryturę.

Rysunek 5 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w latach 2016-2019[20]

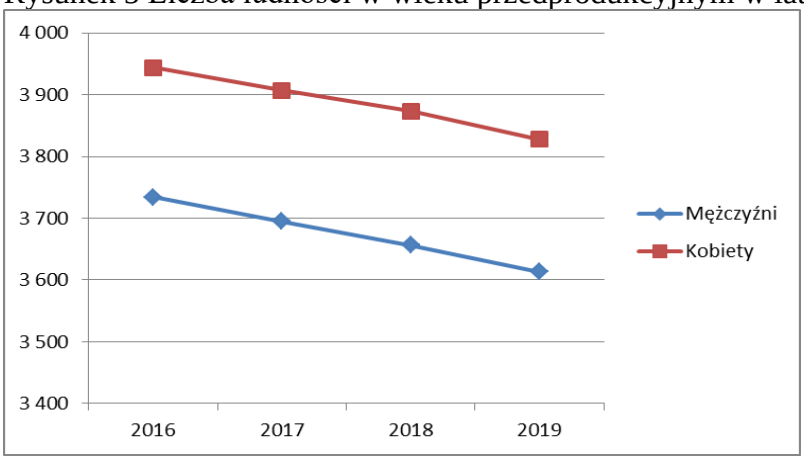

Rysunek 6 Liczba ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2019

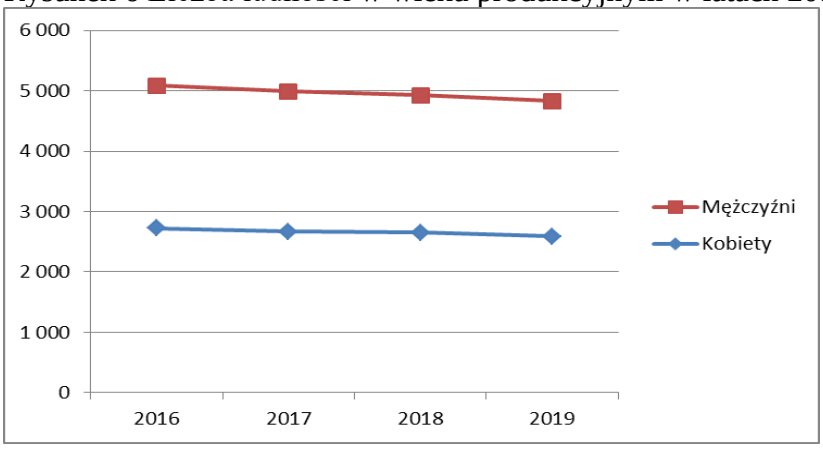

Rysunek 7 Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w latach 2016-201921

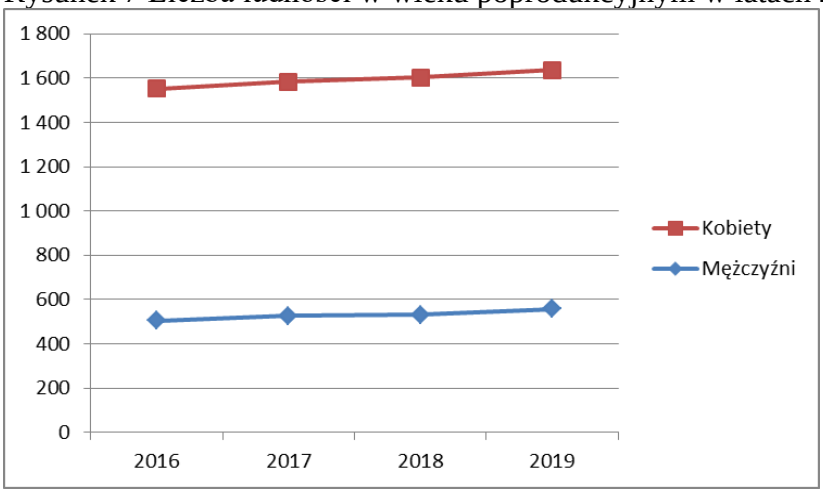

Powyższa tabela i wykresy przedstawiają podział ludności według wieku produkcyjnego. Wynika z niej stopniowy spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym w granicach 0,01 do 0,4% w skali roku, co nie jest znaczące, lecz tożsame z ogólnopolskim trendem starzenia się społeczeństwa. Natomiast widoczne jest zwiększenie udziału w wieku poprodukcyjnym, co stanowi istotne wyzwania dla rozwoju gminy oraz zapewnienie godnych warunków zamieszkania i opieki dla osób starszych.

[20] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych
[21] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

7.3. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA.

Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2019 r.

Ogółem	564
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	25
Przemysł	61
Budownictwo	758

Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych [22]

	2016	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	705	707	689	679
Sektor publiczny - ogółem	22	22	22	18
Sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	20	20	20	16
Sektor prywatny - ogółem	502	506	524	543
Sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	409	410	430	449
Sektor prywatny - spółki handlowe	22	23	21	21
Sektor prywatny - spółdzielnie	5	5	3	3
Sektor prywatny - fundacje	1	1	1	1
Sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	20	21	21	22

Przeobrażenia gospodarcze w ubiegłej dekadzie spowodowały upadek bądź likwidację przedsiębiorstw zatrudniających nawet kilkuset pracowników, co doprowadziło do znacznego bezrobocia na terenie gminy i zmiany struktury zatrudnienia. Największy spadek nastąpił w budownictwie, przemyśle maszynowym oraz rolnictwie. Struktura podmiotów gospodarki narodowej w okresie 2016-2019 wskazuje na stały, wysoki udział sektora prywatnego w całości wszystkich podmiotów gospodarczych, funkcjonujących na terenie gminy Natomiast wskaźnik przedsiębiorczości dla obszaru całej gminy wyniósł w 2019 r. – 603, co jest wskaźnikiem niskim w porównaniu z sąsiednimi gminami i np. w gminie Nysa wynosi on 887, w gminie Niemodlin 890. Jedynie w gminie Korfantów jest znacznie niższy i wynosi 540. Wskaźniki te przekładają się na ilość zarejestrowanych bezrobotnych.

W ostatnich latach nastąpił rozwój drobnych form przedsiębiorczości oraz stały jego wzrost głównie niewielkich zakładów usługowych, rzemieślniczych, często rodzinnych. Ponadto na terenie Gminy prowadzi działalność 5 gminnych samorządowych jednostek organizacyjnych, przy czym spadek ich liczby nastąpił w wyniku likwidacji gimnazjum. Obserwuje się nieznaczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych, co przekłada się w istotnym stopniu na liczbę osób bezrobotnych.

Największym zakładem pracy na terenie gminy jest Łambinowicka Fabryka Maszyn CELPA S.A. W kwietniu 2019 roku zatrudniała 195 osób, w 2010 roku - 131 osób a na dzień 1 kwietnia 2021roku - 129 osób. Zatrudnienie ma tendencję spadkową. Działalność produkcyjną w gminie stanowi także eksploatacja kruszyw mineralnych.

Prawie jedna trzecia podmiotów prowadzi działalność związaną z handlem i naprawami. Liczba podmiotów zaliczanych do tej sekcji wykazuje trwałą tendencję wzrostową. Wyraźnie wzrasta także liczba podmiotów zajmujących się obsługą nieruchomości oraz wynajmem i usługami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Drobna działalność gospodarcza w gminie prowadzona najczęściej jest w następującym zakresie:

[22] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

- budownictwo w szerokim zakresie,
- przetwórstwo przemysłowe,
- przetwórstwo spożywcze,
- handel detaliczny i hurtowy,
- rolnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- transport i gospodarka magazynowa,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- pozostała działalność usługowa,

Struktura mieszkańców wskazuje na potrzebę podjęcia działań mogących zahamować zjawisko spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym poprzez prowadzenie przemyślanej polityki prorodzinnej. Program 500 plus nie przyniósł efektów w zakresie wzrostu liczny urodzeń. **Niemniej problemy demograficzne będą wpływać na wszystkie dziedziny życia i nie chodzi tutaj tylko o zadbanie o odpowiednią liczbę żłobków i przedszkoli, lecz również o poziom bezrobocia wśród młodych ludzi czy liczbę tanich mieszkań. Z kolei w związku ze starzeniem się społeczeństwa należy organizować miejsca pobytu czasowego dla osób starszych, powyżej 60 roku życia.**

Gmina charakteryzuje się stałym odsetkiem ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych i rolniczych, który rozkłada się w przybliżeniu po połowie. Wielofunkcyjny rozwój wsi, gdzie obserwuje się rozwój usług i rzemiosła ma miejsce jedynie w większych wsiach o wyższym potencjale ludzkim oraz zapotrzebowaniu na usługi. Mieszkańcy nie zatrudnieni w rolnictwie przemieszczają się do ośrodków większych w tym do miasta Nysy i Opola. Na taki stan wpływa sytuacja w rolnictwie, która zmusza część ludności, pracującej dotychczas w rolnictwie, do poszukiwania innych lub dodatkowych źródeł zarobkowania. Struktura gospodarstw rolnych tj. gospodarstwa o małym areale wskazuje, iż rolnictwo nie jest jedynym źródłem dochodu. Często pracę w gospodarstwie łączy się z zatrudnieniem w sektorze pozarolniczym.

W celu podtrzymania spadku stopy bezrobocia oraz niwelowania niekorzystnych cech zwłaszcza wśród osób zamieszkałych na wsiach oraz osób 50 +, należy dążyć do stwarzania warunków dla rozwoju przede wszystkim indywidualnej aktywności ekonomicznej poprzez rozwój głównie małych, ale i średnich przedsiębiorstw, w tym położyć także nacisk na rozwój turystyki i wypoczynku związanym z położeniem geograficznym gminy, w tym atrakcjami przyrodniczymi, cennymi zabytkami oraz produktami regionalnymi.

7.4. BEZROBOCIE.

Na koniec 2019 roku odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie 2981 osób bezrobotnych. Pomimo zmniejszania się liczby bezrobotnych stopa bezrobocia liczona jako stosunek liczby bezrobotnych do liczony osób uznanych za pracujące do roku 2019 w powiecie nyskim systematycznie maleje, niemniej jest znacznie wyższa niż w województwie. Na terenie Gminy Łambinowice obserwuje się stały spadek liczby bezrobotnych w stosunku do okresów poprzednich. Ludność Gminy pracuje częściowo także poza powiatem nyskim a także na terenie krajów Unii Europejskiej w ramach czasowej emigracji zarobkowej, co wpływa na zmniejszenie liczby bezrobotnych. Zbliżony jest poziom bezrobocia wśród kobiet i mężczyzn co świadczy pomimo innych pełnionych ról społecznych o znacznej aktywności kobiet na rynku pracy. Ponadto na obszarze wiejskim więcej osób jest długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 50 roku życia co jest charakterystyczne dla całego województwa opolskiego.

Tabela 16 Struktura bezrobocia w Gminie w latach 2016-2019 [23]

[23] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

	2016	2017	2018	2019
Ogółem	271	224	205	163
Kobiety	149	120	110	83
Mężczyźni	122	104	95	80
Do 25 roku życia	31	21	14	7
Do 30 roku życia	69	61	49	18
Powyżej 50 roku życia	85	72	71	67
Długotrwale bezrobotni	146	119	92	83

Cechy bezrobocia, które nadal występują w gminie to:

- zbliżony poziom bezrobocia wśród kobiet i mężczyzn,
- znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi powyżej 50 roku życia,
- znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych.

7.5. WARUNKI MIESZKANIOWE .

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2018 w gminie Łambinowice znajduje się łącznie 1507 a w 2019 roku 1529 budynków mieszkalnych, w tym odpowiednio 2421 i 2424 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań to 83,4 m^2. Średnio na 1 mieszkańca przypada 27,2 m^2 powierzchni użytkowej mieszkania. Wskaźniki takie są jak średnie dla gmin wiejskich z województwa opolskiego.

W zakresie wyposażenia w urządzenia techniczne na terenie Gminy ok. 96,7% mieszkańców korzysta z wodociągu, około 29,8 % posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej.

Tabela 17 Zasoby mieszkaniowe Gminy za 2018 rok [24]

Ogółem	mieszkania	-	2424
Ogółem	izby	-	10 401
Ogółem	powierzchnia użytkowa mieszkań	m^2	20200 94
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania		**m^2**	**83,4,3**
Przeciętna powierzchnia użytkowa Mieszkania na 1 osobę		m^2	27,2
Mieszkania na 1000 mieszkańców		-	325,8
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu		-	4,29
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie		-	3,07
Przeciętna liczba osób na 1 izbę		-	0,72

Gmina Łambinowice posiada w swoich zasobach mieszkaniowych 50 mieszkań o łącznej powierzchni 2599 m2 w tym 10 socjalnych o powierzchni 418 m^2 oraz 2 mieszkania wynajmowane na podstawie karty nauczyciela.

Zakłada się, że w najbliższych latach stan techniczny budynków i lokali powinien systematycznie ulegać poprawie poprzez przeprowadzanie bieżących remontów w celu zachowania zasobów mieszkalnych w niepogorszonym stanie, jak również tworzeniu nowych mieszkań w posiadanych budynkach. Na ogólną liczbę 50 mieszkań do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 15 mieszkań, pozostałe mieszkania podłączone są do bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, 7 mieszkań jest podłączonych do zbiorowego centralnego

[24] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

ogrzewania – lokalne kotłownie dla budynków , pozostałe mieszkania ogrzewane są przez centralne ogrzewanie etażowe i piece stałopalne.[25]

Stopień zużycia zasobów skutkuje koniecznością poniesienia nakładów na remonty i polepszenie wyposażenia w media, a także bieżące drobne remonty. Gmina posiada niewielkie zasoby własnych terenów pod budownictwo mieszkaniowe, a jej rola w kreowaniu rozwoju zabudowy mieszkaniowej polega na aktywnej polityce przestrzennej w tym zakresie oraz budowie infrastruktury technicznej należącej do zadań własnych gminy.
Miernikiem zapotrzebowania na nowe tereny budowlane jest m.in. ilość decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu a także wydanych pozwoleń na budowę dla budynków mieszkalnych na terenach objętych mpzp.

Najwięcej decyzji o warunkach zabudowy dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego wydano dla miejscowości Malerzowice Wielkie, Jasienica Dolna, Mańkowice i Bielice. Świadczy to zapotrzebowaniu na nową zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W planach miejscowych brak jest terenów dla budownictwa wielorodzinnego, natomiast w roku 2021 był tylko jeden wniosek dot. zabudowy wielorodzinnej i był on związany z przebudową i rozbudową istniejącego budynku. Niewielki udział w zabudowie wiejskiej mają inwestycje o charakterze usługowym, co świadczy o niewielkiej aktywności ludności wiejskiej w zakresie lokalizowania miejsca pracy w miejscu zamieszkania lub braku rozeznania co do zapotrzebowania na usługi. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczyły głównie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej oraz dróg.

7.6. EDUKACJA.

7.6.1. Placówki szkolne i przedszkola.

W gminie funkcjonują 1 publiczna szkoła podstawowa oraz 2 publiczne zespoły szkolno – przedszkolne oraz 3 publiczne przedszkola dla których organem prowadzącym jest Gmina Łambinowice. Ponadto sieć szkół i przedszkoli zasilają jednostki niepubliczne tj. 1 szkoła podstawowa i 1 zespół szkolno – przedszkolny i

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Łambinowicach,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Lasocicach,
- Publiczny Zespół szkolno – przedszkolny w Jasienicy Dolnej ,
- Publiczny Zespół szkolno – przedszkolny w Bielicach,
- Niepubliczny Zespół szkolno – przedszkolny w Mańkowicach,
- Publiczne przedszkole w Łambinowicach,
- Publiczne przedszkole w Lasocicach,
- Niepubliczne przedszkole w Sowinie.

W roku szkolnym 2020-2021 było łącznie 498 uczniów W roku 2019 było 47 oddziałów, a na jeden oddział przypadało 11 uczniów Sukcesywnie liczba uczniów w szkołach się zmniejsza

Tabela 18 Liczba szkół, oddziałów oraz liczebność uczniów szkołach podstawowych w latach 2016-2018 [26]

		2015	2016	2017	2018	2019
ogółem		5	5	5	5	5

[25] Raport o stanie gminy z 2019 r.
[26] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

oddziały w szkołach		36	35	41	47	47
uczniowie		432	388	438	501	496
absolwenci		63	68	-	-	77
szkoły podstawowe ogółem		12	11	11	11	11
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży ogółem		12	11	11	11	11
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych		12	11	11	11	11

Sytuacja demograficzna jest jednym z istotnych czynników, który rzutuje na zmiany w systemie oświaty, bezpośrednio wpływa na kształt sieci przedszkoli i szkół, na wykorzystanie budynków, pomieszczeń i wyposażenia, a także na koszty prowadzenia każdej placówki. Z tego powodu znajomość trendów demograficznych ważna jest dla planowania przyszłego rozwoju sieci placówek, przede wszystkim planowania przyszłego zatrudnienia, jak też przyszłych wydatków na utrzymanie przedszkoli i szkół.

Rysunek 8 Liczba urodzeń na 1000 ludności w latach 2003-2019[27]

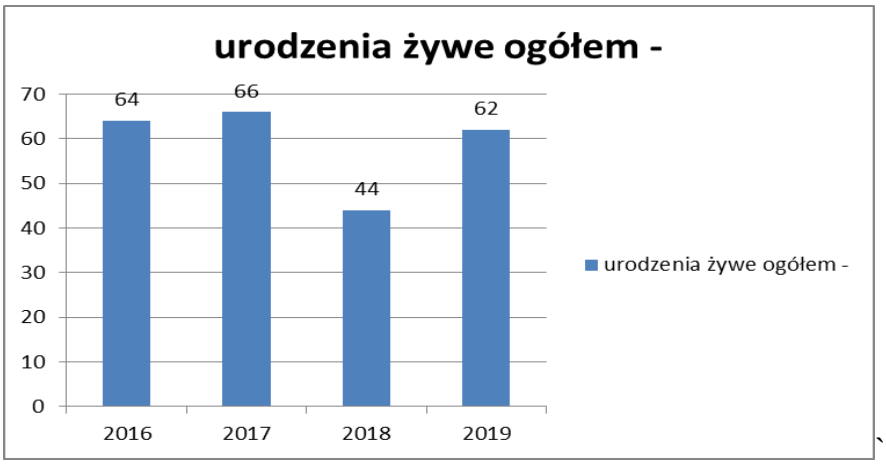

Poniższy wykres i tabela zawiera dane, co do liczby dzieci urodzonych i zameldowanych na terenie Gminy w latach 2016 - 2019. Wynika z niej, że znaczny spadek liczby urodzin nastąpił w 2018 roku, po czym następuje wzrost. latach 2011, 2013 i 2017 . Tendencja nawet przy tym wzroście jest jednak spadkowa. Dane te przekładają się na liczbę dzieci w szkołach i przedszkolach i wskazują na nieznaczne wahania w tym zakresie z tendencją spadkową, co może się przedłożyć na uzyskaną subwencję oświatową, a tym samym koszty funkcjonowania jednostek szkolnych.

Tabela 19 Wskaźniki przedszkolne dla gminy [28]

	2017	2018	2019
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. Dzieci w wieku 3-5 lat	741	794	773
Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	0,77	0,66	0,65
Miejsca w przedszkolach na 1000 dzieci w grupie wieku 3-6 lat	909,1	1 024,6	1 126,1

Tabela 20 Wskaźniki przedszkolne dla gminy oraz województwa i powiatu.

[27]Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

[28] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

Obszar	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. Dzieci w wieku 3-5 lat			Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego		
Lata	2017	2018	2019	2017	2018	2019
OPOLSKIE	897	906	916	0,81	0,79	0,86
Powiat nyski	877	878	914	0,79	0,73	0,84
Łambinowice	741	794	773	0,77	0,66	0,65

W gminie ilość dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym jest mniejsza niż województwie opolskim oraz powiecie nyskim . Ok. 22 % dzieci nie korzysta z wychowania przedszkolnego, tj. więcej niż w województwie oraz powiecie nyskim. Także dostępność do przedszkola jest niska i sukcesywnie się zmniejsza, dla prawie 35 % dzieci w wieku od 3 do 5 lat brakuje miejsc w przedszkolach.

Gmina zatrudnia opiekuna dziennego który dysponuje 5 miejscami opieki nad dziećmi do lat 3. Brak jest stacjonarnych miejsc do opieki nad dziećmi do lat trzech.

Tabela 21 Prognozowana liczba uczniów w publicznych jednostkach oświaty[29]
[30]

Rok szkolny	Przedszkole/szkoła/klasa	Szkoła Podstawowa w Łambinowicach	Zespół szkolno-Przedszkolny w Jasienicy Dolnej	Zespół szkolno-Przedszkolny w Bielicach	Niepubliczny Zespół szkolno-Przedszkolny w Mańkowicach	Szkoła Podstawowa w Lasocicach *(niepubliczna)*	Publiczne Przedszkole w Łambinowicach	Publiczne Przedszkole w Lasocicach	Publiczne Przedszkole w Sowinie	Razem
Rok szkolny 2020/21	przedszk.	-	19	19	16	-	100	20	12	186
	szkoła	262	71	53	55	57	-	-	-	498
	Kl. I	29	13	5	6	8				
	Kl. II	36	11	8	4	9				
	Kl. III	36	9	7	8	4				
	Kl. IV	27	9	7	3	9				
	Kl. V	14	0	6	6	2				
	Kl. VI	51	10	8	10	11				
	Kl. VII	38	9	6	13	4				
	Kl. VIII	31	10	6	5	10				
2021/22	przedszk.	-	21	18	18	-	99	19	11	186
	szkoła	**261**	**61**	**57**	**54**	**51**	**-**	**-**	**-**	**484**
2022/23	przedszk.	-	25	22	18	-	90	18	10	183
	szkoła	**246**	**59**	**54**	**42**	**55**	**-**	**-**	**-**	**456**
2023/24	przedszk.	-	27	24	22	-	83	15	11	183
	szkoła	**225**	**57**	**51**	**35**	**52**	**-**	**-**	**-**	**420**
2024/25	przedszk.	-	28	28	19	-	73	13	9	170
	szkoła	**244**	**65**	**48**	**36**	**58**	**-**	**-**	**-**	**451**
25/26	**szkoła**	**239**	**63**	**45**	**38**	**54**	**-**	**-**	**-**	**439**
26/27	**szkoła**	**223**	**67**	**49**	**32**	**56**	**-**	**-**	**-**	**427**

W związku z niekorzystnymi trendami demograficznymi oraz tendencją spadkową urodzeń, zmniejszy się liczba uczniów w jednostkach oświatowych, przy czym dynamika zmian jest różna w poszczególnych jednostkach. W ciągu 7 lat sumarycznie spadek liczby uczniów wyniesie 25%. W celu przeciwdziałania niekorzystnym zmianom zwłaszcza w zakresie zmniejszenia się liczby dzieci w Łambinowicach, wskazane jest podjęcie kroków w zakresie zmiany obwodów szkolnych w celu wykorzystania potencjału PSP w Łambinowicach, gdzie

[29] Opracowanie własne Urzędu Gminy
[30] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

prognozowany jest znaczny spadek dzieci. Największy jednak spadek będzie dotyczył SP w Mańkowicach , który wyniesie ok. 40% a w roku szkolnym 2026/27 liczba dzieci wyniesie ok. 32, a na jeden oddział przypadnie 4 dzieci.

7.7. KULTURA.

Zadania w zakresie kultury realizowane są przez gminne jednostki organizacyjne tj. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Łambinowicach, Gminną Bibliotekę Publiczną w Łambinowicach (siedziba tymczasowa), Filię Biblioteki Publicznej w Jasienicy Dolnej, Wierzbiu i Bielicach. W każdej miejscowości funkcjonują świetlice wiejskie ze zorganizowanym placem zabaw, stanowiące miejsce spotkań i aktywności społecznej mieszkańców

Koordynatorem życia kulturalnego na terenie gminy jest Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Łambinowicach. Społeczność gminy uczestniczy w różnego rodzaju przedsięwzięciach, zwłaszcza w pracach OSP oraz podtrzymuje tradycje wiejskie, w trakcie corocznych zabaw i festynów Na terenie gminy działają liczne organizacje pozarządowe i stowarzyszenia o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym min. Koło Bielickie Towarzystwa Pomocy im. Św Brata Alberta, Ochotnicze Straże Pożarne, Caritas Diecezji Opolskiej , Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Łambinowicach, Koło Gospodyń Wiejskich w Piątkowicach, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jasienica Dolna i Drogoszów Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lasocice i Piątkowice, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi w Mańkowicach, Stowarzyszenie Miłośników Koni „Końskie Serce" w Mańkowicach, Łapa Nyskie Pogotowie Opiekuńczo-Adopcyjne dla Zwierząt, Fundacja Fioletowy Pies, Fundacja Psia Droga, Stowarzyszenie Pasjonatów Sportów Jeździecki ARION w Malerzowicach Wielkich, Koło Gospodyń Wiejskich w Malerzowicach Wielkich, Klub Seniora w Jasienicy Dolnej.

Ponadto na terenie gminy działalność prowadzi Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Do najważniejszych imprez kulturalnych i sportowych należy zaliczyć:

- Karnawałowy Przegląd Zespołów Wokalnych Seniorów
- Konkurs Wielkanocny
- Sztafeta Zwycięstwa
- Dni Gminy Łambinowice
- Turniej piłkarski o Puchar Wójta Gminy Łambinowice
- Złota Kosa - Turniej żniwowania metodami Tradycyjnymi
- Noc w bibliotece
- Powiatowy Konkurs Satyry i Humoru
- Gminne Święto Plonów
- Konkurs Modeli Redukcyjnych
- "Andrzejkowe spotkanie z piosenką"
- Eliminacje do Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie

Znaczący wkład w rozwój pamięci historycznej ma CMJW w Łambinowicach, które współpracuje z lokalnymi organizacjami w organizowaniu działalności edukacyjnej.

Wsie gminy uczestniczą także aktywnie w programie "Odnowa wsi", w ramach, którego uzyskują nagrody oraz wyróżnienia w wielu kategoriach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Łambinowicach wraz z filiami, posiada księgozbiór liczący około 39 tysiąca woluminów Korzysta z niej blisko 13 833 osób rocznie. Dla użytkowników biblioteki udostępnione są komputery z dostępem do internetu łącznie 8 sztuk.

Tabela 22 Wykaz świetlic wiejskich i remiz OSP[31]

Lp.	Adres	Sposób korzystania	Adres
1	JASIENICA DOLNA	świetlica wiejska	Jasienica Dolna nr 154
		remiza	Jasienica Dolna 67a;
2	MAŃKOWICE	świetlica wiejska	Mańkowice 149
		remiza	Mańkowice 82a
3	SZADURCZYCE	świetlica wiejska	Szadurczyce 19
4	OKOPY	świetlica wiejska	Okopy 10/4
5	PIĄTKOWICE	świetlica wiejska	Piątkowice 37
		remiza	Piątkowice 42b
6	DROGOSZÓW	świetlica wiejska	Drogoszów nr 34
7	SOWIN	świetlica wiejska	Sowin 87
		remiza	Sowin 89a
8	WIERZBIE	świetlica wiejska	Wierzbie 108
		remiza	Wierzbie 26
9	BIELICE	świetlica wiejska środowiskowa	Bielice 109b
		remiza	Bielice 109C
10	MALERZOWICE WLK.	świetlica wiejska	Malerzowice Wielkie 5C
		remiza	Malerzowice Wlk. 41b;
11	BUDZIESZOWICE	świetlica wiejska środowiskowa	Budzieszowice 16
		i remiza	Budzieszowice 8a,
12	LASOCICE	remiza	Lasocice 17a
13	ŁAMBINOWICE	SALA „PANDORA”	ul. Muzealna 1
		remiza OSP	ul. T. Zawadzkiego 29

[31] Dane własne Urzędu Gminy

Tabela 23 Instytucje kultury w gminie na tle powiatu Nyskiego

Biblioteki w 2019 r.	Powiat	Gmina
Biblioteki i filie	42	4
Czytelnicy w bibliotekach publicznych	14782	728
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w wol.	20	19

Instytucje kultury[a] w 2019 r.	Powiat	Gmina
Placówki	31	1
Imprezy	943	93
Uczestnicy imprez	109792	6614
Grupy artystyczne	47	2
Członkowie grup artystycznych	719	12
Koła/kluby/sekcje	82	17
Członkowie kół/klubów/sekcji	1450	247

a Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

Społeczność gminy jest bardzo aktywna i chętnie bierze udział w zorganizowanych imprezach i spotkaniach. Obserwuje się wyraźny wzrost aktywności seniorów, co jest zjawiskiem bardzo pozytywnym dla nich samych, jak i dla wizerunku gminy otwartej na potrzeby różnych pokoleń.

7.8. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK.

7.8.1. SPORT I WYPOCZYNEK

W skład infrastruktury sportowej gminy, służącej zaspokajaniu potrzeb z zakresu kultury fizycznej mieszkańców wchodzą:

- Boisko wielofunkcyjne „ORLIK" w Łambinowicach,
- Stadion Sportowy „METALOWIEC" w Łambinowicach z szatnią,
- Boisko sportowe z zapleczem w Jasienicy Dolnej, z szatnią,
- Boisko sportowe z zapleczem w Mańkowicach,
- Boisko sportowe z zapleczem w Lasocicach, z szatnią,
- Boisko sportowe z zapleczem w Bielicach,
- Boisko sportowe w Wierzbiu.

Gmina posiada dobre zaplecza do uprawiania sportu zwłaszcza piłki nożnej, najlepsze warunki do korzystania z bazy sportowej są w Łambinowicach. We wsiach gdzie nie ma boisk sportowych znajdują się terenowe urządzenia do sportu i rekreacji lokalizowane w przestrzeniach publicznych. W ramach środków z budżetu gminy we współpracy z Radami Sołeckimi i organizacjami społecznymi powstały siłownie plenerowe i place zabaw w Łambinowicach, Sowinie, Wierzbiu, Lasocicach, Mańkowicach, Okopach, Bielicach, Malerzowicach, Szadurczycach, Budzieszowicach itp.

Oprócz rekreacji indywidualnej w gminie działają aktywnie kluby sportowe, które uczestniczą w rozgrywkach piłkarskich, tenisa stołowego i jeździeckich.

Kluby sportowe działające na terenie gminy:

- Klub Sortowy METALOWIEC w Łambinowicach – piłka nożna,
- Ludowy Zespół Sportowy ROLNIK Lasocice - piłka nożna,
- Ludowy Zespół Sportowy METEOR Jasienica Dolna - piłka nożna,

- Ludowy Zespół Sportowy Mańkowice- tenis stołowy, LUKS URZĘDOWSKI-PRZEWIERTY MAŃKOWICE,
- Ludowy, Uczniowski Klub Jeździecki Antoniówka Mańkowice,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy DELTA BIELICE.

W klubach sportowych było 11 trenerów oraz 2 instruktorów sportowych, łącznie na koniec 2018 roku kluby liczyły 265 członków

7.8.2. Infrastruktura rekreacyjna

Z uwagi na charakter rolniczy oraz dobrą infrastrukturę techniczną Gminy turystyka opierać się może o agroturystykę i produkty agroturystyczne. Związane są one głównie z obszarami wiejskimi, które stanowią kombinację usług i miejsca w ramach gospodarstwa rolnego. Gmina posiada korzystne warunki do rozwoju turystyki rowerowej, pieszej i konnej, a także rekreacyjnej w oparciu o zbiorniki wodne po eksploatacji kruszyw

Przez teren gminy przebiegają szlaki turystyczne. Szlaki te są wspólnym projektem Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych i Nadleśnictwa Tułowice.

- **ŚCIEŻKA PIESZO ROWEROWA SKRAJEM DAWNEJ PUSZCZY**

Ścieżka rozpoczyna się na terenie pozostałości parku podworskiego w Wierzbiu (tylko jej część znajduje się na terenie gminy), kończy na parkingu leśnym w okolicach Sowina, gm. Łambinowice. Trasa pieszo – rowerowa przebiega przez tereny gminy Łambinowice i Korfantów, leśnictwo Kuźnica Ligocka, nadleśnictwo Tułowice, Obręb Tułowice. Na obszarze gminy Łambinowice ścieżka obejmuje lasy oznaczone, jako lasy wypoczynkowe. Za logo ścieżki przyjęto trzy liście dębowe, wraz z żołędziami, jako symbol rodzaju charakterystycznego dla dawnej Puszczy Niemodlińskiej i rodzaju, którego okazy są uznawane najczęściej za pomniki przyrody na przedmiotowym obszarze.

- **SZLAK ŚLADAMI PAMIĘCI** obejmuje min. cmentarz z okresu wojen: prusko-francuskiej i I Wojny światowej z Pomnikiem Ofiar I Wojny Światowej(drewniany krzyż osadzony na wierzchołku kamiennego kopca), Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach, oraz Ostatnim punktem na trasie jest miejsce pochówku ok. tys. jeńców radzieckich. Pomnik Martyrologii Jeńców Wojennych upamiętnia śmierć jeńców różnych narodowości, którzy przebywali w Lamsdorf w czasie II Wojny Światowej. Wszystkie punkty tematyczne są dokładnie opisane na tablicach informacyjnych. Trasa wiedzie drogą leśną, drogą brukowaną na odcinku Muzeum - Obóz Pracy oraz drogą asfaltową na odcinku Cmentarz - Muzeum.

Rolniczy charakter, bez uciążliwych zakładów przemysłowych powoduje, iż Gmina jest atrakcyjna pod względem niskiego zanieczyszczenia powietrza oraz poziomu hałasu.

Dla rozwoju turystyki korzystne mogą być także zabytki nieruchome takie jak zabytkowe kościoły. W gminie zidentyfikowano liczne kapliczki i krzyże przydrożne, będące świadectwem kultu religijnego i pamięci mieszkańców. Obiekty te odpowiednio oznakowane i opisane w przewodniku turystycznym mogą się stać dodatkową atrakcją gminy.

Gmina pod względem atrakcji turystycznych, środowiska i infrastruktury wypada w miarę korzystne. Gmina posiada słabo rozwiniętą bazę noclegową i gastronomiczną. Szczątkowa jest ilość noclegów na bazie gospodarstw agroturystycznych. Noclegi oferuje natomiast Centralne Muzeum Jeńców Wojennych. Tym samym gmina nie jest miejscem gdzie większa ilość turystów zatrzymuje się na dłuższy pobyt. Najczęstszym jednodniowym miejscem odwiedzin jest CMJW wraz z obiektami towarzyszącymi.

7.9. OCHRONA ZDROWIA.

Na terenie gminy podstawową opiekę medyczną zapewniają 2 przychodnie zdrowotne, w tym jedna stomatologiczna, a także 2 apteki. Funkcję leczenia stacjonarnego sprawuje

głównie Szpital w Nysie oraz Opolu. Co roku spada ilość porad lekarskich w gminie. Brak jest przychodni specjalistycznych i gabinetów rehabilitacyjnych. Rehabilitacja lecznicza realizowana jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Zdrowotnej pn. „Program zwiększenia dostępności do świadczeń z zakresu rehabilitacji leczniczej dla mieszkańców Gminy Łambinowice na lata 2020-2021.

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną dostateczną opiekę zdrowotną na poziomie podstawowym lekarza rodzinnego oraz posiadają dostęp do zaopatrzenia w leki. Leczenie specjalistyczne oraz rehabilitacyjne odbywa się głównie w Nysie i Opolu, a także w Korfantowie.

Zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem. Uniwersalne projektowanie ma na celu zapewnienie dla osób ze specjalnymi potrzebami dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej. Podmioty publiczne mające obowiązek zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami to Urząd Gminy w Łambinowicach oraz jednostki organizacyjne Gminy, a także Centralne Muzeum Jeńców Wojennych. Na szczególną uwagę należy zwrócić iż w większości obiekty te nie są przystosowane na potrzeby osób z problemami związanymi z poruszaniem się. Bariery architektoniczne uniemożliwiają wjazd do obiektów oraz możliwość poruszania się na wózku inwalidzkim.

7.10. POMOC SPOŁECZNA.

Organizację pomocy społecznej, cele i zadania określiła uchwalona dnia 29 listopada 1990 r. ustawa o pomocy społecznej. Do dnia 30 kwietnia 2004 r. ośrodek realizował zadania wyłącznie w zakresie pomocy społecznej. Od 1 maja 2004 r., wraz z dniem wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, Ośrodek Pomocy Społecznej odpowiada za realizację dwóch ustaw, a mianowicie: ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Łambinowicach jest instytucją mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Poza udzielaniem pomocy finansowej pracownicy socjalni Ośrodka świadczą również pomoc w formie pracy socjalnej.

Ośrodek zajmuje się również przemocą w rodzinie, problemami uzależnień (alkoholizm, narkomania). Pomaga w poszukiwaniu pracy, w załatwianiu spraw, z którymi niejednokrotnie rodziny sobie nie radzą, nie wiedzą gdzie mają się udać. Zajmuje się także sprawami rodzinnymi i opiekuńczymi. Współpracuje z kuratorami sądowymi, z Domami Dziecka, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Caritasem itp. Każdy sygnał od osób postronnych jest natychmiast sprawdzany, pracownicy Ośrodka starają się dbać, aby dzieciom, osobom starszym i samotnym nie działa się krzywda, zwłaszcza w rodzinach z problemem alkoholowym.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje świadczenia takie jak:

- świadczenia z pomocy społecznej,
- świadczenia pieniężne, tj.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- świadczenia niepieniężne, tj. praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, sprawienie pogrzebu, schronienie, posiłek, usługi opiekuńcze, skierowanie i ustalenie odpłatności w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej,

- świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze, tj.: zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- stypendia i zasiłki szkolne.

Ponadto w Ośrodku Pomocy Społecznej można złożyć wniosek o Kartę Dużej Rodziny, Opolską Kartę Rodziny i Seniora, a także wypłacane są dodatki wychowawcze na dzieci 500 plus. Świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500+).

Tabela 24 Liczba rodzin i dzieci w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2016-2019 [32]

	Osoba	2016	2017	2018	2019
Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem		475	463	462	414
Dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	Osoba	443	433	426	383
Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	34,5	34,3	34,6	32,1

Tabela wskazuje sukcesywnie maleje liczba dzieci korzystających z zasiłku rodzinnego

Tabela 25 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2017-2019 [33]

Rok	**Liczba rodzin**	**W tym z powodu ubóstwa**	**Liczba osób w rodzinach**
2017	209	144	520
2018	176	121	434
2019	160	104	388

Ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność), długotrwała lub ciężka choroba to główne przyczyny, które mają wpływ na liczbę rodzin zgłaszających się o wsparcie z pomocy społecznej.

Często zjawiska występują wspólnie z innymi niekorzystnymi zjawiskami.

W Bielicach znajduje się Schroniska Św. Brata Albert, które podzielono na dwie oddzielne placówki, tj. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn im. Św. Brata Alberta (budynek "Albert" oraz cztery kontenery mieszkalne) oraz Schronisko z Usługami Opiekuńczymi dla Bezdomnych Mężczyzn im. Brata Jerzego Adama Marszałkowicza (budynek "Jerzy" oraz "Biały Domek"). Placówki przeznaczone są wyłącznie dla pełnoletnich mężczyzn. Osoby przebywające w schronisku także objęte są pomocą socjalną Ośrodka Pomocy Społecznej w Łambinowicach.

7.11. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.

Za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy odpowiedzialny jest Komenda Powiatowa Policji w Nysie z posterunkiem policji w Łambinowicach. W gminie nie zanotowano przestępstw o charakterze kryminalnym,

[32] Opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych
[33] Raport o stanie Gminy za 2019 r.

natomiast eliminowane są zjawiska wykroczeń w szczególności spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych.

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy Łambinowice sprawuje Państwowa Straż Pożarna w Nysie, a w swoich działaniach wspomagana jest Ochotniczych Straży Pożarnych.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru określa ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. Kryteria oraz sposób zaopatrzenia w drogi pożarowe określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

Podstawowe zadania, związane z reagowaniem kryzysowym na terenie gminy, realizowane są poprzez Urząd Gminy, która prowadzi sprawy dot. zarządzania kryzysowego, obronności, obrony cywilnej, bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, ochrony przeciwpożarowej i melioracji. Zadania te polegają przede wszystkim na ostrzeganiu, alarmowaniu i informowaniu ludności o zagrożeniach, prowadzeniu zarządzonych ewakuacji oraz zapewnieniu ewakuowanym pomocy medycznej i socjalnej.

Zagrożenia powodziowe stwarza rzeka Nysa Kłodzka i Młynówka Bielicka. Szybkiemu odprowadzeniu wód powodziowych służą również kanały i rowy melioracyjne, jednak ich stan jest niezadowalający, chociaż sukcesywnie się poprawia.

Ryzyko zagrożenia powodzią dotyczy też sytuacji uszkodzenia wału, co zostało uwzględnione na mapach ryzyka powodziowego.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.

8.1. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE.

Podstawą do sformułowania potrzeb i możliwości rozwojowych Gminy w tym wyznaczenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych z zabudowy jest sporządzona na potrzeby studium „Analiza ekonomiczna środowiskowa i społeczna, prognoza demograficzna oraz możliwości finansowe gminy, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy" stanowiąca aneks do niniejszego opracowania.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę obejmuje cztery główne etapy:

1) Określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę - na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy (wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy),
2) Oszacowanie chłonności, położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą, jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy (wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy).
3) Oszacowanie chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą, jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę,

4) Podstawą określenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę stanowi prognoza demograficzna oraz analizy opracowane w procedurze sporządzania projektu studium.

8.2. ANALIZA EKONOMICZNA, ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA - DIAGNOZA.

W gminie Łambinowice występują trendy demograficzne, charakterystyczne dla powiatu Nyskiego i Województwa Opolskiego, takie jak:

- Zbliżony poziom bezrobocia wśród kobiet i mężczyzn,
- Znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi powyżej 50 roku życia,
- Znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych.

Negatywne trendy demograficzne tj. starzenie się społeczeństwa stanowią zagrożenie dla przyszłego rozwoju społeczno-ekonomicznego i wymagają prowadzenia aktywnej oraz racjonalnej polityki przestrzennej, skupiającej potencjał ludnościowy i gospodarczy. Sukcesywny spadek ogółu mieszkańców stanowi proces charakterystyczny dla obecnej sytuacji demograficznej kraju, związany ze zmniejszaniem się liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się wieku życia ludności (tzw. społeczeństwo starzejące się). Następuje, więc trwała tendencja zmniejszania liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, przy czym zwiększa się nieznacznie liczba osób w wieku produkcyjnym oraz znacznie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Efekt ten nasila się w wyniku obniżenia od października 2017 roku wieku emerytalnego i masowego odchodzenia ludności na emeryturę. Ponadto następuje wycofywanie się z rynku pracy młodych kobiet, wskutek działania programu 500 +, co również docelowo przyczyni się do pogłębiania się trudności w powrocie do aktywności zawodowej.

Z analizy demograficznej wynika, iż, następuje trwały spadek liczby ludności. Pomimo zmniejszenia liczby ludności wystąpiło zjawisko lokalizacji zabudowy mieszkaniowej także ludności spoza gminy, co złagodziło skutki wyludnienia. Saldo migracji w gminie ma tendencję ujemną, co oznacza większą liczbę osób wymeldowujących się z gminy, niż dokonujących na jej terenie zameldowania. Świadczy to o braku czynników mogących zatrzymać mieszkańców na terenie gminy. Od 2012 r. nie odnotowano na terenie Gminy Łambinowice salda dodatniego, jedynie w roku 2009 było na poziomie „0”, co może świadczyć o braku czynników mogących zatrzymać mieszkańców na terenie Gminy.

Duże znaczenie będzie miała emigracja wewnętrzna spowodowana odpływem części zwłaszcza młodej ludności do większych ośrodków, co jest charakterystyczne dla mniejszych miast i obszarów wiejskich nieoferujących zwłaszcza miejsc pracy dostosowanych do kwalifikacji zawodowych i potencjału.

Struktura mieszkańców wskazuje na potrzebę podjęcia działań mogących zahamować zjawisko spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym poprzez prowadzenie przemyślanej polityki prorodzinnej. Niemniej problemy demograficzne będą wpływać na wszystkie dziedziny życia i nie chodzi tutaj tylko o zadbanie o odpowiednią liczbę żłobków i przedszkoli, lecz również o poziom bezrobocia wśród młodych ludzi czy liczbę tanich mieszkań. Z kolei w związku ze starzeniem się społeczeństwa należy organizować miejsca pobytu czasowego dla osób starszych zwłaszcza na wsi, gdzie występuje większy odsetek osób powyżej 60 i 65 roku życia.

Gmina charakteryzuje się stałym odsetkiem ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych. Wieś jest miejscem zatrudnienia jedynie dla osób prowadzących gospodarstwa rolne. Wielofunkcyjny rozwój wsi, gdzie obserwuje się rozwój usług i rzemiosła ma miejsce jedynie w większych wsiach o wyższym potencjale ludzkim oraz zapotrzebowaniu na usługi. Głównie wieś Łambinowice jest miejscem gdzie dominuje rozwój wielofunkcyjny. Pozostałe wsie w szczególności są głównie miejscem zamieszkania, a także

wypoczynku i rekreacji. Mieszkańcy mniejszych wsi, niezatrudnieni w rolnictwie przemieszczają się do ośrodków większych w tym do miasta Nysy i Opola. Na taki stan wpływa sytuacja w rolnictwie, która zmusza część ludności, pracującej dotychczas w rolnictwie, do poszukiwania innych źródeł zarobkowania. Podobne atrakcyjne nieuciążliwe miejsca pracy, poza rolnictwem, mogą lokować się w tzw. ww. większych wsiach tworząc czterostopniową strukturę hierarchiczną sieci osadniczej gminy.

Bardzo ważnym zadaniem w najbliższym czasie będzie podniesienie standardu mieszkań oraz domów mieszkalnych, zarówno starszych zasobów sprzed II wojny światowej, jak i wybudowanych w okresie powojennym do końca lat 90-tych.

Bilans terenów położonych w obszarze zwartej zabudowy o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej wskazuje, iż zapotrzebowanie na nowe tereny jest mniejsze niż możliwość ich pozyskania, w szczególności chodzi o tereny uzbrojone przygotowane do realizacji inwestycji. Niedobory tychże terenów można rozpatrywać w kontekście poszczególnych wsi, gdzie jest niewiele terenów położonych w lukach zabudowy, a z tendencji rozwojowych oraz faktycznego zapotrzebowania na nową zabudowę (z wydanych decyzji o warunkach zabudowy) wynika konieczność wyznaczenia nowych terenów

Analiza uwarunkowań związanych z szeroko pojętymi potrzebami rozwoju gminy, pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków, do wyznaczenia kierunków rozwoju Gminy:

1) nowe tereny zabudowy wiejskiej należy wyznaczać głównie w lukach zabudowy oraz jako kontynuację zabudowy w obszarach o wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej z dostępem do uzbrojenia oraz infrastruktury społecznej,
2) wyznaczenie nowych terenów poza obszarami o wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej dopuszczalne wyłącznie na wsiach rozwojowych, gdzie występuje znaczne zapotrzebowanie na nową zabudowę, a struktura przestrzenna i własnościowa nie stanowi znacznych ograniczeń w lokalizacji nowej zabudowy,
3) wyznaczenie terenów aktywności gospodarczej,
4) ochrona gruntów rolnych chronionych przed zabudową,
5) ochrona krajobrazu kulturowego,
6) dopuszczenie na terenach wiejskich szerokiego wachlarza usług, w tym tworzenie miejsc do promowania produktów lokalnych,
7) rozwój bazy turystycznej szczególnie agroturystyki oraz bazy żywieniowej we wsiach do tego predysponowanych,
8) rozwój sieci kanalizacyjnej i gazowej,
9) rozwój sieci komunikacyjnej, w tym dróg rowerowych,
10) rozwoju usług senioralnych oraz opieki na dziećmi do lat trzech,
11) rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego,

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Najistotniejszy udział w strukturze własności gruntów gminy mają grunty należące do osób fizycznych i Skarbu Państwa - głównie we władaniu KOWR - są to przede wszystkim grunty rolne oddawane w dzierżawę. Następnie w wielkości udziałów są spółki prawa handlowego oraz kościół katolicki- także grunty rolne oddawane w dzierżawę.

Tabela 26 Struktura władania według własności (w %) [34]

Skarb Państwa, jeżeli nie występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	**26,57%**

[34] Opracowanie własne wg. Mapy opolskie

Skarb Państwa, jeżeli występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,77%
Gminy i związki międzygminne, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,06%
Gminy i związki międzygminne, jeżeli występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,2%
Osoby fizyczne	**58,79%**
Spółdzielnie	1,8%
Kościoły i związki wyznaniowe	**1,67%**
Powiaty i związki powiatów, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,43%
Województwo, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,09%
Spółki prawa handlowego i inne podmioty ewidencyjne niewymienione w grupach 1-14	**9,34%**

W skład gminnego zasobu nieruchomości wchodzą głównie grunty pod drogami publicznymi i wewnętrznymi, obiektami użytku publicznego jak boiska sportowe, parki, placówki oświatowe, kultury i administracji. Zasoby gruntów głównie wskutek sprzedaży nieruchomości ulegają zmniejszeniu. Gmina nie nabywa nowych nieruchomości do zasobu.

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.

W gminie Łambinowice występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych tj. złoża kopalin i ujęć wód podziemnych, wody powierzchniowe, grunty rolne klas I-III, lasy, zasoby przyrodnicze chronione przepisami ustawy, zabytki, które omówione zostały w rozdziale 3 i 4 części A - Uwarunkowania

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.

Wg danych zawartych w rejestrach terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz zgromadzonych w bazie danych SOPO (System Osłony Przeciw osuwiskowej) na terenie gminy nie zarejestrowano terenów, na których odnotowano zjawiska osuwiskowe oraz terenów, na których istnieje zagrożenie ruchami masowymi w przyszłości.

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA.

Złoża kopalin występujących na terenie gminy Łambinowice zostały wymienione i omówione w rozdziale 4.2. w części A – Uwarunkowania.

Zasoby wód podziemnych występujących na terenie gminy Łambinowice zostały wymienione i omówione w rozdziale 4.3.2 części A – Uwarunkowania.

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.

Tereny górnicze występujące na terenie gminy Łambinowice:

1. Teren górniczy „Drogoszów", w miejscowości Bielice
   - zagospodarowanie - złoże eksploatowane,
   - koncesja decyzja DOŚ.II.KD-7513-17/08 rok wydania 2008 r.
   - termin ważności koncesji 2033-12-31.
2. Teren górniczy „Drogoszów Jasienica", w miejscowości Drogoszów,
   - zagospodarowanie - złoże eksploatowane,
   - koncesja decyzja nr 99/2012, rok wydania 2012 r.,
   - termin ważności koncesji 2042-12-31.
3. Teren górniczy „Malerzowice Wielkie II", w miejscowości Malerzowice
   - zagospodarowanie - złoże eksploatowane,
   - koncesja decyzja 107/2015 rok wydania 2015 r. zmieniona w 2015 roku DOŚ-II.7422.19.2015.KD oraz w 2018 r. DOŚ-II.7422.51.2017.KD
   - termin ważności koncesji 2021-06-30.
4. Teren górniczy ustanowiony dla złoża „Malerzowice", w miejscowości Malerzowice
   - zagospodarowanie - złoże eksploatowane,
   - koncesja decyzja ROŚ.6522.9.2015.JM, rok wydania 2015 r.
   - termin ważności koncesji 2030-07-30.
5. Teren górniczy „Bielice 2", w miejscowości Malerzowice i Bielice,
   - zagospodarowanie - złoże eksploatowane,
   - koncesja decyzja DOŚ.II.KD.7513-16/09, rok wydania 2009 r. zmieniona w 2015 roku DOŚ-II.7422.1.10.2015.JJ
   - termin ważności koncesji 2030-12-31.
6. Teren górniczy „Bielice 3", w miejscowości Bielice,
   - zagospodarowanie - złoże eksploatowane,
   - koncesja decyzja 112/2016, rok wydania 2016 r.
   - termin ważności koncesji 2034-12-31.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.

14.1. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI.

14.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA.

W skład systemu drogowego na terenie gminy Łambinowice wchodzą:

Droga krajowa nr 46

Drogi wojewódzkie:

Nr 405 Niemodlin – Korfantów,

Nr 406 Nysa – Jasienica Dolna – Włostowa,

Nr 407 Nysa – Łącznik.

Drogi powiatowe na terenie gminy Łambinowice:

Gmina Łambinowice posiada dogodną sieć dróg powiatowych o łącznej długości 91,5 km.

Tabela 27 Wykaz dróg powiatowych

Lp.	Nr drogi	Nazwa	Długość	Teren gmin, przez które przebiega
1.	1522 O	Łambinowice - Goszczowice - DW 405	4183	Łambinowice
2.	1523 O	Sowin -DP 1522 O	2751	Łambinowice
3.	1531 O	Węża - Jasienica Dolna	10167	Korfantów
4.	1532 O	Grabin - Łambinowice - Korfantów	11253	Łambinowice, Korfantów
5.	1533 O	Bielice - Wierzbie	9771	Łambinowice
6.	1534 O	Jasienica - Malerzowice	9087	Łambinowice
7.	1535 O	droga przez wieś Malerzowice	1404	Łambinowice
8.	1536 O	droga przez wieś Szadurczyce	983	Łambinowice
9.	1537 O	Skoroszyce - Piątkowice	13287	Skoroszyce, Łambinowice
10.	1559 O	droga przez wieś Drogoszów	553	Łambinowice
11.	1605 O	Domaszkowice - Wielkie Łąki - DW 407	14295	Nysa, Łambinowice, Korfantów

Tabela 28 Wykaz dróg publicznych gminnych [35]

Wykaz dróg gminnych

Lp.	**Numer drogi**	**Nazwa ciągu drogowego**	**kilometraż**		**długość w km**	**Projekt organizacji ruchu**
			od km	do km		
1	104701 O	Wierzbie — granica gminy Korfantów(Włostowa)	0+000	1+732	1,732	
2	104702 O	Piątkowice — Drogoszów	0+000	3+102	3,102	
3	104703 O	Mańkowice - Piątkowice	0+000	2+655	2,655	
4	104704 **O**	Sowin — granica gminy Tułowice (Goszczowie)	0+000	1+300	1,300	
5	104705 O	Łambinowice — Niesiębędowice	0+000	2+200	2,200	
6	104706 **0**	Łambinowice, ul. Polna	0+000	0+487	0,487	KT.VI.7121.58.2017.AS z 24.03.2017
7	104707 **0**	Łambinowice, ul. Zielona!	0+000	0+222	0,222	KT.V1.7121.173.2016.AS z 29.06.2016
8	104708 O	Łambinowice, ul. Zielona H	0+000	0+252	0,252	KT.V1.7121.173.2016.AS z 29.06.2016
9	104709 **O**	Łambinowice, ul. Leśna I i II	0+000	0+424	0,424	KT.VI.7121.174.2016.AS z 29.06.2016
10	104710 O	Łambinowice, ul. Ogrodowa	0+000	0+826	0,826	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
11	104711 O	Łambinowice, uli. Maja	0+000	0+626	0,626	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016

[35] Dane własne Urzędu Gminy

12	104712 O	Łambinowice, ul. Szkolna	0+000	0+285	0,285	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
13	104713 **O**	Łambinowice, ul. Muzealna	0+000	1+500	1,500	KT.VI.7121.161.2016.AS z 08.06.2016
14	104714 Ó	Łambinowice, ul. Kwiatowa	0+000	0+236	0,236	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
15	104715 0	Łambinowice, ul. Nowowiejska	0+000	0+297	0,297	KT.VI.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
16	104716 **0**	Łambinowice, ul. Słoneczna	0+000	0+436	0,436	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
17	104717 0	Łambinowice, ul. Lipowa	0+000	0+209	0,209	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
18	104718 **O**	Łambinowice, ul. Parkowa	0+000	0+240	0,240	KT.V1.7121.51.2017.AS z 01.03.2017
19	104719 **0**	Łambinowice, ul. Dworcowa	0+000	0+438	0,438	KT.V1.7121.57.2017.AS z 07.06.2017
20	104720 O	Łambinowice, ul. Powstańców Ś1.	0+000	0+210	0,210	KT.V1.7121.162.2016.AS z 14.06.2016
21	104721 **O**	Budzieszowice, do przejazdu kolejowego w km 31+908, dz. nr 82	0+000	0+542	0,542	
22	104722 0	Mańkowice, do przejazdu kolejowego w km 36+767, dz. nr 149	0+000	0+911	0,911	
23	104723 **O**	Mańkowice, do przejazdu kolejowego w km. 37+720, dz. nr 166	0+000	0+497	0,497	

Rysunek 9 Układ komunikacyjny gminy

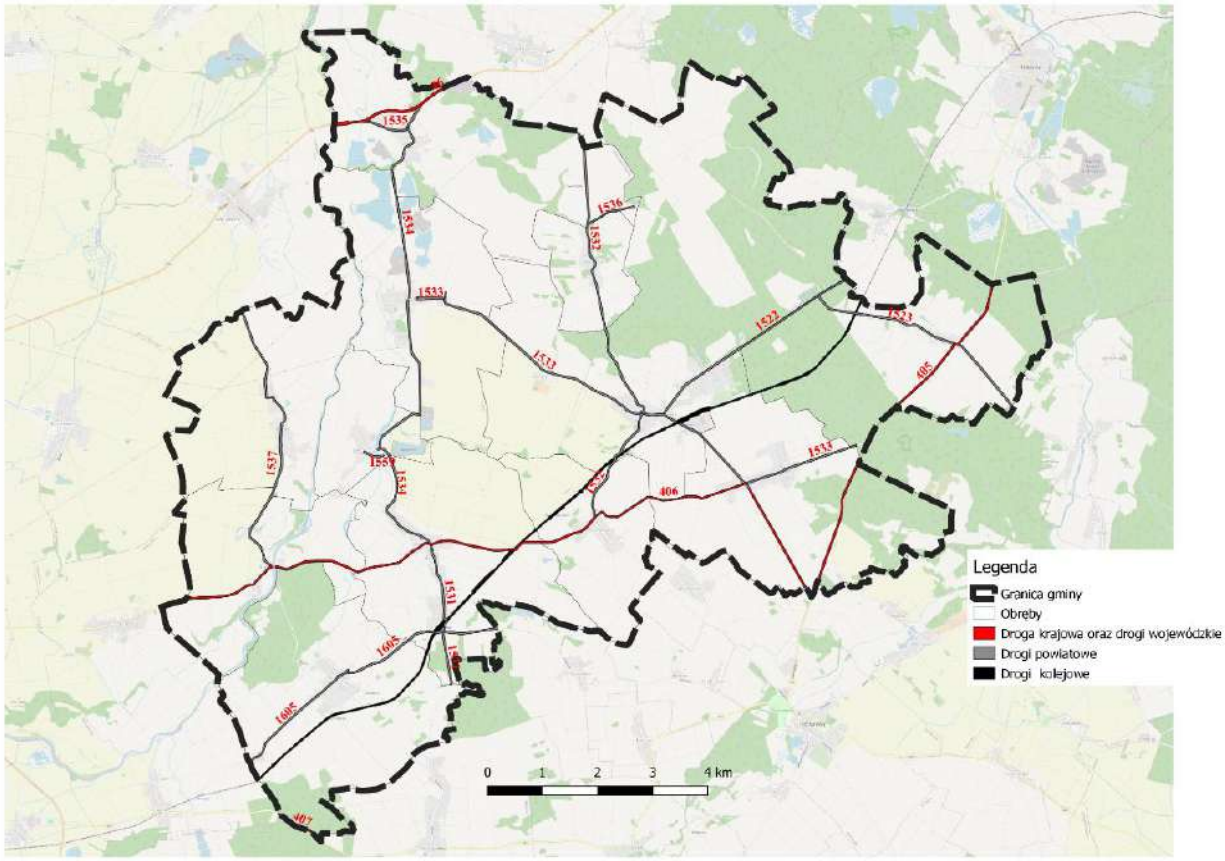

Przez teren gminy przebiega krótki odcinek drogi krajowej nr 46. Podstawowy układ tworzą drogi wojewódzkie, a najważniejszą z nich jest droga nr, 406 która jest główną osią komunikacyjną obszaru w ujęciu wschód-zachód.

Najlepiej skomunikowana jest wieś Łambinowice, gdzie dominuje układ radialny i prostokątny. W pozostałych wsiach układ komunikacyjny ma charakter pasmowy. Na system drogowy Gminy Łambinowice składają się drogi o znaczeniu regionalnym oraz lokalnym (drogi wojewódzkie i powiatowe). Najdłuższy odcinek wśród dróg wojewódzkich stanowi droga nr 406 łącząca siedzibę powiatu z miejscowościami położonymi w południowej części gminy. Dogodne połączenie z siedzibą powiatu (poprzez gminy sąsiednie) mają także drogi powiatowe. Sieć dróg powiatowych na terenie gminy jest dostatecznie gęsta i zapewnia możliwość dojazdu do wszystkich miejscowości, niestety cechują ją często słabe parametry techniczne i geometryczne.

Miejscowości gminy w większości są dobrze skomunikowane z ośrodkami zewnętrznymi jak Nysa i Opole. Ponadto system dróg lokalnych stanowi czytelny układ komunikacyjny umożliwiający komunikację pomiędzy miejscowościami gminy.

Drogi lokalne, które łączą poszczególne miejscowości, są utwardzone, o nawierzchni asfaltowej. Stan dróg jest bardzo zróżnicowany, przede wszystkim wymagają one wymiany i modernizacji nawierzchni, budowy chodników na obszarach zabudowy oraz kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego. Niemniej obserwuje się sukcesywną poprawę stanu dróg zaliczyć do nich można: budowę dróg dojazdowych do zabudowy oraz do gruntów rolnych.

14.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA.

Przez gminę Łambinowice przebiega drugorzędna linia kolejowa nr 287 relacji Opole Zachodnie – Szydłów – Tułowice – Łambinowice – Nysa to jednotorowa, niezelektryfikowana linia kolejowa z przewagą ruchu towarowego. Linia ta jest po modernizacji i obok ruchu towarowego zapewnia także ruch pasażerski obecnie szynobusami stanowiąca dogodne połączenie z Opolem oraz Nysą.

14.1.3. KOMUNIKACJA ROWEROWA I PIESZA.

Na terenie gminy wyznaczone są szlaki rowerowe i piesze, biegnące przez miejsca o wysokich wartościach historycznych i kulturowych oraz przyrodniczych tj. „Szlak śladami pamięci” oraz część „Ścieżki pieszo rowerowa skrajem dawnej puszczy”. Szlaki te zostały opisane w dziale turystyka.

Ruch pieszy w Gminie odbywa się głównie na terenach zabudowanych na wydzielonych ciągach pieszych.

14.2. STAN SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

14.3. SYSTEM GOSPODARKI WODNEJ.

Gmina jest w pełni zwodociągowana, z wodociągu korzysta 97,5 % ludności. Obecnie w Gminie funkcjonują dwa komunalne wodociągi grupowe z ujęciami wód w Łambinowicach i Jasienicy Dolnej oraz wodociąg Spółdzielni Mieszkaniowej. W gminie funkcjonują 3 wodociągi:

- wodociąg grupowy „Łambinowice”, obejmujący zasięgiem obsługi wieś Łambinowice; dla wodociągu tego pobór wód odbywa się ze studni nr 2 i 2a (dz. nr, 588/11) dla których ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej o pow. 0,4 ha w granicach ogrodzenia,

- wodociąg grupowy „Jasienica Dolna”, zaopatrujący w wodę wieś:. dla wodociągu tego pobór wód odbywa się ze studni nr 1 i 2 (dz. nr, 507/8) dla których ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej o pow. 0,35 ha w granicach ogrodzenia,
- wodociąg lokalny dla zaopatrzenia ludności w wodę ze studni S-1 z ujęciem wód w Łambinowicach (dz. nr 602/1) administrowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową.

Długość sieci wodociągowej wynosi 46,3 km, z czego 45 km zarządza jednostka komunalna, a pozostałą część Spółdzielnia Mieszkaniowa, przy 1471 szt. przyłączy wodociągowych.

14.4. SYSTEM GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ.

Na terenie gminy funkcjonują 2 komunalne oczyszczalnie ścieków w Sowinie, oraz Lasocicach oraz 1 lokalna Mańkowicach w tym 7 przepompowni ścieków, a także 1 oczyszczalnie lokalna na terenie Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej z siedzibą w Prudnik - zakład w Łambinowicach oraz 1 na terenie zakładu Celpa S.A. Teren gminy nie jest położony na terenie aglomeracji o które mowa w przepisach Prawa wodnego.

Oczyszczalnie ścieków:

1) OSM Prudnik - Mleczarnia Łambinowice:
   Oczyszczalnia jest zlokalizowana na północny-zachód od zakładu. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. Zamontowano na niej urządzenia:
   - krat,
   - piaskownik natleniający (szczotki),
   - rów natleniający.

   Oczyszczone ścieki odprowadzone są do pobliskiego rowu melioracyjnego.
   Jednorazowy zrzut ścieków 97 m3/20 godzin.
2) Łambinowicka Fabryka Maszyn "Celpa" SA w Łambinowicach:
   Składa się ona z 2 osadników - zlokalizowanych w południowej części zakładu.
   Osad z komory fermentacyjnej usuwany jest okresowo. Max. przepływ obliczeniowy osadnika - 13,6 m3/h. Po oczyszczeniu ścieki doprowadzone są do kolektora deszczowego. Miejsce podłączenia znajduje się poza terenem zakładu.
3) Spółdzielnia Mieszkaniowa Łambinowice:
   Pod Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej podlega oczyszczalnia ścieków w Łambinowicach. Zbudowano ją w okresie II wojny światowej dla potrzeb obozu w Łambinowicach.
   Zlokalizowana jest ona we wschodniej części wsi ok. 2 km od centrum, na terenie leśnym, po prawej stronie drogi do Goszczowic, zajmuje teren o pow. ok. 3 ha. Ścieki sanitarne na powyższą oczyszczalnię doprowadzone są kolektorem Ø 400.
   W skład oczyszczalni wchodzą:
   - osadnik Im Hoffa
   - 2 -komorowy - betonowy zbiornik o przepływie pionowo - poziomym o wym. 13,0 x 13,0 m.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 21,1 km przy 431 przyłączach, z czego 21 administruje jednostka komunalna.

W gminie dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej posiada ok. 37,5 % ogółu ludności tj. 62, 5 % ludności nie posiada dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej. Skanalizowane są miejscowości: Łambinowice (częściowo) i Lasocice. Oczyszczalnia w Mańkowicach obsługuje jednostki gminne i ma charakter lokalny.

Stan sieci kanalizacyjnej oraz brak sprzętu do bieżącej konserwacji sieci (WUKO) powoduje częste awarie. Awarie wynikające z zatkania rurociągów i studzienek kanalizacyjnych, odbijające się negatywnie na przepompowniach ścieków (blokowanie pomp, spadek mocy przerobowych itp.) powodują konieczność wynajmowania specjalistycznego sprzętu, co znacznie podnosi koszty eksploatacyjne.

Odprowadzenie ścieków dla pozostałych wsi nieobjętych system kanalizacji sanitarnej odbywa się poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki wybieralne. Urząd nie posiada koncepcji kanalizacji gminy.

14.5. SYSTEM INFRASTRUKTURY GAZOWEJ.

Przez teren gminy nie przebiegają sieci gazownicze wysokiego ciśnienia. W sieć gazową dystrybucyjną średniego ciśnienia o łącznej długości 9719 m oraz 41 przyłączy

14.6. SYSTEM ENERGETYCZNY.

Przez teren Gminy przebiega jedna sieć przesyłowa wysokich napięć 220 kV relacji Groszowice – Ząbkowice. Dla sieci tej obowiązuje pas ochronny o szer. 25 m od osi liii po obu jej stronach.

W zakresie infrastruktury dystrybucyjnej występują:

- sieć dystrybucyjna 110 kV zasilająca GPZ Bielice, stanowiąca odczep od linii 110 kV relacji Hajduki – Grodków,
- stacja elektroenergetyczna 110 kV (GPZ) Bielice,
- rozdzielnia sieciowa RS Celpa,
- sieci kablowe i napowietrzne niskiego i średniego napięcia,
- stacje elektroenergetyczne 15/0,4 kV

Obecnie uzupełniającą formę systemu energetycznego pełnią także farmy fotowoltaiczne, oraz mikroinstalacje, głównie, jako instalacje z pozyskiwane z energii słonecznej oraz geometrmalne.

14.7. SYSTEM TELEKOMUNIKACYJNY.

Istniejąca sieć telefoniczna jest sprawna technicznie, podlega stałej konserwacji i modernizacji. W gminie Łambinowice jest stały dostęp do Internetu przez szybkie łącza światłowodowe.

Dostęp do sieci telekomunikacyjnej realizowany jest przez ogólnopolskich operatorów min. Orange i Netia, P4, a dostęp do sieci telefonii komórkowej odbywa się min. za pośrednictwem stacji telefonii komórkowych zlokalizowanych poza terenem gminy.

14.8. SYSTEM GOSPODARKI CIEPLNEJ.

W gminie nie występuje zorganizowany system gospodarki cieplnej. Gospodarstwa domowe i inne podmioty zaopatrywane są w ciepło za pośrednictwem indywidualnych źródeł ciepła. Wykorzystywane są źródła indywidualne tj. piece stacjonarne na paliwa stałe rzadziej na gaz ze zbiornikiem na gaz płynny propan – butan. Coraz częściej w odniesieniu do nowej zabudowy jednorodzinnej stosowane są instalacje z pozyskiwaniem ciepła z odnawialnych źródeł tj. pompy ciepła, i instalacje solarne i tendencja ta będzie wzrastać.

Największym obiektem będący źródłem ciepła jest kotłownia w Łambinowickiej Fabryce Maszyn "Celpa" S.A. Z kotłowni są ogrzewane wszystkie obiekty produkcyjno-administracyjne za-kładu. Także na terenie osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego w Łambinowicach przy ul. Obozowej funkcjonuje kotłownia Spółdzielni Mieszkaniowej.

Oprócz w/w kotłowni w Łambinowicach eksploatowane są jeszcze źródła o wydajnościach małych, poniżej 0,3 Gcal/h, min. Szkoła Podstawowa w Łambinowicach.

14.9. GOSPODARKA ODPADAMI.

Gmina wypełnia zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikające m.in. z przepisów o odpadach, oraz utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mieszkańcy zobowiązani są ponosić opłaty dla gminy. W zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina:

1) pokrywa koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych i biodegradowalnych oraz koszty utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowymi technicznym zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminach.

2) świadczy usługi odbioru i zagospodarowania: zmieszanych odpadów komunalnych, popiołu, papieru (odpadów z papieru, w tym tektury, odpadów opakowaniowe z papieru i tektury), odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, metali oraz tworzyw sztucznych, szkła, odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz opon w systemie akcyjnym zgodnie z podanym przez gminę harmonogramem.

W ramach obowiązujących zasad gospodarki odpadami na terenie gminy Łambinowice funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego nieodpłatnie (w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami) można oddać posegregowane odpady. PSZOK znajduje się na terenie dotychczasowego składowiska odpadów w Okopach i jest prowadzony przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Łambinowicach. W ramach działalności PSZOK - u odbierane są następujące odpady: opony samochodowe, sprzęt RTV i AGD oraz odpady wielkogabarytowe (np. meble) w systemie mobilnego punktu.

Tabela 27 Gospodarka odpadami i selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Łambinowice w 2017 roku.[36]

Lp.	Gmina Stosowany system zbiorki odpadów komunalnych	Ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu gminy	Ilość odpadów zdeponowanych na składowisku (Mg)	Ilość odpadów zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie (Mg)	Ilość (Mg) wraz z udziałem (%) odpadów komunalnych odebranych i zebranych w ramach selektywnej zbiórki, w tym PSZOK oraz ich łączny udział % w masie komunalnych odpadów odebranych i zebranych									
	PSZOK (liczba) – ilość zebranych odpadów komunalnych		Miejsce składowania odpadów Proces D5	Proces zagospodarowania odpadów *	P	SZ	TW	ZOO	BIO	N	ZSEiE	W	BiR	Σ %
35	Łambinowice	1 034,8 Mg ↓ 136 kg/miesz./r.	130,3 ↓ 12,6%	904,5 ↑ 87,4%	5,1 ↓ 1,5%	161,2 ↑ 47,7%	84,8 ↓ 25,1%	0,0 ↔ 0,0%	0,0 ↔ 0,0%	0,0 ↔ 0,0%	8,1 ↔ 2,4%	41,0 ↓ 12,1%	37,5 ↓ 11,1%	337,7 ↓
	(1) 101,8 Mg ↓		• Okopy	R3, R5, R12, R12/D8, R13										32,6

Gdzie:

R3, R5, R12, R12/D8, R13 - recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane, jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania oraz zgazowanie i pirolizę z wykorzystaniem tych składników, jako odczynników chemicznych)

P - Papier i tektura, w tym opakowania

SZ - szkło białe i kolorowe, w tym opakowania

TW – tworzywa sztuczne w tym opakowania

BIO - Odpady biodegradowalne (z wył. papieru i tektury)

N - Odpady niebezpieczne

ZSEiE - - Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W - Odpady wielkogabarytowe

BiR - Odpady budowlane i remontowe .

W 2017 roku odpady były deponowane na składowisku w Okopach. Obecnie odpady komunalne z gminy wywożone są na składowisko w Regionalne Składowisko Domaszkowicach (gmin Nysa). W 2018 r. wysypisko odpadów komunalnych w Okopach

[36] Gospodarowanie odpadami na terenie woj. opolskiego WIOŚ

zostało sprzedane firmie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, ul. Warszawska 6 lok. 32, 15-063 Białystok. W/w firma wystąpiła do Wójta Gminy Łambinowice w dniu 12.02.2019r. z wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej na realizacje przedsięwzięcia „Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o pojemności ponad 25 tysięcy ton, w miejscowości Okopy, gmina Łambinowice, powiat nyski, województwo opolskie". Składowisko ma zostać zrekultywowane w kierunku leśnym.

Sposób postępowania z odpadami innymi niż komunalne regulowane są przepisami odrębnymi. Podmioty wywarzający odpady inne niż komunalne mają obowiązek zawrzeć stosowne umowy ze specjalistycznymi firmami na odbiór i zagospodarowanie tych odpadów

14.10. INFRASTRUKTURA PRZECIWPOWODZIOWA.

Wzdłuż rzeki Nysy Kłodzkiej po obu jej stronach lub po jednej stronie na terenie sołectw: Bielice, Lasocice, Piątkowice, Mańkowice (część) zlokalizowany jest wał przeciwpowodziowy zapewniający ochronę terenów zabudowanych przez zalaniem. Dla korpusu wału oraz terenów znajdujących się w odległości 50 m od stopy wału obowiązują przepisy odrębne.

15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

W ustaleniach planu zagospodarowania przestrzennego województwa zawarto następujące zadania celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, stanowiącym podstawę do uzgodnienia studium, obejmujące obszar gminy Łambinowice tj.:

- budowa linii energetycznej 400 kV Dobrzeń – Ząbkowice – Świebodzice – zadanie nr 3;
- modernizacja linii kolejowej nr 287 relacji Opole – Nysa – zadanie nr 28.

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.

Na terenie Gminy na podstawie map zagrożenia powodziowego wyznaczono:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią położone są w dolinie rzeki Nysa Kłodzka. Większość wsi położonych w pobliżu rzeki Nysa Kłodzka chroniona jest przez istniejącą infrastrukturę przeciwpowodziową. Wskutek braku infrastruktury powodziowej narażona jest część terenów w Drogoszowie, Mańkowice na wystąpienie zjawisk powodziowych od strony rzeki. W znacznym stopniu zalewana jest wodami wieś Piątkowice prawie w całości na prawostronnej dolinie Nysy Kłodzkiej, pomimo usytuowania po stronie odpowietrznej wału, który stanowi obiekt IV najniższej klasy ważności zapewniając ochronę okolicznych terenów przy wystąpieniu przepływów o prawdopodobieństwie wynoszącym 10%, ale już przy przepływach o niższym prawdopodobieństwie przewyższenia (1%, 0,2%) dochodzi do ich zalania.

Na poziomie Gminy ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez: kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, racjonalne retencjonowanie wód, zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze, zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód, prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków

17. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA OKREŚLENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.

Gmina Łambinowice posiada znaczny potencjał rozwojowy ze względu na:

- korzystne warunki do rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego oraz agroturystyki,
- korzystne warunki do rozwoju urządzeń z odnawialnych źródeł energii, w szczególności fotowoltaiki, tj. niska lesistość gminy oraz dobrze rozwinięta infrastruktura energetyczna,
- korzystne warunki do rozwoju turystyki, pieszej, rowerowej, konnej i kajakowej, wynikające z zasobów przyrodniczych i kulturowych otwarte zbiorniki wodne po eksploatacji kopalin, tereny leśne, zabytki w tym liczne kapliczki,
- dobrze rozwinięta sieć dróg,
- linia kolejowa o znaczeniu regionalnym z bocznicą i stacją w Łambinowicach oraz przystankami w Sowinie, Budzieszowicach, Jasienicy Dolnej, Mańkowicach,
- niezagospodarowane tereny po byłym poligonie wojskowym w Łambinowicach, w tym położenie ich na złożu wód termalnych,
- lokalizacja Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych wraz z cmentarzami wojennymi,
- zagospodarowanie istniejącej bazy przemysłowej (m.in. Celpy S.A.),
- zagospodarowanie uzbrojonych terenów i powierzchni produkcyjnych stwarzających możliwości dla aktywności gospodarczej,
- rozwinięta infrastruktura społeczna,
- średnio rozwinięte usługi w zakresie handlu,
- kopalnie, które są wartościowym źródłem piasku i żwiru wykorzystywanego w budownictwie i produkcji gotowych elementów betonowych.

Ograniczeniem dla rozwoju gminy są:

- niski udział w budżecie gminy wydatków inwestycyjnych.
- nierozwiązana gospodarka ściekowa,
- słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, związana z pobytem krótko i długoterminowych,
- ujemny przyrost naturalny tj. liczba urodzeń jest mniejsza niż liczba zgonów oraz ujemne saldo migracji,
- wysokie wydatki na oświatę (mało liczebne klasy) oraz związane z tym znaczne obciążenia budżetu gminy,
- wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet i mężczyzn, w tym znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych
- znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi powyżej 50 roku życia,
- grunty rolne klas I-III objęte ochroną prawną w zakresie ich zabudowy,

- niedostatecznie rozwinięta baza usług społecznych i zdrowotnych tj. w szczególności brak żłobka gminnego, mało miejsc w przedszkolach oraz zbyt krótki czas ich otwarcia, niewydolna opieka stomatologiczna,
- brak koncepcji rozwoju dla terenów byłego obozu oraz poligonu.

Dotychczasowe zagospodarowanie przestrzenne terenów oraz sieci połączeń tych funkcji w okresie kierunkowym wymaga zachowania walorów historyczno-kulturowych, a także zagospodarowania nowych terenów, zarówno związanych z miejscem zamieszkania oraz pracy, jak i miejscem wypoczynku. W okresie kierunkowym wnioskuje się konieczne zmiany we wszystkich dziedzinach, uwzględniające możliwości rozwoju tkwiące w przestrzeni przyrodniczej, kulturowej i w sferze społecznej.

Priorytetem powinno być dążenie do zahamowania i ograniczenia migracji, zwłaszcza młodzieży, poprzez sprzyjanie powstawaniu atrakcyjnych miejsc pracy, zamieszkania, bogaty wybór usług, w tym oświatowych, kulturalnych, rekreacyjnych itp. Szeroko ujęty program poprawy jakości życia mieszkańców poprzez atrakcyjne zagospodarowanie terenu w Gminie Łambinowice, powinien wpłynąć na zahamowanie migracji i stymulować zainteresowanie zamieszkiwaniem i pracą na jej terenie, zarówno ze strony mieszkańców jak i ludności spoza gminy. Nie bez znaczenia jest także odpowiednie zaopatrzenie w opiekę i atrakcyjne zamieszkanie ludzi w wieku poprodukcyjnym, których liczba będzie znacznie rosnąć. Dotychczasowe działania w tym zakresie są mało wystarczające i niewielkie w stosunku do potrzeb oraz działań podejmowanych w gminach o podobnym potencjale.

1) UZBROJENIE I KOMUNIKACJA:

Dotychczasowe uzbrojenie terenu jest niewystarczające, szczególnie w zakresie odprowadzenia ścieków. Brak kanalizacji, za wyjątkiem części wsi Łambinowice oraz Lasocice jest podstawowym problemem do rozwiązania w okresie kierunkowym. Zaopatrzenie w wodę jest wystarczające, natomiast w okresie kierunkowym może pojawić się konieczność rozwoju i modernizacji systemu zaopatrzenia w wodę.

Ochrona powietrza wymaga w okresie kierunkowym rozwoju sieci gazowej dla celów grzewczych i socjalnych oraz pozyskiwania energii z lokalnych odnawialnych źródeł energii.

Sieć energetyczna niskiego i średniego napięcia jest obecnie wystarczająca, niemniej wymagać będzie modernizacji oraz budowy nowych odcinków.

Rozwój gospodarki cieplnej powinien być powiązany z budową sieci gazowej.

2) ŁAD PRZESTRZENNY:

Dotychczasowy stan ładu przestrzennego w gminie Łambinowice w okresie kierunkowym wymaga zachowania cennych układów zabudowy oraz przekształceń związanych z zachowaniem i rewitalizacją istniejących obiektów oraz rozbudową mieszkalnictwa, szczególnie jednorodzinnego na terenach o funkcji mieszkaniowej, a nie tylko o funkcji mieszkaniowo-rolniczej. Poprawa ładu przestrzennego wymaga uwzględnienia wielofunkcyjnego rozwoju, w wybranych wsiach szczególnie w aspekcie szeroko pojętych usług. Zachowanie tożsamości kulturowej i ochrona wartości historycznych, zarówno obiektów jak i układów zabudowy, wymaga rewitalizacji zabudowy w otoczeniu i sąsiedztwie obiektów historycznych. Istniejąca struktura hierarchiczna sieci osadniczej w granicach gminy charakteryzuje się znaczną zwartością, a wszystkie wsie łączą się ze sobą poprzez wygodną sieć dróg i połączenia kolejowego. W większości wsi zabudowa ma charakter zwarty. Głównym ośrodkiem usługowym jest wieś Łambinowice, a wspomagającym wieś Jasienica Dolna i Bielice. Dla rozwoju mieszkalnictwa predysponowana jest wieś Łambinowice. A dla rozwoju zabudowy letniskowej wieś Malerzowice Wielkie. Najwięcej miejsc pracy poza rolnictwem występuje w Łambinowicach.

Struktura hierarchiczna sieci osiedleńczej gminy, w okresie kierunkowym powinna charakteryzować się dobrą dostępnością komunikacyjną, usprawniającą jej właściwe

funkcjonowanie podnosząc, jakość życia mieszkańców W ww. tzw. jednostkach szkolnych, należy projektować sieć dróg pieszo – rowerowych umożliwiającą bezpieczne dojście i dojazd rowerem dzieci do szkoły podstawowej z mniejszych wsi będących w promieniu obsługi szkolnej.

3) OCHRONA ŚRODOWISKA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

Zrównoważony rozwój gminy Łambinowice w okresie kierunkowym wymaga zachowania i ochrony walorów środowiska, w powiązaniu z koniecznym rozwojem nowych funkcji terenu, wynikających z nowych potrzeb i aspiracji mieszkańców gminy. Szczególnie ze względu na atrakcyjne położenie gminy w sieci osiedleńczej (bliskość Nysy i Opola) muszą w przyszłości wystąpić pewne konflikty pomiędzy zachowaniem stanu przestrzeni rolniczej w szczególności gruntów rolnych wysokich klas, których jest znaczna ilość, a rozwojem nowych funkcji, szczególnie związanych z mieszkalnictwem oraz zjawiskiem suburbanizacji oraz rozwojem stref tzw. aktywizacji gospodarczej. Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej jest również często w konflikcie z ochroną gruntów rolnych i leśnych. Globalizacja i międzynarodowe powiązania ekonomiczne wymuszają ograniczanie przestrzeni rolniczej i ten trend jest nie do uniknięcia, szczególnie po wejściu Polski do Unii Europejskiej, powiązanej z globalną gospodarką światową. Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, a także wód gruntowych, wymaga zachowania terenów cennych przyrodniczo.

Degradacja środowiska, a w szczególności gleb następuje także w wyniku eksploatacji kruszyw, których złoża występują licznie na terenie gminy. Kierunek rekultywacji terenów poeksploatacyjnych winien uwzględniać istniejące warunki hydrogeologiczne oraz możliwości wykorzystania zbiorników wodnych na cele rekreacyjne.

Na terenie gminy występowanie terenów chronionych obszarowo może stać w konflikcie z ograniczeniami szczególnie na obszarze chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie". W tym aspekcie należy dążyć do takiego wyznaczania kierunków rozwoju, aby nie stały w sprzeczności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami uchwalonymi przez Sejmik Woj. Opolskiego. Obszar gminy, w związku z dość znacznym zróżnicowaniem siedlisk obfituje w chronione i rzadkie gatunki roślin. Związane jest to między innymi z faktem występowania rozległych dolin rzecznych oraz nielicznych terenów leśnych.

Rozwój funkcji pozarolniczych w obrębie terenów wysokich klas bonitacyjnych może być w konflikcie z ochroną tychże gruntów oraz wysokim kosztem pozyskania gruntów pod inwestycje. Ograniczenia w zabudowie wzdłuż dolin rzecznych wynikać będą z położenia ich na obszarze zagrożenia powodzią i na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Należy szukać rozwiązań planistycznych, które pozwolą na zachowanie walorów środowiskowych, naturalnych i kulturowych i nie blokowały koniecznego rozwoju nowych funkcji w gminie.

Prorozwojowe kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Łambinowice wymagają w pierwszej kolejności zachowania tożsamości kulturowej wraz z jej dziedzictwem. Zachowaniu powinny podlegać obiekty objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru oraz rygorom obiekty ujęte w ewidencji zabytków Dla strefy ochrony konserwatorskiej należy określić zasady kształtowania nowej zabudowy oraz wskazać elementów układu, który podlega bezwzględnej ochronie.

Atuty i walory wynikające z szeroko pojętej ochrony środowiska w przestrzeni kulturowej, bezpośrednio wpływają na atrakcyjność gminy dla inwestorów, zarówno w zakresie inwestycji związanych z miejscem zamieszkania, miejscem pracy jak i miejscem wypoczynku i rekreacji. Mając na uwadze tę zależność, odbudowa obiektów i założeń urbanistycznych dziedzictwa kulturowego, szczegółowo przedstawionych w rozdziale 4.1, powinna być traktowana priorytetowo.

4) WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ POTRZEBY ROZWOJOWE GMINY.

Istniejące warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona zdrowia, analizowane w aspekcie danych demograficznych i zatrudnienia, edukacji, kultury, sportu, wypoczynku oraz pomocy społecznej, podobne są do statystycznych danych na temat warunków i jakości życia w Województwie Opolskim.

Baza oświatowa, opieka zdrowotna oraz baza jednostek kultury i sportu jest wystarczająca, leczy wymagająca uzupełniania o obiekty sportowe, kultury oraz ich doposażania i remontów Mając na uwadze spadającą liczbę urodzeń dzieci w gminie, istniejąca infrastruktura społeczna w zakresie oświaty winna dostosowywana do potrzeb demograficznych i przestrzennych, poprawy warunków nauczania, a także możliwości finansowych gminy. Stan obiektów publicznych oraz przestrzeni publicznych jest zróżnicowany, wymagać on będzie dalszego utrzymania oraz podnoszenia walorów estetycznych i użytkowych. Przewiduje się, że baza pomocy społecznej oparta także na organizacjach pozarządowych będzie się aktywnie rozwijać wobec postępującego zjawiska starzenia się społeczeństwa.

W celu podtrzymania spadku stopy bezrobocia oraz niwelowania niekorzystnych cech zwłaszcza wśród osób zamieszkałych na wsiach oraz osób 50 +, należy dążyć do stwarzania warunków dla rozwoju przede wszystkim indywidualnej aktywności ekonomicznej poprzez rozwój głównie małych, ale i średnich przedsiębiorstw, w tym położyć także nacisk na rozwój turystyki i wypoczynku związanym z położeniem geograficznym gminy, w tym atrakcjami przyrodniczymi, cennymi zabytkami oraz produktami regionalnymi.

Jednocześnie, aby przyciągnąć osoby należy intensywnie promować produkty regionalne.

Poprawa jakości życia mieszkańców powinna wpłynąć na lepsze wskaźniki wzrostu prognozowanej ilości mieszkańców i zahamowanie ujemnych trendów, np. w prognozowanych ilościach dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu. Obecnie, a tym bardziej w okresie kierunkowym, należy rozważyć restrukturyzację przedszkoli i szkół oraz ewentualną adaptację obiektów lub ich części na żłobki na miejsca pobytu dla osób starszych.

Potrzeby rozwojowe Gminy zostały określone na podstawie analizy ekonomicznej środowiskowej i społecznej, prognozy demograficznej oraz możliwości finansowych gminy, maksymalnego w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Wyniki analizy zostały zawarte w rozdziale 9.2

5) BEZPIECZEŃSTWO.

W zakresie bezpieczeństwa wyróżniono trzy główne aspekty:
- bezpieczeństwo porządku publicznego,
- bezpieczeństwo przeciwpożarowe,
- bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.

Bardziej bezpieczne sposoby zagospodarowania terenu powinny stanowić czynnik dodatkowy bezpieczeństwa publicznego, np. stosowanie przejrzystych układów urbanistycznych w zabudowie, oświetlenie dróg i ulic, systemy alarmowe czy, w razie potrzeby, monitoring kamer ulicznych. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe wymaga modernizacji i wzmocnienia służb straży pożarnej oraz stosowania przepisów ppoż. w zagospodarowaniu terenów Bezpośredni wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa w tym zakresie będzie miało przyszłe zagospodarowanie przestrzenne terenów, uwzględniające stosowną dostępność drogową i rozmieszczenie obiektów, odległość pomiędzy nimi, zaopatrzenie w wodę dla celów przeciwpożarowych, a także stosowanie odpowiednich materiałów budowlanych (lub odpowiednio zabezpieczonych), ograniczających zagrożenie pożarowe.

W aspekcie ochrony przeciwpowodziowej kierunki zagospodarowania przestrzennego wymagają rozwiązań kompleksowych w skali całych zlewni, nie tylko gminy. Problemy

ochrony przeciwpowodziowej i jej powiązań z zagospodarowaniem przestrzennym, wyznaczają mapy zagrożenia powodzią (MZP), zaktualizowane w 2020 roku, w której wskazane są min. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia: wału przeciwpowodziowego. Dokument ten jest realizacją Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa), tj. obowiązku sporządzenia przez kraje członkowskie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

6) STAN PRAWNY GRUNTÓW

Analiza uwarunkowań dotyczących stanu prawnego gruntów umożliwia wyciągnięcie następujących wniosków:

- znaczna część terenów stanowi własność prywatną oraz innych podmiotów w tym spółek Prawa handlowego,
- najmniej terenów stanowi własność Gminy,

Realizacja prorozwojowej polityki przestrzennej w gminie wymaga w okresie kierunkowym znacznego zwiększenia terenów stanowiących własność gminy.

CZĘŚĆ B

KIERUNKI ROZWOJU

1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁAMBINOWICE NA TLE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, STRATEGII I PLANU ZAGOSPODAROWANIA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO I STRATEGII ROZWOJU GMINY

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt, sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Łambinowice opracowano w oparciu o analizę następujących dokumentów strategicznych:

1) Plan Zagospodarowania Województwa Opolskiego (uchwała Sejmiku Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002 roku następnie zmieniona uchwałą nr XLVIII/505/ 2010 r. oraz zmieniona dnia 24 kwietnia 2019 r. uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego,
2) Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego do roku 2020.
3) Strategię Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku opracowaną w ramach projektu pn. „Partnerstwo Nyskie 2020".

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego zwraca uwagę na problemy społeczne występujące w gminie. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego wskazuje 4 miejskie obszary funkcjonalne związane z miastami w tym obszar funkcjonalny. Plan wskazuje, iż gmina należy do obszarów o najtrudniejszej sytuacji rozwojowej.

<u>Kierunki zagospodarowania: w rozwoju przestrzennym:</u>

- uwzględnić - rozwój wielofunkcyjny, w tym rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego i ekologicznego oraz funkcji turystyki i rekreacji,
- zachowanie i ochrona dziedzictwa zasobu przyrodniczo-kulturowego;

Wieś Łambinowice, jako lokalny ośrodek rozwoju wymaga wzmocnienia funkcji gospodarczych i społecznych oraz poprawy ładu przestrzennego.

Zasady zagospodarowania:

- zasada zachowania ładu przestrzennego – przejawiająca się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej na wszystkich poziomach planowania przestrzennego, umożliwiająca uzyskanie harmonijnej całości oraz uwzględniająca w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;

- zasada racjonalnego kształtowania sieci osadniczej – polegająca na dążeniu do spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwartości struktury przestrzennej miejskich i wiejskich jednostek osadniczych oraz uzyskaniu równowagi terenów zabudowanych i terenów zieleni;

- zasada preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) – oznacza intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę;

- zasada budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego – polegająca na pielęgnowaniu tradycji kulturowych regionu, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych;

- zasada spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu – w celu wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów rozwojowych przy jednoczesnej minimalizacji sytuacji konfliktowych, polegająca na wskazaniu, poszanowaniu i ochronie obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony) przy wyznaczaniu wielofunkcyjnych obszarów rozwoju;

- zasada stymulowania rozwoju – społecznego, gospodarczego i przestrzennego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych,

W rozwoju przestrzennym gminy należy uwzględnić m.in.:

- przebieg drogi krajowej nr 46 relacji Kłodzko-Szczekociny, dla której docelowo planuje się modernizację do parametrów klasy GP,
- drogi wojewódzkiej nr 405 relacji Niemodlin-Korfantów, planowanej do modernizacji do pełnych parametrów klasy G
- przebieg drogi wojewódzkiej nr 406 relacji Nysa-Włostowa, planowanej do modernizacji do pełnych parametrów klasy G wraz z postulowaną budową obwodnicy miejscowości Wierzbie,
- przebieg drogi wojewódzkiej nr 407 relacji Nysa pełnych parametrów klasy G planowanej do modernizacji
- przebieg drugorzędnej linii kolejowej nr 287 relacji Opole Zachodnie-Nysa, planowanej do modernizacji / rewitalizacji.

W zakresie systemu przyrodniczego i środowiska:

W rozwoju przestrzennym gminy należy uwzględnić m.in.: ochronę wzmocnienie węzłowych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych, w tym: położenie wschodniej części gminy w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie", ostoję Natura 2000 SOO „Bory Niemodlińskie", projektowany rezerwat przyrody „Mańkowice", krajowy korytarz ekologiczny doliny rzeki Nysa Kłodzka, udokumentowane złota surowców mineralnych a także ochrona istniejącego systemu zadrzewień i zieleni niskiej oraz małej retencji.

W zakresie infrastruktury technicznej:

W rozwoju przestrzennym gminy należy uwzględnić m.in.: budowę dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kV relacji Ząbkowice Dobrzeń, Dobrzeń - Świebodzice. W przypadku zaniechania planów realizacji budowy linii 400 kV, postuluje się przebudowę istniejącej linii energetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji Groszowice - Ząbkowice na napięcie 400 kV; budowę jednotorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Tułowice - Hajduki; przebieg odczepu do Bielic linii 110 kV relacji Hajduki-Grodków; małą elektrownię wodną E.W. Piątkowice na rzece Nysa Kłodzka.

W zakresie dziedzictwa kulturowego:

W rozwoju przestrzennym gminy należy uwzględnić m.in.: a) proponowany pomnik historii Obóz Jeniecki w „Łambinowicach"; proponowane do objęcia ochroną historyczne układy ruralistyczne miejscowości Mańkowice I Jasienica Dolna.

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej

Planując zagospodarowanie gminy należy uwzględnić m.in.: obszar szczególnego zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Nysa Kłodzka,
potrzebę podnoszenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, poprzez realizacje działań technicznych i nietechnicznych, w tym: rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zapewniającej retencję wód i przetrzymywanie wód w miejscu opadu;

W zakresie gospodarki wodnej

Uwzględnić główny zbiornik wód podziemnych GZWP 338 (Subzbiornik Paczków - Niemodlin) wymagającego wysokiej ochrony zasobów wodnych.

Główne inwestycje dotyczące ponadlokalnych celów publicznych zapisanych w PZPWO dotyczą infrastruktury kolejowej, energetycznej oraz drogowej i technicznej. Część zdefiniowanych w PZPWO obszarów, w tym obszar szczególnego zagrożenia powodziowego jest nieaktualny, wskutek sporządzenia przez Wody Polskie nowych map zagrożenia powodziowego..

W strategii rozwoju województwa uwzględniono szereg celów strategicznych, które dotyczą gminy Łambinowice takich jak: potrzeba rozwoju wielofunkcyjnych obszarów wiejskich, ochrona gruntów rolnych o wysokiej przydatności do produkcji rolniczej, wysoka jakość środowiska, dostępność do miejsc pracy dóbr i usług.

2. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ZGODNIE Z WYMOGAMI USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., w art. 10, ust. 2, określone są wymogi dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego. Są to następujące zadania:

1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d: a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;

2) przepis uchylony,

3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;

4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;

6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;

7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;

8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;

9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;

10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;

11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;

12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;

13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120);

14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub mediacji;

1) obszary zdegradowane;

15) granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Zgodnie z obowiązującą ustawą Studium jest jedynym dokumentem planistycznym, sporządzanym dla całego obszaru gminy. Dokument ten nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

W rozdziale II części B Studium przedstawia się kierunki rozwoju gminy Łambinowice, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Jak wynika z bilansu terenów założone maksymalne zapotrzebowanie w skali gminy na nową zabudowę mieszkaniową jest mniejsze niż suma terenów przewidzianych pod zabudowę w planach miejscowych oraz możliwych do zabudowy w jednostkach osadniczych. W związku z powyższym biorąc pod uwagę wyniki bilansu nie jest uzasadnione wyznaczenie nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej. Znaczne tereny pod zabudowę wynikają główne z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przede wszystkim wsi Łambinowice tj. terenu byłego poligonu wojskowego. Tereny te pomimo przeznaczenie ich w mpzp pod zabudowę nie są zagospodarowane zgodnie z ustaleniami mpzp. Brak jest min. infrastruktury technicznej.

Zakłada się następujące ogólne zasady zmian w strukturze przestrzennej gminy:

1) utrzymuje się wiejski charakter gminy oraz wskazuje się na potrzebę ochrony gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych,
2) rozwój poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych dostosowany jest do zapotrzebowania na nową zabudowę, a także do możliwości realizacji przez gminę infrastruktury technicznej i społecznej,
3) na obszarach, które nie wykazują tendencji rozwojowych, rozwój nowej zabudowy realizowany jest na zasadzie uzupełnień plombowych poza terenami zlokalizowanymi w bliskim sąsiedztwie i dostępności komunikacyjnej do miasta Nysy i Opola,
4) dla wsi Łambinowice, o dużym potencjale rozwojowym, przyjęto jej rozwój w oparciu także o tereny o nie w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej uwzględniające potrzeby lokalnej społeczności w zakresie rozwoju nowej zabudowy, przy czym zrezygnowano z zabudowy terenów położonych w obrębie dawnego poligonu wojskowego oraz w sąsiedztwie torów kolejowych na rzecz terenów o dostępnej infrastrukturze technicznej,
5) przewiduje się dalszy rozwój i poprawę infrastruktury technicznej oraz komunikacji w tym kolejowej, a także infrastruktury społecznej,
6) dla wsi o znacznym potencjale dla rozwoju turystyki Malerzowice, Łambinowice, Mańkowice przewiduje się konieczność rozwoju bazy turystycznej, w tym agroturystyki oraz turystyki konnej,
7) przewiduje się rozwój zabudowy letniskowej i rekreacyjnej wokół zbiorników wodnych w Malerzowicach.
8) przewiduje się zabudowę terenów aktywności gospodarczej położonych w Łambinowicach i Wierzbiu,

Województwo opolskie nie posiada uchwalonego audytu krajobrazowego, zatem przy ustalaniu kierunków zmian w infrastrukturze przestrzennej nie uwzględniono tej problematyki.

4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Ustala się następujące wytyczne do określania wymagań w zakresie kierunków i wskaźników w planach miejscowych:

Uznaje się, że plan miejscowy nie narusza ustaleń Studium, jeżeli wypełnia ustalenia i dopuszczenia dotyczące obszaru opracowania planu miejscowego. Uznaje się, że jeżeli w planie miejscowym rozszerza się zakres zakazów ustalonych w kierunkach Studium lub

wprowadza się inne zakazy, to nie skutkuje to naruszeniem ustaleń Studium przez plan miejscowy. Uznaje się, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń Studium wtedy, gdy rozszerza zakres danego zakazu lub wprowadza nowe zakazy, o ile nie jest to zakazane w Studium. W Studium nie przytacza się powszechnie obowiązujących przepisów prawnych. Przywołuje się natomiast akty prawa lub odsyła się do nich. Studium nie jest aktem prawa powszechnie obowiązującego, w tekście dokumentu poza uwarunkowaniami i kierunkami zawarte są treści informacyjne, wyjaśnienia, uzasadnienia przyjętych rozwiązań, opisy metod postępowania i inne treści niemające charakteru normatywnego.

Wytyczne szczegółowe:

1) kierunki rozwoju określone w niniejszym rozdziale obowiązują łącznie z uwzględnieniem wytycznych zawartych we wszystkich rozdziałach w części „Kierunki",
2) dopuszcza się pozostawienie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów na obszarach niezainwestowanych,
3) dla obszarów, gdzie ustalono inne dopuszczalne formy przeznaczenia i zagospodarowania, dopuszcza się przyjęcie wskaźników i parametrów zabudowy, jak dla tych przeznaczeń,
4) dopuszcza się uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobu wykorzystania terenów oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych zgodnie z ważnymi (w dniu wejścia w życie studium) decyzjami w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, które dotyczą zagospodarowania terenu,
5) dopuszcza się przyjęcie w planach miejscowych innych parametrów i wskaźników urbanistycznych dotyczących zagospodarowania, jeśli wynikają one z faktycznego sposobu wykorzystania terenu, ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z ważnych decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, oraz z innych uwarunkowań prawnych i faktycznych mających wpływ na sposób zagospodarowania i zabudowy terenu,
6) dla terenów położonych na obszarach wiejskich oznaczonych na rysunku studium symbolem ZW – tereny zainwestowania wiejskiego, w planach miejscowych należy ustalić przeznaczenie terenu z podziałem na funkcje zabudowy zgodnie z istniejącym oraz planowanym zagospodarowaniem terenu,
7) lokalizację zabudowy produkcyjnej w rolnictwie (fermy hodowlane, składy magazyny, przetwórstwo rolne) dopuszcza się wyłącznie na terenach wskazanych w studium,
8) zakazuje się lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 2000 m^2,
9) zakazuje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii,
10) dla wszystkich terenów dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej o ile lokalizacja tych urządzeń jest zgodna z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem napowietrznych przesyłowych sieci elektroenergetycznych wysokich napięć oraz sieci dystrybucyjnych 110 kV, dla których studium wyznacza odrębną lokalizację oraz sieci gazowych wysokiego ciśnienia,
11) dla terenów przewidzianych w studium pod zabudowę, dopuszcza się wyznaczanie terenów pod lokalizację usług społecznych i publicznych,
12) ustalona w studium maksymalna wysokość zabudowy dotyczy budynków niebędących zabytkami w rozumieniu przepisów odrębnych,

13) dla obiektów niebędących budynkami wysokość zabudowy należy ustalić indywidualnie na etapie sporządzania planu miejscowego, dostosowując ją do przeznaczenia terenu, ochrony i kształtowania krajobrazu oraz planowanej funkcji obiektów bądź urządzeń, pod warunkiem, że wysokość ta nie przekroczy 20 m, a dla urządzeń energetycznych wysokość nie może przekroczyć 60 m, wysokość ta nie dotyczy urządzeń telekomunikacji,
14) dla wszystkich terenów, na których obowiązują zasady zabudowy i zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych, pierwszeństwo w sposobie zagospodarowania oraz zabudowy w tym gabaryty i wskaźniki urbanistyczne wyznaczają przepisy odrębne,
15) dopuszcza się dokonywanie aktualizacji obiektów planowanych do ochrony, ujętych w gminnej ewidencji zabytków (z wyłączeniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków), oraz stref ochrony konserwatorskiej, jeżeli wynika to ze szczegółowych analiz przeprowadzonych w trakcie sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami, aktualizacji ewidencji zabytków, opracowania planów miejscowych,
16) dopuszcza się wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dodatkowych, bardziej szczegółowych zapisów służących ochronie dziedzictwa i krajobrazu kulturowego oraz ochronie środowiska,
17) dla poszczególnych obszarów, które położone są na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują wytyczne w zakresie zabudowy i zagospodarowania określone w ustaleniach dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, zawarte w rozdziale 13,
18) ochronie podlegają wały przeciwpowodziowe oraz tereny położone 50 m od stopy wału, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne - w mpzp należy określić nieprzekraczalne linie zabudowy od stopy wału od strony napowietrznej i odwodnej,
19) w miejscach występowania złóż kopalin dopuszcza się ich eksploatację na warunkach określonych w koncesji i przepisach odrębnych,
20) dla wyznaczonych w tabeli 29 obszarów położonych w strefach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zasady zabudowy i zagospodarowania określone w rozdziale 13.
21) dopuszcza się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wprowadzanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów z zakazem zabudowy.

Na potrzeby interpretacji zapisów dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów przyjęto następujące definicje:

1) obszary – należy przez to rozumieć wyznaczone na załączniku mapowym określającym kierunki rozwoju obszary posiadające odrębne oznaczenie literowe, dla których ustala się dominujące przeznaczenie oraz odrębne lub takie same wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu,

2) dominujące przeznaczenie – należy przez to rozumieć takie formy zabudowy lub zagospodarowania, które stanowią ponad 50% powierzchni wyznaczonego na rysunku studium obszaru,

3) przeznaczenie - należy przez to rozumieć takie zagospodarowanie, które występuje na obszarze określonym w studium w formie zabudowy lub zagospodarowania o jednej funkcji lub wielu funkcjach w dowolnych proporcjach,

4) parametry i wskaźniki urbanistyczne, należy przez to rozumieć: wysokość zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy, intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalone dla przeznaczenia i dominującego przeznaczenia zgodnie z tabelą.

Tabela 29 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania.

Symbol obszaru	**Sposób zagospodarowania**	**Parametry i wskaźniki urbanistyczne**
R	Przeznaczenie – obszary użytkowane rolniczo Dopuszcza się Uprawy rolne, stawy rybne i inne zbiorniki wodne, służące potrzebom rolnictwa, urządzenia i obiekty służące produkcji rolniczej bez prawa zabudowy nowych siedlisk, a także prawa lokalizowania tych urządzeń i obiektów w strefie Q10%, a także w międzywalu, urządzenia: melioracji wodnych, przeciwpowodziowe i przeciwpożarowe, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi, drogi dojazdowe, drogi rowerowe, trasy turystyczne, zalesienia i zadrzewienia śródpolne. Dopuszcza się lokalizację wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi z wyłączeniem w międzywala i strefy Q 10%, natomiast w strefie Q1% należy zastosować technologię i materiały odporne na działanie wód. Zbiorniki wodne należy usytuować w odległości nie mniejszej niż 50 m od stopy wału p-powodziowego. W przypadku realizacji zbiorników wodnych na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zagospodarowanie nie może spowodować zmian w ukształtowaniu terenu powodując niekorzystny wpływ na warunki przepływu wód.	- wysokość zabudowy max. 20 m, - wskaźnik powierzchni zabudowy max. 1, - intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0
ZP	Przeznaczenie -zieleń. Dopuszcza się zieleń nieurządzoną i urządzoną w tym parki, zieleńce, skwery oraz lokalizację elementów małej architektury np.: altany, fontanny, rzeźby itp., obiekty i urządzenia infrastruktury sportu i rekreacji, drobne obiekty usługowe w zakresie gastronomii, toalety publiczne. Na terenach parków zabytkowych uwzględnić historyczną zabudowę. Zabudowę kubaturową można lokalizować tylko w strefie Q1% w zakresie głębokości do 0,5 m, a toalety publiczne , w przypadku braku podłączenia do sieci kanalizacyjnej należy zlokalizować poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, -minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 80%, -intensywność zabudowy od 0,01 do 0,1 -wysokość zabudowy budynków max. 6 m, Dla parków objętych ochroną konserwatorską dopuszcza się przyjęcie innych wskaźników uwzględniających historyczne założenie.
ZC	Przeznaczenie – cmentarze czynne wraz ze strefami ochronnymi. Dopuszcza się zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.	- wysokość zabudowy max. 15 m

ZCN	Przeznaczenie – cmentarze nieczynne; dopuszczalne zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.	-------
ZCW	Przeznaczenie – cmentarze wojskowe; dopuszczalne zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi	- wysokość zabudowy max. 20 m
WS	Przeznaczenie - wody w tym cieki wodne, naturalne i sztuczne zbiorniki wodne, kanały, rowy, oraz urządzenia melioracji wodnych. Dopuszcza się budowle przeciwpowodziowe, budowle piętrzące, urządzenia wodne, budowle hydrotechniczne i inżynierskie. W strefie położonej poza linią brzegu dopuszcza się zagospodarowanie zielenią oraz lokalizację urządzeń i obiektów sportu i rekreacji, a w obrębie gruntów pod stawami hodowlanymi i rekreacyjnymi także wiat oraz budynków gospodarczych. Urządzenia i obiekty sportu i rekreacji na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią można realizować tylko jako terenowe, a wiaty oraz budynki gospodarcze w obrębie gruntów pod stawami hodowlanymi i rekreacyjnymi poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.	- wysokość zabudowy max. 10 m
ZL	Przeznaczenie - lasy i zadrzewienia. Zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami o lasach. W odniesieniu do zadrzewień niebędących lasami dopuszcza się nasadzenia drzewostanu i krzewów, lub zmianę zadrzewień śródpolnych na tereny użytkowane rolniczo pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w przepisach odrębnych. Zakazuje się lokalizowania budynków i budowli związanych z gospodarką leśną, w strefie Q10% a także w międzywalu.	wysokość zabudowy max. 20 m, wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, - intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0
US	Dominujące przeznaczenie - obszary sportu i rekreacji w tym urządzenia i obiekty sportu i rekreacji jak: boiska sportowe, hale sportowe, parkingi, zieleń, plaże, budynki administracyjne i socjalne, świetlice, toalety, miejsca noclegowe. Dopuszcza się usługi komercyjne uzupełniające ofertę jak gastronomia i handel. Zabudowę kubaturową można lokalizować tylko w strefie Q1% w zakresie głębokości do 0,5 m, a toalety publiczne, w przypadku braku podłączenia do sieci kanalizacyjnej należy zlokalizować poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,50, - intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0 - wysokość zabudowy max. 20 m w przypadku budynków przeznaczonych dla usług sportu, 10 m w przypadku innych budynków
PE	Dominujące przeznaczenie – eksploatacja złóż kopalin. Dopuszcza się powierzchniową eksploatację złóż zgodnie z warunkami określonymi w koncesji oraz lokalizację tymczasowych urządzeń i budowli związanych z wydobyciem kopalin. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, na zasadach określonych w rozdz. 19.	wysokość zabudowy max. 20 m

P	Przeznaczenie - obszary zabudowy produkcyjnej i usługowej, składy i magazyny. Dopuszcza się wszelkie formy aktywności gospodarczej niezwiązane z produkcją rolniczą. Dopuszcza się usługi komercyjne i publiczne, a także drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, na zasadach określonych w rozdz. 19.	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,80, -intensywność zabudowy od 0,01 do 3,0 -wysokość zabudowy max. 20 m
PR	Przeznaczenie - obszary zabudowy produkcyjnej i usługowej w rolnictwie. Dopuszcza się: wszelkie formy aktywności gospodarczej związane z produkcją rolniczą w tym fermy hodowlane, magazyny, silosy i suszarnie zbóż, obiekty przetwórstwa rolno – spożywczego, obsługę rolnictwa, a także mieszkania funkcyjne związane z prowadzoną działalnością rolniczą. Dopuszcza się drogi wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury. Dopuszcza się zabudowę zagrodową, a także drobne usługi związane z obsługą gospodarstw rolnych. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, na zasadach określonych w rozdz. 19.	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,80, -intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0 -wysokość zabudowy max. 20 m
ZW	Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy wiejskiej. Dopuszcza się zabudowę zagrodową, mieszkaniową oraz usługową. Wybór funkcji na danym terenie i szczegółowy podział na poszczególne rodzaje zabudowy winno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych. Dopuszcza się drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, tereny sportu i rekreacji. Dla terenów obowiązują ograniczenia w hodowli zwierząt, dopuszcza się nowe obiekty inwentarskie o obsadzie zwierząt nie większej niż 40 DJP, w przypadku istniejących ferm (również powyżej 40 DJP) dopuszcza się zwiększenie pogłowia do 60 DJP. Zabudowę kubaturową można lokalizować tylko w strefie Q1% w zakresie głębokości do 0,5 m, a toalety publiczne , w przypadku braku podłączenia do sieci kanalizacyjnej należy zlokalizować poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,8, -intensywność zabudowy od 0,01 do 3,0, -wysokość zabudowy max. 12 m
MW	Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Dopuszcza się usługi, drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, tereny sportu i rekreacji.	Dla zabudowy wielorodzinnej: wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,7, -intensywność zabudowy od 0,03 do 5,0 -wysokość zabudowy max. 18 m

MN	Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, garaże, budynki gospodarcze. Dopuszcza się usługi, drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, tereny sportu i rekreacji, pojedyncze budynki wielorodzinne.	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,5, - intensywność zabudowy od 0,05 do 2,5 - wysokość zabudowy max. 10 m.
ML	Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy letniskowej. Dopuszcza się usługi, drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, tereny sportu i rekreacji, pojedyncze budynki jednorodzinne i pensjonatowe, usługi turystyki.	wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,25, - intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0 - wysokość zabudowy max. 8 m. Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przyjąć wskaźniki jak dla MN, dla zabudowy pensjonatowej i usług turystyki przyjąć wskaźniki jak dla U
U	Dominujące przeznaczenie –- obszary zabudowy usługowej. Dopuszcza się usługi komercyjne w tym obsługi przedsiębiorstw, usługi o charakterze publicznym w tym świetlice wiejskie, usługi publiczne w tym: oświaty i wychowania, zdrowia, opiekuńcze, sportu i rekreacji, komunikacji, a także usługi kultu religijnego wraz z zabudową i zagospodarowaniem towarzyszącym. Rodzaj usług winien nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego. Dopuszcza się zabudowę mieszkaniową lokalizowaną w istniejących obiektach, w tym mieszkania funkcyjne oraz zabudowę produkcyjną składy i magazyny pod warunkiem braku kolizji z planowanym i istniejącym zagospodarowaniem. Dopuszcza się drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury.	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,70, -intensywność zabudowy od 0,1 do 2,0, -wysokość zabudowy max. 18 m.
W, PP, E, K,	Przeznaczenie – tereny wyodrębnionej przestrzennie oraz występującej na działkach punktowo lub liniowo infrastruktury technicznej w tym, wodociągi elektroenergetyka, kanalizacja , telekomunikacja, odpady, wały p- powodziowe. Dopuszcza się odpowiednio: a) ujęcia wód, stacje uzdatniania wód, b) wały przeciwpowodziowe c) elektroenergetyka, d) obiekty i urządzenia gospodarki ściekowej ścieków, Zagospodarowanie terenów zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku likwidacji urządzeń publicznych na tych terenach dopuszcza się przeznaczenie ich na cele usługowe (U) lub na cele zabudowy produkcyjnej i usługowej, składy i magazyny (P)	-wskaźnik powierzchni zabudowy max. 1,0, -zalecana intensywność zabudowy od 0,1 do 1,0.
O	Przeznaczenie – obszar gospodarowania odpadami w tym PSZOK oraz kompostownia odpadów. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, na zasadach określonych w rozdz. 19.	-wysokość zabudowy max. 20 m -wskaźnik powierzchni zabudowy max. 1, -intensywność zabudowy od 0,01 do 0,1.

EP	Przeznaczenie – obszary zabudowy produkcyjnej w zakresie rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW z wyjątkiem elektrowni wiatrowych na zasadach określonych w rozdz. 19.	-wysokość zabudowy max. 5 m -wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,8, -intensywność zabudowy od 0,01 do 0,8.
ZD	Przeznaczenie obszary ogrodów działkowych. Zagospodarowanie i użytkowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.	wysokość zabudowy max. 12 m, wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,1, - intensywność zabudowy od 0,001 do 0,1

Na rysunku studium oznaczono także tereny komunikacji w tym drogi publiczne. Zasady ich zagospodarowania zostały omówione w części dot. kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

5. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Spośród lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego gminy Łambinowice największe znaczenie mają:

1. Złoża naturalne.
2. Gleby.
3. Krajobraz.
4. Zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną i planowane do ochrony.
5. Wody.

Wszystkie te elementy zostały szczegółowo omówione w dziale „Uwarunkowania przyrodnicze”.

Przy kształtowaniu przestrzeni na terenie gminy Łambinowice należy uwzględnić następujące zasady dotyczące ochrony środowiska jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

1) uporządkować gospodarkę ściekową,
2) chronić tereny, na których występują złoża kopalin przed zabudową,
3) tworzyć powiązania ekologiczne dolin rzecznych z uwzględnieniem wymagań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej,
4) zachować i zrewitalizować parki zabytkowe,
5) ograniczać rozpraszanie zabudowy dla zachowania i ochrony ekosystemów łąkowo – rolnych poprzez preferowanie zabudowy odtworzeniowej i uzupełniającej w istniejących jednostkach osadniczych oraz poprzez modernizację i adaptację siedlisk istniejących,
6) ograniczać obudowę ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy powodującej powstawanie barier ekologicznych i niszczenie walorów widokowych,
7) kształtować krajobraz terenów osadniczych poprzez:
   - preferowanie nowej zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
   - -utrzymanie historycznej i regionalnej skali struktury jednostek osadniczych,

8) budować i przebudować systemy melioracyjne, pod warunkiem, że nie mogą one powodować znacząco niekorzystnych zmian stosunków gruntowo-wodnych, zwłaszcza na terenach tworzących system przyrodniczy gminy,
9) chronić zbiorniki i urządzenia małej retencji wodnej oraz inicjować ich powstawanie,
10) zachować i chronić tereny położone w obrębie korytarzy ekologicznych przed intensywnym zagospodarowaniem,
11) chronić przed zabudową tereny podmokłe oraz zachować naturalne cechy tych siedlisk,
12) chronić przed zabudową grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych,
13) stosować do ogrzewania oraz pozyskania ciepłej wody użytkowej odnawialne źródła energii,
14) ograniczać uciążliwości i oddziaływania ponadnormatywne w produkcji i usługach do granic własności, w szczególności dla terenów, na których planowane będą przedsięwzięcia mogące znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko,
15) uwzględniać w zagospodarowaniu technologie przeciwdziałające zmianom klimatu,
16) uwzględniać w zagospodarowaniu uwarunkowania wynikające z wyników badań, jakości wód, powietrza, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego,
17) uwzględniać w zagospodarowaniu przestrzennym uwarunkowania wynikające z występowania form ochrony przyrody oraz stanowisk chronionych gatunków roślin,
18) uwzględniać tereny zieleni wokół obszarów po eksploatacji złóż,
19) zaleca się opracowanie gminnego planu zadrzewień.

Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego proponowane do objęcia ochroną prawną:

1) Projektowane formy ochrony przyrody:

Lp.	Nazwa	Typ obiektu	Lokalizacja	Charakterystyka
1	Łąki Sowińskie	Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy	Na południowy wschód od Sowina, przy drodze 405	Powołanie nowego lub przyłączenie do projektowanego Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Topiel (gm. Korfantów), obszaru chroniącego wilgotne łąki ze stanowiskiem żurawia *(Grus grus)* a także ochrona krajobrazu polodowcowego
2	Dolina Dobrzynki	Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy	Jasienica Dolna, dz. 507, 508, 509, 515 i fragm. 296	Cenne florystycznie zbiorowiska łąkowe i leśne z występującymi stanowiskami roślin chronionych. Obiekt zaproponowany przez zespół naukowy dr. Krzysztofa Badory
3	Dolina Mamuta	Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy	Obszar łąk, lasów i pól między miejscowościami Szadurczyce i Malerzowice Wielkie	Powołanie nowego lub przyłączenie do projektowanego ZPK Grabin – Krasna Góra (gm. Niemodlin), obszaru o zróżnicowanym krajobrazie polodowcowym na granicy mezoregionów: 318,54- Doliny Nysy Kłodzkiej i 318,55- Równiny Niemodlińskiej (Wał Niemodliński); zróżnicowanie hipsometryczne powyżej 30 m.
4	Mewa	Użytek ekologiczny	Malerzowice Wielkie, wysepka na Żwirowni	Cenne stanowisko lęgowe ptactwa wodnego m.in. mewa smieszka, mewa pospolita
5	Stara Nysa	Użytek ekologiczny	Malerzowice Wielkie, na północ od drogi 404	Starorzecze Nysy Kłodzkiej, ze stanowiskami roślin wodnych, w tym chronionego grążela żółtego *(Nuphar lutea)*

6	Mańkowice	Rezerwat przyrody	Mańkowice, Piątkowice	Ochroną projektuje się objąć zwarty kompleks leśny w dolinie Nysy Kłodzkiej między Piątkowicami i Mańkowicami. Obszar lasu projektowanego do ochrony ma powierzchnię 239,96 ha. Las administrowany jest przez Nadleśnictwo Prudnik i leży w Obrębie Szklary. Celem ochrony ma być zachowanie fragmentu lasu o charakterze zbliżonym do naturalnego z możliwością obserwacji procesów sukcesyjnych. Przedmiotem ochrony jest fragment lasu ze zbiorowiskami zbliżonymi do rzadkich typów biocenoz: łęgu wiązowo-jesionowego, żyznej buczyny niżowej oraz lasów dębowo-grabowych. Są to siedliska chronione w skali UE
7	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Pomnik przyrody	Sowin, oddz. leśny 259 f, nadl. Tułowice	Obwód: 486 cm, wiek 400 lat
8	Świerk pospolity (Picea abies)	Pomnik przyrody	Wierzbie, oddz. 224 h, nadl. Tułowice	Obwód: 410 cm, wys. 40 – 45 m, wiek: ok. 200 - 250 lat
9	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Pomnik przyrody	Wierzbie, oddz. leśny 224 n, nadl. Tułowice	Obwód: 390 cm, wysok. 35 m, wiek 250 – 300 lat
10	2 dęby szypułkowe (Quercus robur)	Pomnik przyrody	Łambinowice, oddz. 135 (?), nadl. Tułowice, w rejonie dawnej wsi Klucznik	Obwody: ok. 415 i 490 cm, wiek 300 lat
11	Buk zwyczajny (Fagus silvatica)	Pomnik przyrody	Łambinowice, oddz. 135 (?), nadl. Tułowice, w rejonie dawnej wsi Klucznik	Obwód: ok. 350 cm, wysok. ok. 35 – 40 m, wiek 250 lat
12	3 buki zwyczajne (Fagus silvatica)	Pomnik przyrody	Łambinowice, w rejonie dawnej wsi Klucznik, nadleśnictwo Tułowice,	Obwody: 342, 380 i 492 cm, wiek 250 – 300 lat
13	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Pomnik przyrody	Lasocice, dawny park dworski	Dwa zrośnięte drzewa o obwodzie ok. 550 cm, wiek ok. 250 – 300 lat
14	Wiąz szypułkowy (Ulmus laevis)	Pomnik przyrody	Lasocice, dawny park dworski	Obwód: 348 cm
15	Żywotnik zachodni (Thuja occidentalis)	Pomnik przyrody	Łambinowice, dawna wieś Klucznik, nadl. Tułowice	Obwód: 238 cm, wiek: ok. 100 lat

Ustanowienie wyżej wymienionych form ochrony przyrody następuje na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Obszary i obiekty środowiska kulturowego, objęte ochroną prawną, zostały wymienione i omówione w rozdziale uwarunkowań kulturowych. Zagadnienie dziedzictwa kulturowego regulują umowy i konwencje międzynarodowe oraz ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Podstawą do ustalenia zasad w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego jest rejestr zabytków woj. Opolskiego, wojewódzka ewidencja zabytków oraz gminna ewidencja zabytków Gmina posiada Gminny program ochrony zabytków na lata 2018-2021. Stan techniczny obiektów zabytkowych jest niezadowalający. Celowym kierunkiem działania powinno być wykorzystanie ich, jako obiektów pełniących funkcje usług turystycznych i kulturalnych.

Ochroną należy objąć:

1) zabytki architektury i budownictwa w postaci obiektów uznanych za szczególnie cenne wartości dziedzictwa kulturowego,
2) zabytkowe założenia parkowe,
3) zabytkowe założenie ruralistyczne,
4) krajobraz kulturowy,
5) stanowiska archeologiczne.

Na terenie gminy znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, które podlegają szczególnej ochronie konserwatorskiej. Wszelkie prace wykonywane na tych obiektach oraz na terenach otaczających, objętych strefą ochrony konserwatorskiej wymagają pozwolenia Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Ponadto na terenie gminy wyróżnić można cenne układy ruralistyczne proponowane do objęcia ochroną konserwatorską jako strefa B.

Na terenie gminy proponuje się wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej w następujących miejscowościach:

1) Łambinowice
a) obszar obozu jeńców wojennych – Pomnik Pamięci Narodowej oraz na cmentarzach wojskowych z okresów wojen prusko-francuskiej I Światowej i II Światowej- strefa „B” – ochrony konserwatorskiej dóbr kultury i zachowanych elementów zabytkowych, strefa „K” – ochrony krajobrazu, obejmująca teren obozu oraz cmentarzy jeńców wojennych, w powiązaniu z granicą ochrony krajobrazu Borów Niemodlińskich, strefa „E” – ekspozycji zabytkowego układu obejmująca teren wzdłuż ulicy Obozowej, z istniejącą przedwojenną zabudową powstałą równolegle z obozem jenieckim;
2) Dworzysko - wydzielony zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem- strefa „B” ochrony elementów zabytkowych;
3) Jasienica Dolna – zespół pałacowo – parkowy z folwarkiem - strefa „B” ochrony elementów zabytkowych;
4) Okopy – zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem - strefa „B” ochrony elementów zabytkowych;
5) Jasienica Dolna, Mańkowice, Piątkowice, Wierzbie - strefa „B” ochrony zabytkowego układu ruralistycznego.

W odniesieniu do poszczególnych form ochrony zabytków ustala się:

1. **Obiekty zabytkowe - wpisane do rejestru zabytków** - zaleca się dążyć do pełnej rewaloryzacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków, obejmując ochroną także ich otoczenie. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają realizacji zgodnie z przepisami obowiązującymi.
2. **Obiekty zabytkowe - ujęte w gminnej ewidencji zabytków:**

1) należy zachować ich historyczną formę (bryłę, kształt i geometrię)
2) zaleca się chronić, a w przypadku zniszczenia odtwarzać historyczny detal architektoniczny;
3) zaleca się zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku; zaleca się utrzymać lub odtwarzać w historycznym kształcie oryginalną stolarkę okien i drzwi;
4) w przypadku konieczności przebicia nowych otworów, zaleca się je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku;
5) zaleca się stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań, w tym ceramiczne lub tynkowe pokrycie ścian zewnętrznych;
6) zaleca się elementy elewacyjne instalacji technicznych należy montować z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów;
7) w odniesieniu do obiektów umieszczonych w ewidencji zabytków, które znajdują się w strefie ochrony konserwatorskiej, dodatkowo obowiązują ustalenia określone dla tej strefy;
8) w odniesieniu do prac rozbiórkowych prowadzonych przy zabytkach należy uzyskać uzgodnienie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków

3. **Na obszarze stanowisk archeologicznych: podjęcie prac ziemnych o charakterze budowlanym, wymagają realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi;**
4. **Strefa „B" – ochrony konserwatorskiej: obszary obejmujące o historyczne układy przestrzenne z zachowanymi elementami zabudowy i zagospodarowania lub przekształconą kompozycją, gdzie ochronie podlega:**

1) rozplanowanie i przekroje ulic i placów, z uwzględnieniem możliwości ochrony zachowanych nawierzchni,
2) linie zabudowy i historyczne ukształtowanie szerokości frontów parceli i działek budowlanych,
3) forma architektoniczna zabudowy istniejącej i uzupełniającej (w tym gabaryty wysokościowe, formy dachów, zasadnicze proporcje elewacji),
4) zieleń komponowana, obsadzenia ulic i placów, starodrzew w obrębie działki, jej układ i skład gatunkowy.

Warunki ochrony:

1) obowiązuje utrzymanie podstawowych elementów układu przestrzennego,
2) likwidacja obiektów dysharmonijnych poprzez wyburzenie lub przebudowę z dostosowaniem do zasad kompozycji zespołu,
3) nowe obiekty należy dostosować do historycznej kompozycji przestrzennej oraz architektonicznych form zabudowy występującej w obrębie zespołu,
4) przy budowie nowych obiektów lub remontach zabudowy istniejącej, wskazane jest stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych, przede wszystkim w pokryciach dachów,
5) układy zieleni komponowanej winny być odbudowywane lub budowane na zasadach kontynuacji lokalnej tradycji.

5. **Dla ochrony zasobów dóbr kultury zaleca się:**

1) zachowanie przebiegu historycznych ulic i dróg, za stodolnych układów zieleni, historycznego układu zabudowy,
2) zachowanie odrębności zabytkowych założeń zabudowy w strukturze przestrzennej wsi, jako jej elementów (założeń pałacowo-parkowych, układów ruralistycznych, zespołów zieleni, zieleni przydrożnej, typów posadzek – nawierzchni, krzyży i kaplic przydrożnych, ogrodzeń),
3) przywrócenie funkcji publicznych wewnętrznych placów wraz z towarzyszącą zielenią - zachowania cech zabudowy poszczególnych elementów struktury przestrzennej zespołów zabudowy w tym zwłaszcza nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy, kształtu formy, i wystroju budynków, okien i dachów z materiałów tradycyjnych,
4) zachowanie i przywrócenie do jak najlepszego stanu obiektów zabytkowych –prace konserwatorskie prowadzone przy nich należy zgłaszać, uzgadniać i opiniować przez OWKZ, a obiekty wpisane do rejestru zabytków wymagają pozwolenia konserwatorskiego wydawanego przez OWKZ,
5) utrzymanie funkcji obiektów zabytkowych – mieszkaniowej, mieszkalnictwa zbiorowego, usługowej, z preferencją dla rekreacji i turystyki, kultury i edukacji, siedzib ośrodków pracy twórczej oraz handlu i gastronomii;
6) zachowanie w nowych realizacjach zasad zabudowy historycznej pod względem gabarytów, wysokości proporcji, podziałów bryły, geometrii dachów, wystroju architektonicznego oraz stosowania tradycyjnych materiałów,
7) wyznaczenie ścieżek dydaktycznych lub dróg rowerowych w parkach zabytkowych, dzięki którym umożliwi się zwiedzanie parku, oznakować istniejące i powstałe trasy,
8) informowanie za pośrednictwem dostępnych źródeł o walorach turystycznych poszczególnych parków,
9) wyeksponowanie wymaga 8 zabytków archeologicznych - grodzisk o własnej formie terenowej,
10) wyeksponowanie i opracowanie turystycznej mapy gminy ze szczególnym uwzględnieniem historycznych kapliczek,
11) włączenie ważniejszych stanowisk archeologicznych w planowane trasy turystyczne,
12) rozpoznanie aktualnego stanu zachowania cmentarzy i cmentarzy o czytelnym układzie lub zachowanych nagrobkach,
13) oznaczenie zabytkowych cmentarzy tablicami informacyjnymi,
14) uporządkowanie cmentarzy zdewastowanych i zarośniętych, lecz o czytelnym układzie i zachowanych nagrobkach,
15) uporządkowanie zachowanych nagrobków zabytkowych, zbierając płyty nagrobne w lapidarium.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

7.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA

Przez teren gminy przebiega krótki odcinek drogi krajowej nr 46. Podstawowy układ tworzą drogi wojewódzkie, a najważniejszą z nich jest droga nr, 406 która jest główną osią komunikacyjną obszaru w ujęciu wschód-zachód.

Dla usprawnienia i podniesienia płynności ruchu ponadlokalnego i lokalnego oraz poprawienia bezpieczeństwa należy dążyć do modernizowania i rozbudowy istniejącego systemu komunikacji kołowej.

Dla elementów układu komunikacyjnego rekomenduje się następujące ustalenia:

1) Budowę obwodnicy wsi Sidzina w ciągu drogi krajowej nr 46, której odcinek przebiegał będzie przez teren gminy w okolicy Malerzowice; parametry drogi dostosowane do klasy GP
2) Budowę obwodnicy wsi Wierzbie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 406, parametry drogi dostosowane do klasy G,
3) Budowę obwodnicy wsi Budzieszowice w ciągu drogi powiatowej nr 1532 O do parametrów drogi Z,
4) Dla dróg wojewódzkich przyjmuje się docelową klasę techniczną G – główna (KDG). Sieci infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami wojewódzkimi lub potrzebami ruchu drogowego należy wykonywać poza pasem drogowym drogi istniejącej lub docelowej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwa będzie lokalizacja tych sieci w pasie drogowym po wcześniejszym uzyskaniu zezwolenia zarządcy drogi. Należy zminimalizować ilość włączeń do przedmiotowych dróg wojewódzkich, a włączenia z terenów przeznaczonych pod zabudowę powinny odbywać się poprzez drogi zbiorcze (w uzgodnieniu z zarządcą drogi),
5) Dla dróg powiatowych przyjmuje się docelowo klasę Z- zbiorcza (KDZ). W przypadku braku możliwości uzyskania normatywnej szerokości w liniach rozgraniczających terenu pod drogi, ze względu na istniejące zainwestowanie, dopuszcza się zawężenie parametru szerokości w liniach rozgraniczających do stanu istniejącego,
6) Dla pozostałych gminnych przyjąć klasę L – lokalne i D – dojazdowe.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zaleca się przyjąć miejsca parkingowe w ilości, co najmniej: 1 miejsce na 1 mieszkanie, 0,5 miejsca na 1 zatrudnionego, 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m^2 powierzchni obiektów usługowych lub produkcyjnych, dla osób zaopatrzonych w kartę parkingową dla zabudowy usługowej, produkcyjnej oraz mieszkaniowej wielorodzinnej 1 miejsce na każde rozpoczęte 10 miejsc parkingowych.

7.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Rekomenduje się modernizację istniejące linii kolejowej nr 287 relacji Opole – Nysa.

7.2. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wzrost terenów mieszkaniowych w studium wynika przede wszystkim z sukcesywnego podwyższania się poziomu standardu życia. Dotyczy to głównie młodego i średniego pokolenia, które z mieszkań rodziców przenosi się do nowych domów Wzrasta zainteresowanie zamieszkiwaniem w budynkach jednorodzinnych zwłaszcza terenów położonych bliżej miast. Chłonność terenów dla zabudowy jednorodzinnej w porównaniu do mieszkań w domach wielorodzinnych, np. o wysokiej intensywności zabudowy, jest bardzo duża, nawet kilkadziesiąt razy większa. Dowodem na to jest zahamowanie zaludnienia gminy pomimo zwiększonego ruchu budowlanego oraz oddania do użytków domów jednorodzinnych.

Rozwój infrastruktury technicznej wiąże się przede wszystkim ze wzrostem liczby użytkowników tej infrastruktury. Przy bardzo słabym wzroście prognozowanej ilości mieszkańców w gminie Łambinowice kierunki rozwoju infrastruktury technicznej będą w niniejszym studium podobne do kierunków przyjętych w studium obowiązującym.

7.2.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Gmina jest w pełni zwodociągowana, z wodociągu korzysta 97,5 % ludności. Obecnie w Gminie funkcjonują dwa komunalne wodociągi grupowe z ujęciami wód w Łambinowicach i Jasienicy Dolnej oraz wodociąg Spółdzielni Mieszkaniowej. W gminie powinny zostać realizowane dwa główne cele strategiczne, takie jak zapewnienie odbiorcom ciągłości dostawy wody zdatnej do picia w odpowiedniej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, a także ochrona zasobów wód podziemnych. Tym samym dopuszcza się dalszy rozwój sieci wodociągowych także na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę oraz działania w obrębie istniejącej stacji uzdatniania wody mające na celu zapewnienie wody zdatnej do picia. Dopuszcza się lokalizację na wszystkich terenach nowych ujęć wód, pod warunkiem zapewnienia wymagań wynikających z przepisów odrębnych.

7.2.2. OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Gmina nie posiada koncepcji programowej kanalizacji sanitarnej. Istniejąca gminna oczyszczalnia ścieków jest niewystarczająca, aby przyjąć ścieki z całej gminy i konieczna jest jej rozbudowa. Planuje się, że docelowo wszystkie wsie gminy zostaną podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej. Na podstawie przeprowadzonych analiz można sformułować następujące rekomendacje w zakresie prowadzenia gospodarki ściekowej:

1) dopuszcza się rozbudowę gminnych oczyszczalni ścieków w Łambinowicach i Lasocicach lub lokalizację lokalnych komunalnych oczyszczalni,
2) rozbudowę systemu kanalizacyjnego w poszczególnych miejscowościach należy prowadzić w miarę możliwości finansowych, zgodnie z założonym harmonogramem,
3) podjąć działania naprawcze zmierzające do ograniczania ilości wód deszczowych trafiających do kanalizacji sanitarnej poprzez eliminację nielegalnych odprowadzeń ścieków deszczowych z powierzchni utwardzonych,
4) na obszarach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest nieopłacalna ze względów ekonomicznych należy opracować instrumenty wspierające budowę oczyszczalni przydomowych z uwzględnieniem uwarunkowań dotyczących wprowadzania ścieków do wód lub ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem ograniczeń na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
5) przeprowadzić szczegółową analizę pozwalającą na określenie optymalnego modelu wdrażania i eksploatacji systemu.

7.2.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Utrzymuje się dotychczasowy sposób zaopatrzenia w energię elektryczną.

Zapotrzebowanie mocy, jakie wystąpi w wyniku pojawienia się nowych odbiorców przewidzianych na terenie gminy, może spowodować konieczność budowy nowych obiektów elektroenergetycznych. Zasadność ich realizacji powinna wynikać z koncepcji

elektroenergetycznej, i obejmującej analizę kształtowania zapotrzebowania mocy oraz niezbędny zakres budowy sieci.

Na terenie gminy Łambinowice utrzymuje się dotychczasowe urządzenia elektroenergetyczne wymienione w części A – Uwarunkowania.

Na terenie gminy planuje się:

1) budowę sieci elektroenergetycznej 110 kV GPZ Hajduki – GPZ Tułowice, dla sieci należy przyjąć strefy ochronne o szer. 11 m od osi linii po obu jej stronach,

2) budowa sieci elektroenergetycznej 110 kV - odczepu do Bielic z linii 110 kV relacji Hajduki-Grodków;

3) budowę dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kV relacji Ząbkowice Dobrzeń, Dobrzeń - Świebodzice. W przypadku zaniechania planów realizacji budowy linii 400 kV, postuluje się przebudowę istniejącej linii energetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji Groszowice-Ząbkowice na napięcie 400 kV, dla sieci 400 kV należy przyjąć strefy ochronne o szer. 35 m od osi linii po obu jej stronach.

Dopuszcza się zmniejszenie szerokości stref ochronnych pod warunkiem uwzględnienia wymagań w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym zgodnie z przepisami odrębnymi

Sposób zagospodarowania terenów pod liniami elektroenergetycznymi i w jej pobliżu określają przepisy odrębne oraz normy.

W szczególności w obrębie linii 220 kV obowiązują następujące ograniczenia w zagospodarowaniu terenów:

- lokalizacja obiektów budowlanych oraz zalesianie gruntów rolnych wymaga uzgodnienia z właścicielem linii,
- zmiana zagospodarowania kwalifikacji terenu wymaga opinii zarządcy sieci,
- zakazuje się tworzenia hałd i nasypów pod linia i w odległości do 10 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu,
- zakazuje się zmiany rzędnych terenu w odległości mniejszej niż 10 m od obrysu górnej części fundamentów,
- panele fotowoltaiczne można lokalizować poza strefą skrzyżowaniową linii elektroenergetycznej, tj. w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi linii 220 kV.

Uzupełnieniem systemu energetycznego jest pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii zgodnie z zasadami określonymi w rozdz. 19 kierunków

7.2.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Uwarunkowania zaopatrzenia w gaz zostały przedstawione w części A,

Należy przestrzegać określonych przepisami odrębnymi ograniczeń w lokalizacji budynków i zagospodarowania terenów przyległych do istniejących gazociągów i obiektów gazowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Sieć gazowa rozwinięta jest jedynie na części gminy. Dystrybucję paliwa gazowego prowadzi Górnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego sp. z o.o w Zabrzu, Oddz. Zakład Gazowniczy w Opolu. Docelowo zaleca się gazyfikację terenów niezgazyfikowanych oraz dopuszcza się sieć gazową niskiego i średniego ciśnienia zgodnie z przepisami odrębnymi.

7.2.5. CIEPŁOWNICTWO

Mieszkańcy i podmioty Gminy Łambinowice zaopatrują się w ciepło poprzez źródła indywidualne- lokalne kotłownie oraz kotłownie centralne.

Nie przewiduje się dalszego rozwoju scentralizowanego systemu ciepłowniczego. Postuluje się o stopniową likwidację źródeł opalanych węglem, powodujących znaczną, uciążliwą dla środowiska emisję zanieczyszczeń do powietrza. Należy promować proekologiczne systemy grzewcze z wykorzystaniem gazu oraz odnawialnych źródeł energii. Przyjmuje się, że warunkiem poprawy środowiska przyrodniczego jest zastosowanie alternatywnych źródeł energii cieplnej. Dodatkowo należy propagować zastosowanie specjalistycznych i ekologicznych kotłowni, a także zasilanie energią elektryczną.

Ponadto na terenach niezgazyfikowanych należy wdrażać instalację pozyskujące ciepło z odnawialnych źródeł energii jak: pompy cieplne, solary, instalację fotowoltaiczne itp. z wykorzystaniem energii wody, wiatru, słońca, ziemi – tzw. mikroinstalacje, a także stosowanie innych nowoczesnych technologii.

7.2.6. TELEKOMUNIKACJA

Rozwój sieci telekomunikacyjnej jest uzależniony od rozbudowy planowanych obszarów mieszkaniowych, usługowych i form aktywności gospodarczej. Na terenach istniejącej zabudowy sieć będzie uzupełniana w miarę potrzeb. Przewiduje się budowę linii światłowodowych.

Wszelkie zadania inwestycyjne i projektowe na terenie gminy w fazie projektowej powinny być uzgadniane z właściwym operatorem sieci w zakresie występowania kolizji z urządzeniami telekomunikacyjnymi. Dopuszcza się:

1) kompleksową realizację sieci teletechnicznej zapewniającej pełną obsługę wszystkich istniejących i projektowanych obszarów zabudowy, a także poza tymi obszarami zgodnie z wyrażonymi przez społeczeństwo lub gospodarkę potrzebami,
2) sytuowanie tej sieci w liniach rozgraniczających dróg i ciągów pieszych,
3) w sytuacjach uzasadnionych względami technicznymi, bezpieczeństwa, lub innymi, wynikającymi z potrzeb społeczno-gospodarczych, sytuowanie tejże sieci poza liniami rozgraniczającymi dróg, z zachowaniem przepisów odrębnych i po uzgodnieniu z właścicielami terenów
4) lokalizację naziemnych obiektów kubaturowych urządzeń telekomunikacyjnych w uzasadnionych technicznie lokalizacjach, jako obiektów wolnostojących (na

terenie posiadanym lub nabywanym przez gestora sieci), jak i wewnątrz budynków przeznaczenia podstawowego lub uzupełniającego, za zgodą ich właścicieli,
5) zmianę sieci napowietrznych na sieci podziemne,
6) przełożenie istniejących sieci w razie konfliktu z projektowanym zainwestowaniem terenów, za zgodą gestora sieci,
7) budowę i rozbudowę telekomunikacyjnych linii i sieci radiowych, wraz z niezbędnymi obiektami i antenami linii radiowych, stacji bazowych telefonii komórkowej i linii radiowych łączących te stacje, zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie środowiska, w tym szczególnie w zakresie ochrony ludności przed wpływami magnetycznego promieniowania niejonizującego.

Dla teletechnicznych sieci podziemnych i nadziemnych obowiązują odpowiednie strefy i odległości ujęte w stosownych normach i przepisach. Należy zapewnić odpowiedni dostęp do urządzeń i sieci telekomunikacyjnej w trybach zwykłej eksploatacji, jak i w trybie awaryjnym. Należy dążyć do stworzenia warunków przestrzennych dla zachowania ciągłości wyżej wymienionych działań, w celu umożliwienia budowy społeczeństwa informatycznego, uwzględniając potrzeby jego rozwoju gospodarczego, szkolnictwa, handlu i swobodnego przepływu informacji, zgodnie z odpowiednimi Dyrektywami prawodawstwa Unii Europejskiej.

Podłączenia do sieci teletechnicznej nowo powstałych obiektów będą realizowane zgodnie z wydawanymi warunkami technicznymi.

7.2.7. GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarka odpadami na terenie gminy polega na zorganizowanej zbiórce w odpowiednich pojemnikach i kontenerach odpadów domowych i gospodarczych z terenów zabudowy wiejskiej, wyodrębnieniu surowców wtórnych, zorganizowanym transporcie, segregacji oraz składowaniu odpadów z zagęszczaniem. Gmina od 1 lipca 2013 r. jest podmiotem odpowiedzialnym za odbiór odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych. Odbiór odpadów komunalnych wykonuje Gmina poprzez uprawniony podmiot.
Stosuje się selektywne zbieranie odpadów do wyznaczonych pojemników oraz odbiór okresowo odpadów wielkogabarytowych. Na terenie gminy stwierdzono znaczne ilości obiektów, w których występuje azbest, głównie pokrycia dachowe. Gmina posiada „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Łambinowice". Podstawowym celem Programu jest oczyszczenie terenu gminy z azbestu zgodnie z przyjętymi zasadami oraz wyeliminowanie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców oraz na stan środowiska.. Na terenach oznaczonym symbolem P dopuszcza się lokalizację instalacji, gdzie prowadzi się gospodarowanie i magazynowanie odpadów itp. z wyłączeniem ich składowania i spalarni.
Nieczynne składowisko odpadów w Okopach od 31 grudnia 2017 r. nie przyjmuje odpadów, winno być zgodnie z decyzja Marszałka z dnia 19 lipca 2019 r. winno być poddane rekultywacji. Termin zakończenia prac rekultywacyjnych został ustalony na 30 czerwca 2024 r. W studium wskazano teren zlokalizowany w sąsiedztwie nieczynnego składowiska na cele związane z gospodarowaniem odpadami, w tym lokalizacji kompostowni.

Gospodarka odpadami wymaga w dalszym ciągu na monitorowania i likwidacji nielegalnego składowania odpadów.

8. OBSZARY, NA, KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Obszary w gminie Łambinowice, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, to:

1) Obszary przeznaczone pod drogi publiczne (KDZ), urządzenia przeciwpowodziowe
2) Obszary pod budowę i modernizację systemów infrastruktury technicznej, w szczególności urządzeń zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków

9. OBSZARY, NA, KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Obszary w gminie Łambinowice, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, to:

1) Obszar pod budowę linii energetycznej 400 kV Dobrzeń – Ząbkowice – Świebodzice – zadanie nr 3;
2) Obszar linii kolejowej nr 287 relacji Opole – Nysa – zadanie nr 28 – modernizacja i rewitalizacja

Wśród postulowanych inwestycji zostały wymienione:

1) Obwodnica w ciągu drogi wojewódzkiej nr 406 – zadanie nr 66;

2) Prace konserwatorskie oraz ekspozycja edukacyjna na terenie byłego obozu jenieckiego Stalag 318/VIII F (344) Lamsdorf (Łambinowice) wraz z modernizacją budynku i otoczenia Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych i zakupem niezbędnego wyposażenia - zadanie nr 3

10. OBSZARY, DLA, KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

1) W gminie nie wyznacza się obszarów, dla których sporządzenie mpzp jest obowiązkowe.

2) W studium nie wyznacza się obszarów o pow. sprzedaży powyżej 2000 $m^{2.}$ oraz obszarów scaleń i podziału nieruchomości.

3) Ponadto w gminie nie występują obszary obejmujące:

- strefę "A" ochrony uzdrowiskowej,
- nieruchomości zajęte pod byłe lotniska wojskowe, przekazane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego,
- tereny objęte planem generalnym,
- obszary Pomnika Zagłady i jego strefy ochronne,
- nieruchomości Skarbu Państwa przejęte od wojsk Federacji Rosyjskiej,

- obszary, na których utworzono park kulturowy,
- dla których obowiązek sporządzenia planu wynika z przepisów odrębnych.

W gminie występują tereny górnicze, niemniej zgodnie z obowiązującym przepisami prawa geologicznego i górniczego dla terenów górniczych nie ma obowiązku sporządzenia mpzp. Ponadto obowiązek sporządzenia MPZP wynika z przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne oraz gruntów rolnych klas od I do III na cele nierolnicze, co omówione zostało w rozdz. 12 kierunków

W studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznych, dla których należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

11. OBSZARY, DLA, KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Przewiduje się sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów w gminie Łambinowice:

1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Łambinowice w granicach administracyjnych, w granicy oznaczonego na rysunku studium obrębu ewidencyjnego,

2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Malerzowice, w granicy oznaczonego na rysunku studium obrębu ewidencyjnego dokończenie procedury,

3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Bielice, Jasienica Dolna w granicy oznaczonego na rysunku studium obrębu ewidencyjnego lub dla część tych obszarów,

Dopuszcza się sporządzenie innych mpzp w zależności od potrzeb i możliwości rozwojowych gminy.

Obszary oznaczone na rysunku studium, jako użytki rolne klas I-III będą wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie ich na cele nierolnicze na etapie procedury opracowania projektu planu miejscowego, o ile projekt planu będzie przewidywał taką konieczność.

12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Najważniejsze kierunki przemian w rolnictwie to:

1) stworzenie mechanizmów umożliwiających powstawanie dużych, silnych ekonomiczne gospodarstw rolnych, upraw zbóż, hodowli bydła, drobiu i trzody,
2) działania w kierunku tworzenia miejsc pracy na wsi poza rolnictwem,
3) wprowadzanie rolnictwa ekologicznego i innych niekonwencjonalnych kierunków produkcji rolniczej,

4) w strukturze użytkowania gruntów rolnych zaleca się, co najmniej utrzymać dotychczasowy udział trwałych użytków zielonych, zwłaszcza łąk na wilgotnych siedliskach oraz w enklawach leśnych,
5) zaleca się w możliwie największym stopniu zachowywać cenne siedliska, w tym łąkowe a także inne będące miejscem występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt,
6) dopuszcza się zakładanie stawów hodowlanych tylko w przypadku, jeśli nie naruszą one istotnie bilansu wodnego (nie spowodują deficytu wodnego) w zlewni i nie spowodują zanieczyszczenia wód w innych akwenach oraz jeśli nie będzie to stało w kolizji z celami ochrony ustanowionych obszarów chronionej przyrody,
7) dopuszcza się przeznaczanie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w przypadku lokalizacji dróg w tym rowerowych, lub poszerzenia istniejących pasów drogowych, przeprowadzenia elementów infrastruktury technicznej oraz innych potrzeb określonych w Studium,
8) wprowadza się następujące ograniczenia w hodowli zwierząt:
   a) dla terenów oznaczonych symbolem ZW do 40 DJP, (w przypadku już istniejących hodowli zwierząt do 60 DJP), zakaz hodowli zwierząt futerkowych,
   b) dla terenów oznaczonych symbolem PR zakaz hodowli trzody chlewnej i zwierząt futerkowych
9) wprowadzanie systemów zadrzewień śródpolnych, wprowadzanie pasów zieleni wzdłuż cieków,
10) zwiększenie lesistości gminy poprzez dolesienia gruntów o bonitacji gleb nienadającej się do produkcji rolnej oraz nieużytków i wyrobisk, zgodnie z przepisami o lasach,
11) dopuszcza się dolesienia w sąsiedztwie terenów leśnych, oraz w enklawach leśnych, a także w sąsiedztwie terenów oznaczonych symbolami: P, PE, PR, EP,
12) obsługę rolnictwa zapewnić na terenach oznaczonych symbolem PR.

13. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy występują obszary zagrożenia powodzią oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego na załączniku graficznym wyznaczono:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią położone w dolinie rzeki Nysa Kłodzka pomiędzy linią brzegu rzeki, a wałem przeciwpowodziowym.

Zgodnie z Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry przyjętym przez Radę Ministrów dnia 18-10-2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1938) Gmina Łambinowice została zakwalifikowana, jako Gmina o wysokim poziomie ryzyka

powodziowego zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne oraz przepisów odrębnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się sołectwa: Malerzowice Wielkie, Piątkowice, Mańkowice, Jasienica Dolna, Lasocice, Drogoszów, Bielice.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią uwzględniono jedynie istniejącą pojedynczą zabudowę wiejską i nie wyznaczano nowej zabudowy. Szczegółowe zasady, co do możliwości i warunki lokalizacji obiektów budowalnych na tych obszarach wskaże mpzp.

Zasadą jest ograniczanie zainwestowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Dla dopuszczonej w studium zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ustala się następujące wytyczne mające na celu zminimalizowanie ryzyka powodziowego tj.:

- zakaz lokalizacji podpiwniczeń budynków,
- wymóg wyniesienia poziomu parteru ponad poziom wód powodziowych Q 1%,
- stosowanie materiałów budowlanych oraz technologii wykonawstwa mało wrażliwych na działanie wody,
- zabezpieczanie obiektów infrastruktury technicznej przed uszkodzeniem w czasie powodzi.

Powyższe wytyczne mają zastosowanie także w przypadku istniejącej zabudowy planowej do przebudowy lub remontu, gdzie należy uwzględnić konieczność wykonania dodatkowych prac mających na celu zminimalizowanie strat wynikających z wystąpienia powodzi.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w międzywalu oraz w strefie Q 10% wyklucza się nową zabudowę, rozbudowę i odbudowę istniejących budynków, a także zmianę sposobu użytkowania budynków na cele mieszkalne. W strefie międzywala obowiązuje ponadto zakaz wprowadzania nowych nasadzeń drzew i krzewów.

Dla wyznaczonych w studium terenów, gdzie dopuszcza się lokalizację urządzeń z odnawialnych źródeł energii – paneli fotowoltaicznych w strefie Q 1% ustala się:

- nakazuje się zabezpieczenie konstrukcji nośnej przed skutkami powodzi z uwzględnieniem odpowiedniego posadowienia i zabezpieczenia stelaży (profili), na których będą montowane panele fotowoltaiczne, przed uszkodzeniem na skutek wyjątkowych obciążeń działających na obiekty w czasie powodzi i zabezpieczenia przed wyporem z gruntu,
- nakazuje się ponadto realizację infrastruktury technicznej w tej strefie związanej z funkcjonowaniem farmy fotowoltaicznej z zastosowaniem rozwiązań technicznych umożliwiających ich usunięcie i zabezpieczenie przed skutkami powodzi,
- zakazuje się stosowania transformatorów olejowych.

Na terenie gminy nie występują obszary osuwiskowe oraz narażone na ruchy masowe.

14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA, KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Filarem ochronnym jest ta część obszaru górniczego, w której dla zabezpieczenia chronionych obiektów przed szkodami wskutek robót górniczych prowadzenie tych robót może być dozwolone pod szczególnymi warunkami, zapewniającymi w dostateczny sposób

ochronę przed tymi szkodami. Filar ochronny ustanawia właściwy Okręgowy Urząd Górniczy. Przy wskazywaniu obiektów i obszarów posiłkowana się normą PN-G-02100 Górnictwo odkrywkowe.

Na terenie gminy wyznaczono w złożach filary ochronne opisane w części - Uwarunkowania tj. dla złoża kruszywa naturalnego „Malerzowice" pole I i pole II" Dla złoża kruszywa naturalnego „Drogoszów".

Wskazuje się następujące obiekty i obszary dla których wyznacza się w złożach filary ochronne:

- tereny lasów,
- napowietrzne linie energetyczne wysokich napięć,
- drogi publiczne,
- cieki i zbiorniki wodne,
- tereny zabudowy.

Nie wyklucza się wyznaczenia filarów ochronnych od innych obiektów i obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi.

15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady. Niemniej na terenie gminy zidentyfikowano miejsca pamięci, które wskazano w części A Uwarunkowania. Dla miejsc tych nie wyznacza się stref ochronnych.

16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

Wyznacza się obszar wymagający rekultywacji tj. teren po byłym składowisku odpadów w Okopach.

17. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

18. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA.

Na terenie gminy występują tereny zamknięte – tereny kolejowe, których granice oznaczono na rysunku studium – Kierunki.

Zgodnie z decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe, obejmują ona następujące działki:

Budzieszowice dz. nr 41
Jasienica Dolna dz. nr: 568, 569, 570
Łambinowice dz. nr: 149/1 150 , 151,
Mańkowice dz. nr: 572, 573/2
Sowin dz. nr: 443, 818, 819.

19. OBSZARY, NA, KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH

Ustala się następujące zasady ich lokalizacji: urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich strefy ochronnych:

1) zakazuje się lokalizacji instalacji wytwarzających energię z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów;
2) dopuszcza się instalacje wykorzystujące energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej i cieplnej na terenach oznaczonych symbolem P, PR EP, O strefa ochronna dla instalacji fotowoltaicznych wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, aerotermalną i geotermalną lokalizowanych na tych terenach pokrywa się z terenem, na którym te instalacje będą lokalizowane;
3) zasady lokalizowania urządzeń z odnawialnych źródeł energii – paneli fotowoltaicznych zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 13;
4) uwzględnia się elektrownię wodną w Piątkowicach na rzece Nysa Kłodzka dla której nie ustala się stref ochronnych. Dopuszcza się nowe elektrownie na rzekach, w tym Nysie Kłodzkiej zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto dopuszcza się lokalizację wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki – w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052 oraz z 2021 r. poz. 922 i 1641) oraz urządzeń innych niż wolnostojące na pozostałych terenach. W studium nie określa się rozmieszczenia tych urządzeń, niemniej nie należy lokalizować urządzeń fotowoltaicznych w międzywalu i strefie Q 10%, natomiast w strefie Q 1% należy zastosować technologię i materiały odporne na działanie wód.

CZĘŚĆ C

UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

W niniejszym Studium dokonano identyfikacji oraz oceny walorów środowiska, w tym środowiska kulturowego i zabytków oraz infrastruktury technicznej i społecznej, a także dokonano oceny istniejącego stanu zainwestowania. Zadaniem opracowania jest uzyskanie harmonijnego rozwoju Gminy z poszanowaniem istniejących zasobów: przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych. W efekcie rozwój przestrzenny winien spowodować powstanie zwartych obszarów zabudowy z dostępem do infrastruktury technicznej i społecznej, stanowiących przyjazne środowisko do zamieszkania, wypoczynku oraz umożliwiające rozwój przedsiębiorczości.

1. Zmiany w stosunku do poprzedniej decyzji studium.

W stosunku do poprzedniej edycji studium uwzględniono aktualny stan zagospodarowania, w tym obowiązujące plany miejscowe i wydane decyzje o warunkach zabudowy. Ponadto uwzględniono wszystkie uwarunkowania prawne i przestrzenne występujące na obszarze gminy, determinujące jej rozwój. W szczególności uwzględniono wnioski wynikające z „Oceny aktualności studium (….) i planów miejscowych". W kierunkach rozwoju utrzymano rolniczy charakter gminy. Wskazano tereny predysponowane do rozwoju wielofunkcyjnego wsi oraz terenów do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej.

3. Polityka tworzenia nowych miejsc pracy.

Utworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem, gdzie zatrudniony jest niewielki odsetek pracujących, w sektorze turystki i wypoczynku winny zapewnić walory przyrodnicze gminy. Nowe miejsca poza rolnictwem zapewni strefa przemysłowo-usługowa w Łambinowicach i Wierzbiu. Miejsca pracy możliwe są również dzięki naturalnym zasobom złóż i związanym z tym wydobyciem surowców kopalin. Ustalenia projektu studium zakładają znaczną aktywizację gospodarczą w oparciu o realne możliwości rozwoju, które tkwią w przestrzeni przyrodniczej, kulturowej oraz w sferze społecznej gminy Łambinowice.

4. Polityka ochrony zasobów przyrodniczych i zieleni.

Znaczny udział gruntów wysokich klas bonitacyjnych wskazuje na potrzebę ich zachowania oraz ochrony, a także racjonalnej gospodarki rolnej. Tym samym potencjalne konflikty mogą występować w aspekcie wyznaczania gruntów rolnych wysokich klas pod zabudowę. Na szczególną uwagę zasługuje udostępnienie parków zabytkowych, cennych nie tylko ze względu na wartości kulturowe, ale także występowanie wartościowych gatunków roślin zwłaszcza drzewostanu Wykorzystanie zasobów przyrodniczych może być przyczynkiem do rozwoju infrastruktury turystycznej i wykorzystania potencjału także ludzkiego na terenach wiejskich.

W gminie zidentyfikowano liczne kapliczki i krzyże przydrożne, będące świadectwem kultu religijnego i pamięci mieszkańców Obiekty te odpowiednio oznakowane i opisane w przewodniku turystycznym mogą się stać dodatkową atrakcja gminy.

5. Polityka w zakresie rozwoju nowej zabudowy

Atrakcyjne tereny mieszkaniowe zlokalizowane na obszarach o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, powinny wpłynąć na konieczną zmianę struktury

wieku mieszkańców w kontekście możliwości pozostania młodzieży na terenie gminy oraz ograniczenia migracji poza tereny gminy Łambinowice.

Na podstawie analiz oraz barier wynikających z uwarunkowań określono kierunki zagospodarowania przestrzennego, minimalizujące powstawanie konfliktów oraz stwarzające warunki do harmonijnego kształtowania przestrzeni z uwzględnieniem w szczególności utrzymania zabudowy zwartej, dostępnej w pierwszej kolejności do infrastruktury technicznej i społecznej. Przy wyznaczaniu terenów pod zabudowę wzięto pod uwagę w szczególności wyniki analizy ekonomicznej środowiskowej i społecznej, prognozę demograficzną oraz możliwości finansowe gminy, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy.

Pozwoliło to na sformułowanie kierunków rozwoju z uwzględnieniem następujących kryteriów:

W sferze przestrzennej w zakresie nowych terenów pod zabudowę wyznaczono w szczególności:

1) uwzględniono tereny pod zabudowę wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem terenu byłego poligonu wojskowego i pojedynczych niewielkich terenów w Jasienicy Górnej i Łambinowicach,
2) na pozostałych terenach uwzględniono warunki zabudowy i zagospodarowania terenu wynikające z wydanych decyzji o warunkach zabudowy, tych, dla których zachodzą okoliczności wymienione w pkt. 3,
3) w pierwszej kolejności nową zabudowę zlokalizowano na zasadzie uzupełnień plombowych oraz kontynuacji zabudowy wzdłuż istniejących dróg, w dalszej kolejności dopuszczono zabudowę we wsiach rozwojowych (Łambinowice, Malerzowice) w tym:
    - tereny pod zabudowę mieszkaniową, letniskową i rekreacyjną w miejscowości Malerzowice w sąsiedztwie zbiorników wodnych,
    - tereny aktywności gospodarczej w obrębie wsi Łambinowice i Wierzbie,
    - tereny pod lokalizację farm fotowoltaicznych na gruntach nieobjętych ochroną z dostępem do sieci energetycznych średnich napięć,
    - uzupełniono luki w zabudowie wiejskiej dla wszystkich wsi, gdzie ustalono zabudowę mieszkaniową, zagrodową i usługową
4) rozwiązania komunikacyjne oparto na istniejących sieciach komunikacyjnych,
5) uwzględniono przebieg obwodnicy Sidziny oraz Budzieszowic,
6) uwzględniono potrzebę rozwoju i rozbudowy infrastruktury technicznej w tym wodociągowej i kanalizacji sanitarnej zgodnie z wytycznymi przyjętymi w opracowaniach i programach gminnych, dopuszczono na terenach wiejskich wszelkie formy rozwoju usług w tym bazy turystycznej w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz usługi publiczne tym kultury i usługi senioralne,
7) uwzględniono potrzebę poprawy, jakości przestrzeni publicznych,

CZĘŚĆ D

ANALIZA EKONOMICZNA ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA, PROGNOZA DEMOGRAFICZNA ORAZ MOŻLIWOŚCI FINANSOWE GMINY, MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ, WYRAŻONE W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY.

1. WSTĘP.

Podstawą wyznaczenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów oraz kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych z zabudowy jest bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę (art. 10 ust. 2 pkt 1) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę obejmuje cztery główne etapy:

- określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę - na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy (wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy),
- oszacowanie chłonności, położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą, jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy (wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy),
- oszacowanie chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą, jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
- maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Podstawą określenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę stanowi prognoza demograficzna oraz analizy opracowane w procedurze sporządzania projektu studium.

2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA, W TYM UWZGLĘDNIAJĄCE, TAM GDZIE TO UZASADNIONE, MIGRACJE NA OBSZARACH FUNKCJONALNYCH W ROZUMIENIU ART. 5 PKT 6a USTAWY Z DNIA 6 GRUDNIA 2006 R. O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU

Obszar funkcjonalny zgodnie z definicja zawartą w art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jest to obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny.

Całkowita liczba mieszkańców Gminy Łambinowice na koniec roku 2019 wyniosła 7441 mieszkańców

Na 1 km^2 powierzchni gminy przypada około 60 mieszkańców Gęstość zaludnienia jest, więc o około 52 % niższa niż w powiecie (111 osoby/km^2) oraz w województwie (105 osób/km^2).

Tabela 30. Gęstość zaludnienia powiatu kędzierzyńsko - kozielskiego, Gminy Łambinowice oraz pozostałych gmin powiatu.

Gminy Sąsiednie	Ludność na 1 km^2	Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców
	2019	2019
Powiat nyski	111	-7,3
Łambinowice	**60**	**-11,7**
Tułowice	64	6,6
Nysa	262	-5,6
Korfantów	49	-15,3
Niemodlin	72	-8,6
Pakosławice	47	-3,4
Skoroszyce	60	-5,6

Największa gęstość zaludnienia występuje w gminie miejskiej Nysa. Niemniej w Gminie Łambinowice występuje negatywny trend demograficzny, jedynie gmina Korfantów ma wskaźnik bardziej niekorzystny..

Na możliwości rozwoju społeczno-ekonomicznego i zagospodarowania przestrzennego danego obszaru istotny wpływ wywiera sytuacja ludnościowa panująca na tym obszarze.

Zarówno w analizie dynamicznej zagadnień ludnościowych jak i analizie struktury wykorzystano informacje z bieżącej ewidencji statystycznej ludności gminy (baza danych UM Łambinowice, Baza Danych Lokalnych GUS) oraz prognozie demograficznej dla Gminy opracowanej przez GUS do 2030 roku.

Tabela 31 Liczba stałych mieszkańców wg. miejscowości w latach 2011-2020[37]

Lp.	Miejscowość	**Liczba mieszkańców Gminy Łambinowice** w/g stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.										Spadek (%)
		2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**	**2014 r.**	**2015 r.**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
1	Bardno	38	41	40	37	38	37	37	36	33	35	7,9
2	Bielice	758	761	761	747	745	736	729	720	722	734	3,1
3	Budzieszowice	368	367	365	360	359	363	359	355	344	332	1,77
4	Drogoszów	180	178	174	176	159	161	156	156	150	144	**20**
5	Dworzysko	52	53	54	49	50	51	47	47	47	46	11,5
6	Jasienica Dolna	859	865	862	845	836	829	813	794	777	757	11,9
7	Lasocice	474	464	461	461	459	455	454	447	446	440	7,17
8	**Łambinowice**	2348	2343	2333	2317	2282	2278	2234	2236	2202	2186	6,9
9	Malerzowice Wielkie	472	472	460	461	461	455	450	442	446	442	6,35
10	Mańkowice	611	615	611	617	613	609	606	605	595	600	1,8
11	Okopy	121	115	114	113	112	109	113	111	111	110	9,1
12	Piątkowice	346	342	338	332	343	338	335	331	324	328	5,2

[37] Dane własne Urzędu Gminy

14	Sowin	515	505	499	496	495	493	493	495	485	487	5,43
15	Szadurczyce	91	96	98	100	96	98	94	95	95	92	**1,09**
16	Wierzbie	**578**	**574**	**559**	**556**	**551**	**545**	**542**	**528**	518	519	10.2
	Razem	**7811**	**7791**	**7729**	**7667**	**7599**	**7557**	**7462**	**7398**	**7295**	7252	7,15

Jak wynika z zestawień następuje trwały spadek liczby ludności we wszystkich wsiach gminy. Liczba ludności gminy na przestrzeni ostatnich 10 lat spadła o 559 mieszkańców Największy spadek obserwuje się w wsi Drogoszów, przy czym we wsi Łambinowice zmniejszenie liczby ludności odzwierciedla średnią w gminie, która wynosi ok. 7%.

Rysunek 10 Przyrost naturalny gminie w latach 2014-2019 na 1000 osób

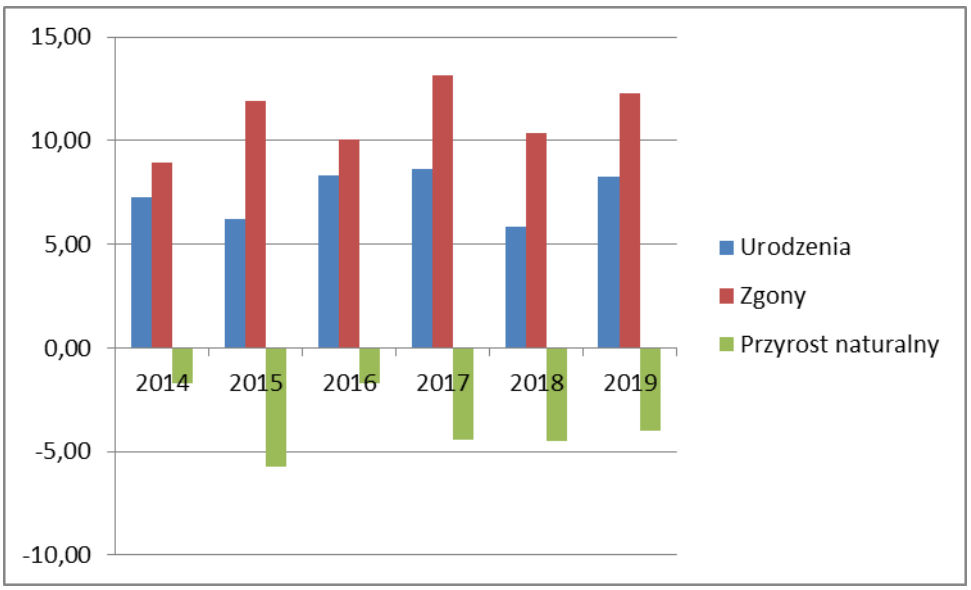

Przyrost naturalny w Gminie Łambinowice na koniec roku 2019 jest ujemny i wynosi - 4.

Tabela 32 Przyrost naturalny w Gminie Łambinowice wg GUS

Lata	2016	2017	2018	2019
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-1,69	-4,46	-4,51	-4,00
Liczba ludności	7 678	7 602	7 529	7 441
Wskaźnik	0,00022011	0,00058669	0,00059902	0,00053756

Rysunek 11 Liczba ludności w Gminie Łambinowice w latach 2010-2019

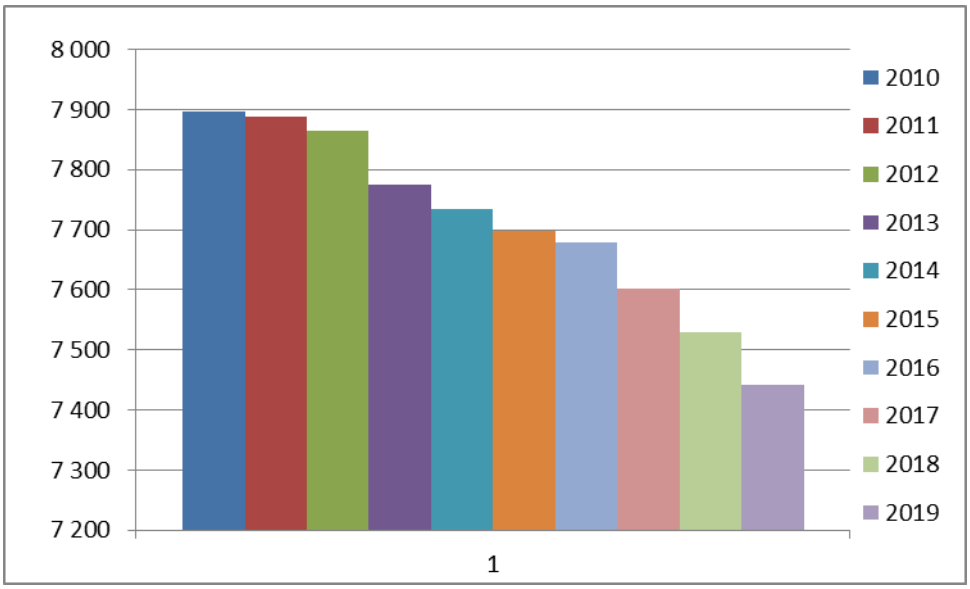

Tabela 33 Liczba ludności w latach 2010-2019

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	7 896	7 889	7 864	7 775	7 734	7 697	7 678	7 602	7 529	7 441
Mężczyźni	3 902	3 904	3 896	3 823	3 796	3 759	3 734	3 695	3 656	3 613
Kobiety	3 994	3 985	3 968	3 952	3 938	3 938	3 944	3 907	3 873	3 828

Sukcesywny spadek ogółu mieszkańców stanowi proces charakterystyczny dla obecnej sytuacji demograficznej kraju, związany ze zmniejszaniem się liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się wieku życia ludności (tzw społeczeństwo starzejące się). Następuje, więc trwała tendencja zmniejszania liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, przy czym zmniejsza się nieznacznie liczba osób w wieku produkcyjnym oraz zwiększa znacznie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Efekt ten nasilił w wyniku obniżenia od października 2017 roku wieku emerytalnego i masowego odchodzenia ludności na emeryturę.

Liczba ludności w gminie nie wynika wyłącznie z przyrostu naturalnego, ale także z migracji. Dostępne dane statystyczne obejmują migracje wewnętrzne oraz zagraniczne. Zarówno migracja wewnętrzne jak i zagraniczne wykazują, iż z gminy wyprowadza się więcej osób niż się wprowadza. Te niekorzystne zjawisko świadczy, iż gmina nie jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, a składają się na to w szczególności braki możliwości zatrudnienia i rozwoju dla ludzi młodych, którzy po zdobyciu wykształcenia często nie powracają do rodzinnej wsi.

Tabela 34 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w latach 2016-201938

Lata	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Zagraniczne	-18	-40	-24	-54
Wewnętrzne	-8	-8	0	4
SUMA	**-36**	**-48**	**-24**	**-50**
Wskaźnik	-0,0047	-0,0063	-0,00318	-0,00671

W 2017 roku GUS udostępnił prognozę demograficzną dla gmin do 2030 roku, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35 Prognoza demograficzna do roku 2030 opracowana przez GUS

Lata	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Ogółem	**7 678**	**7 641**	**7 604**	**7 565**	**7 525**	**7 485**	**7 442**	**7 401**	**7 360**	**7 316**	**7 273**	**7 226**	**7 178**	**7 134**	**7087**
przedprodukcyjny 0-17	1 279	1 271	1 248	1 247	1 243	1 235	1 229	1 212	1 215	1 205	1 194	1 169	1 158	1 133	1 109
produkcyjny 18-59/64	4 847	4 767	4 726	4 651	4 593	4 535	4 485	4 439	4 374	4 339	4 282	4 247	4 194	4 167	4 111
mobilny 18-44	3 053	2 990	2 967	2 895	2 831	2 766	2 692	2 650	2 580	2 508	2 451	2 375	2 327	2 281	2 229
niemobilny 44-59/64	1 794	1 777	1 759	1 756	1 762	1 769	1 793	1 789	1 794	1 831	1 831	1 872	1 867	1 886	1 882
poprodukcyjny 60+/65+	1 552	1 603	1 630	1 667	1 689	1 715	1 728	1 750	1 771	1 772	1 797	1 810	1 826	1 834	1 867
0-14	1 038	1 041	1 036	1 034	1 018	1 021	1 012	1 002	986	979	956	932	929	937	945
15-59	4 808	4 734	4 663	4 596	4 575	4 516	4 476	4 434	4 406	4 351	4 300	4 259	4 191	4 114	4 038
60+	1 832	1 866	1 905	1 935	1 932	1 948	1 954	1 965	1 968	1 986	2 017	2 035	2 058	2 083	2 104
15-64	5 381	5 285	5 218	5 136	5 074	5 000	4 935	4 869	4 813	4 778	4 744	4 716	4 661	4 608	4 536
65+	1 259	1 315	1 350	1 395	1 433	1 464	1 495	1 530	1 561	1 559	1 573	1 578	1 588	1 589	1 606
80+	294	295	309	309	322	329	312	305	300	300	313	336	367	391	402

[38] Opracowanie własne na podstawie GUS Banka Danych Lokalnych

Z prognozy wynika, iż nastąpi ok. 11% spadek ludności w Gminie Łambinowice, gdzie wpływ na to zjawisko będzie miało ujemne saldo migracji oraz ujemny przyrost naturalny. Większe znaczenie będzie miała emigracja wewnętrzna spowodowana odpływem części zwłaszcza młodej ludności do większych ośrodków, co jest charakterystyczne dla obszarów wiejskich nieoferujących zwłaszcza miejsc pracy dostosowanych do kwalifikacji zawodowych i potencjału.
Wyniki prognozy demograficznej na lata 2021 – 2050 – opracowanie własne

W celu pełnego zanalizowania prognozy demograficznej mieszkańców Gminy Łambinowice przeprowadzono tzw analizę wskaźnikową. Odstąpiono od wykonania prognozy metodą kohortową, która to obarczona jest dużym błędem ze względu na badanie zjawisk demograficznych wyłącznie pod kątem przyrostu naturalnego.
W zastosowanej metodzie poddano wskaźnik przyrostu naturalnego i migracji w latach 2017-2019. Metoda wskaźnikowa w odróżnieniu od kohortowej polega na uwzględnieniu zmian demograficznych wynikających nie tylko z przyrostu naturalnego, ale także migracji, co w odniesieniu do Gminy Łambinowice ma istotne znaczenie.
Zsumowano dane dotyczące wskaźników z przyrostu ludności oraz migracji według lat, a następnie wybrano wartość minimalną, maksymalną i wyliczono średnią dla wszystkich danych. Na tej podstawie wskazano 3 warianty prognozy demograficznej.

Tabela 36 Charakterystyczne wartości wskaźników

Wartość min.	-0,00724756
Wartość max.	0,01072769
Wartość średnia.	-0,0057083

Źródło opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

Tabela 37 Prognoza ludności metodą wskaźnikową.

	Wariant min.		**Wariant maks.**		**Wariant średni**	
2019	**7441**		**7441**		**7441**	
2020	-54	7387	80	7521	-42	7399
2021	-54	7334	81	7602	-42	7356
2022	-53	7280	82	7683	-42	7314
2023	-53	7228	82	7765	-42	7273
2024	-52	7175	83	7849	-42	7231
2025	-52	7123	84	7933	-41	7190
2026	-52	7072	85	8018	-41	7149
2027	-51	7020	86	8104	-41	7108
2028	-51	6969	87	8191	-41	7067
2029	-51	6919	88	8279	-40	7027
2030	-50	6869	89	8368	-40	6987
2031	-50	6819	90	8457	-40	6947
2032	-49	6770	91	8548	-40	6907
2033	-49	6721	92	8640	-39	6868
2034	-49	6672	93	8733	-39	6829
2035	-48	6623	94	8826	-39	6790
2036	-48	6575	95	8921	-39	6751

2037	-48	6528	96	9017	-39	6712
2038	-47	6481	97	9113	-38	6674
2039	-47	6434	98	9211	-38	6636
2040	-47	6387	99	9310	-38	6598
2041	-46	6341	100	9410	-38	6560
2042	-46	6295	101	9511	-37	6523
2043	-46	6249	102	9613	-37	6486
2044	-45	6204	103	9716	-37	6449
2045	-45	6159	104	9820	-37	6412
2046	-45	6114	105	9926	-37	6375
2047	-44	6070	106	10032	-36	6339
2048	-44	6026	108	10140	-36	6303
2049	-44	5982	109	10248	-36	6267
2050	-43	5939	110	10358	-36	**6231**

Prognoza wyliczona przy pomocy metody wskaźnikowej daje dane uwzględniające zarówno obserwowane w ostatnich latach saldo migracji, a także wskaźniki przyrostu naturalnego. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa zarówno dla wariantów minimalnego i uśrednionego wskazuje, iż w 2050 r. liczba ludności w gminie zmaleje. Natomiast w wariancie maksymalnym nastąpi wzrost ludności o 2917 osób.

Na podstawie przedstawionych danych demograficznych także przez GUS do roku 2030, można stwierdzić, iż w gminie Łambinowice w okresie perspektycznym, podobnie jak w Województwie Opolskim, będzie następował powolny spadek liczby ludności. Do dalszych analiz przyjęto wariant średni tj. spadek liczby ludności (o 631 osób). Wariant ten jest niższy niż dane GUS na 2030 rok, ale jak widać już prognozowana liczba ludności w 2019 roku była wyższa niż faktyczna o 124 osoby. Należy przyjąć, zatem iż dane te są bardziej optymistyczne niż wynika faktycznych procesów demograficznych. Zmniejszenie liczby ludności może być dotkliwe i dotychczas nie zostało zbadane, a wynikające z epidemii koronawirusa SARS - CoV-2.

Wobec postępującego procesu przemieszczania się licznych wiekowo grup osób obecnie zdolnych do pracy, do grupy osób z wieku poprodukcyjnego (emerytalnego) należy spodziewać się nasilenia problemów społecznych, związanych ze starzeniem się populacji. Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030 sporządzona przez GUS dla terenu całego kraju, wskazuje przede wszystkim na silny rozwój głównych aglomeracji miejskich wraz z przyległymi obszarami. Będą one w dalszym ciągu przyciągać ludność z obszarów bardziej peryferyjnych. Jednocześnie należy się spodziewać kontynuacji procesu suburbanizacji, który będzie prowadził do powiększania się obszarów poszczególnych aglomeracji i znaczącego wzrostu ludności w gminach przyległych do wielkich miast. Do takich gmin może należeć Łambinowice, pod warunkiem stworzenia korzystnych warunków zwłaszcza dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usług podstawowych. W przypadku odmiennych trendów można się spodziewać trwałego odpływu zwłaszcza młodych ludzi poza teren Gminy, co spowoduje stopniowe jeszcze większe starzenie się społeczeństwa.

W gminie Łambinowice występują trendy demograficzne, charakterystyczne dla powiatu nyskiego i Województwa Opolskiego, takie jak:

- spadek liczby ludności ogółem, przy jednoczesnym nieznacznym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym i zmniejszeniu liczby ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.
- ujemny przyrost naturalny,
- wysoki wskaźnik migracji,

Negatywne trendy demograficzne tj. starzenie się społeczeństwa stanowią zagrożenie dla przyszłego rozwoju społeczno-ekonomicznego i wymagają prowadzenia aktywnej oraz racjonalnej polityki przestrzennej, skupiającej potencjał ludnościowy i gospodarczy.

3. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY.

Kreowanie i stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki stanowi jeden z głównych celów działalności samorządu terytorialnego, w tym prowadzonej przez niego polityki przestrzennej. Kluczowe znaczenie dla tego rozwoju mają możliwości samorządu w zakresie działalności inwestycyjnej. Największy udział w inwestycjach poziomu lokalnego (gminnego) mają inwestycje komunalne, które tworzą warunki dla wzrostu konkurencyjności gminy oraz poprawy, jakości realizowanych usług komunalnych i społecznych.

Finanse gminy stanowią podstawę realizacji jej zadań publicznych i rozstrzygają o warunkach gospodarczego rozwoju lokalnego. O rozmiarach działalności inwestycyjnej decydują ponadto koszty realizacji bieżących zadań, a także dostępność zewnętrznych źródeł finansowania.

Ocena możliwości inwestycyjnych samorządu prowadzi do analizy poziomu samofinansowania. Wskaźnik samofinansowania (udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach majątkowych) obrazuje, w jakim stopniu gmina finansuje inwestycje środkami własnymi.

Wykres przedstawia porównanie dochodów Gminy z wydatkami w 2019 roku.

Tabela 38 Dochody i wydatki gminy według rodzajów [39]

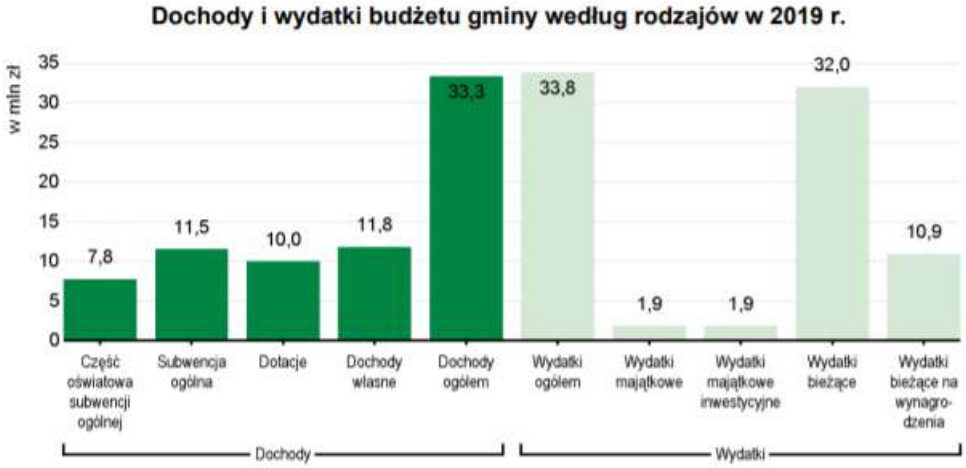

Tabela 39 Struktura wydatków w latach 2016-2019[40]

	2016	2017	2018	2019
wydatki majątkowe ogółem (zł)	26 322 763,94	30 343 750,53	30 328 977,59	33 843 782,25
wydatki majątkowe inwestycyjne (zł)	1 053 793,86	2 314 427,50	1 277 383,09	1 864 301,92
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (%)	4,0	7,6	4,2	5,5

Tabela 40 Finansowanie programów i projektów unijnych w latach 2016-2019[41]

	2016	2017	2018	2019
Dochody razem (zł)	68 451,45	394 649,52	397 728,86	426 872,00
Środki z budż. państwa lub inne przekazane, jako współfinansowanie progr. i proj. realizowanych z udz. Śr. z funduszy strukturalnych i funduszu spójności UE	0,00	4 991,63	78 416,62	0,00
Płatności w zakresie budżetu środków europejskich	68 451,45	389 657,89	319 312,24	426 872,00

Jak widać z zestawienia udział wydatków inwestycyjnych jest na poziomie niskim. Gmina nie zaciąga także kredytów, aby finansować zadania z zakresu infrastruktury także przy współudziale środków unijnych. Brak wydatków na inwestycje, w szczególności z zakresu infrastruktury w tym kanalizacji sanitarnej, powoduje spowolnienie rozwoju Gminy.

[39] GUS Vademecum samorządowca
[40] Bank Danych Lokalnych GUS
[41] J.w.

4. OKREŚLENIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ - WYRAŻONE W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY.

Obliczenie zapotrzebowania na nową zabudowę oraz bilans terenów sporządzono w oparciu o materiały szkoleniowe Ministerstwa Rozwoju i Technologii z kwietnia 2018 roku: https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/program-szkoleniowy-dla-pracownikow-administracji-samorzadowej-z-zakresu-planowania-i-zagospodarowania-przestrzennego.

Wskaźniki przyjęte do obliczeń przyjęto na podstawie dostępnych danych statystycznych oraz oczekiwanych rezultatów planowanych do osiągnięcia.

Tabela 41. Wskaźniki przyjęte do obliczeń

Liczba osób na mieszkanie w stanie istniejącym	3,07
Liczba osób na mieszkanie prognozowana	2,5
Pow. użytkowa mieszkania w stanie istniejącym	83 m^2
Pow. użytkowa mieszkania prognozowana	160 m^2
Pow użytkowa funkcji usługowej prognozowana	250
Pow. użytkowa funkcji produkcyjnej prognozowana	1000 m^2
Pow. użytkowa funkcji zagrodowej prognozowana	250 m^2
Pow. działki budowlanej o funkcji mieszkaniowej i zagrodowej	1200 m^2
Pow. działki budowlanej o funkcji usługowej	1500 m^2
Pow. działki budowlanej o funkcji zagrodowej	2500 m^2
Pow. działki budowlanej o funkcji produkcyjnej i produkcyjnej w gospodarstwach rolnych	10000 m^2

5. OBLICZENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA ZABUDOWĘ NETTO WYRAŻONĄ W POW UŻYTKOWEJ.

Przyjęto następującą strukturę terenów dla innych funkcji niż mieszkaniowa:

- Zabudowa usługowa - 20%
- Zabudowa produkcyjna – 10%
- Zabudowa produkcyjna w gospodarstwach rolnych – 20%

Zabudowa mieszkaniowa (MN)

Istniejąca wielkość zaludnienia 7441– osób, przewidywana wielkość zaludnienia do 2052 roku – 6231 osób, spadek zaludnienia o ok. 1210 osoby.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę będzie, zatem wynikać nie z przyrostu naturalnego, lecz rozgęszczania zabudowy i tendencji zmierzających do poprawy warunków mieszkaniowych.

Na koniec okresu objętego prognozą chcemy uzyskać wskaźnik średniej liczby osób na mieszkania wynoszący 2,5.

Ile osób pozostanie w istniejących mieszkaniach po ich rozgęszczeniu?

Ilość mieszkań istniejących wg danych GUS z 2019 r. –1529

Obliczenie liczby osób w mieszkaniach po ich rozgęszczeniu – 1529 x 2,5 = 3822 osób.

Dla ilu osób trzeba przewidzieć nowe mieszkania (tylko dla osób rozgęszczanych, gdyż nowych osób nie przewiduje się).

6231 – 3822 =2409 osób.

Jaka jest maksymalna wielkość zapotrzebowania na nowe mieszkania?

2409/2,5 = 963 mieszkania.

963 mieszkań x 160 m^2 = **154 080 m^2 pow użytkowej mieszkań.**

Zabudowa produkcyjna i usługowa (PR, P, U)

Dla zabudowy usługowej, produkcyjnej i produkcyjnej w rolnictwie przyjęto zapotrzebowanie w wysokości 20 % zabudowy mieszkaniowej tj. **30816 m^2 pow użytkowej.**

Zabudowa w zakresie infrastruktury

Zabudowa wynikać będzie z dynamiki rozwoju nowych terenów Gmina posiada wystarczające tereny pod stację uzdatniania wody, która zajmują najwięcej powierzchni w strukturze terenów infrastruktury. Może się pojawić zapotrzebowanie na nowe tereny pod urządzenia elektroenergetyczne i gazowe, niemniej będą one mogły być realizowane na terenach wyznaczonych pod inne funkcje z wyjątkiem terenów sieci elektroenergetycznych wysokich napięć i sieci gazowych wysokiego ciśnienia. W związku z powyższym nie występują potrzeby w zakresie rozwoju nowych terenów infrastruktury technicznej.

Tabela 42 Zestawienie zbiorcze zapotrzebowania na nową zabudowę wynikające z aktualnych potrzeb demograficznych powiększone o 30% - A

	M	**U**	**PR**	**P**
Powierzchnia użytkowa (m^2) /pow użytkowa powiększona o 30%	154 080/ **200304**	30816/ **40068**	30816/ **40068**	30816/ **40068**

OSZACOWANIE CHŁONNOŚCI, POŁOŻONYCH NA TERENIE OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ - ROZUMIANĄ, JAKO MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NA TYCH OBSZARACH NOWEJ ZABUDOWY (WYRAŻONĄ W POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY) ORAZ OSZACOWANIE CHŁONNOŚCI, POŁOŻONYCH NA TERENIE GMINY, OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W PLANACH MIEJSCOWYCH POD ZABUDOWĘ, POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ - ROZUMIANĄ, JAKO MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NA TYCH OBSZARACH NOWEJ ZABUDOWY, WYRAŻONĄ W POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY.

Rysunek 12 Rozmieszczenie zabudowy w poszczególnych jednostkach osadniczych.

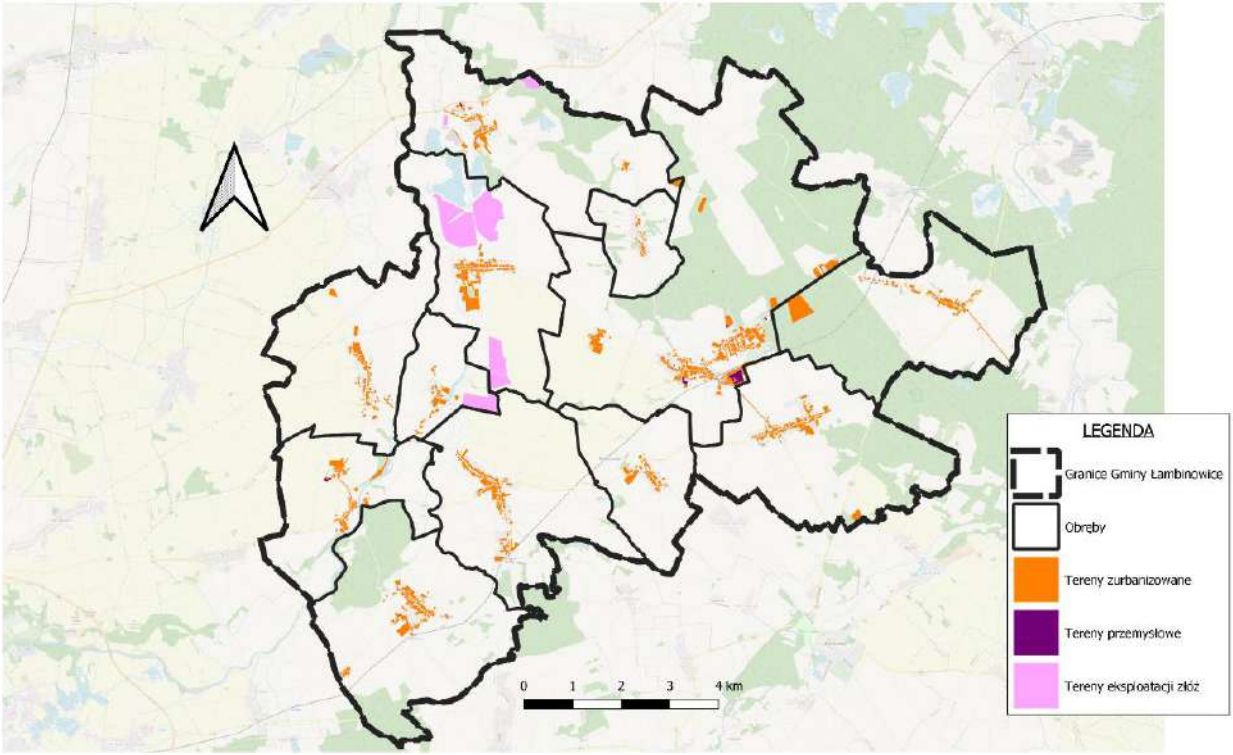

Chłonność położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej wyznaczono w oparciu o następujące zasady:

Oszacowano luki w zabudowie tj. obszary, które mają dostęp do drogi utwardzonej oraz infrastruktury technicznej tj. sieci wodociągowej i elektroenergetycznej oraz infrastruktury społecznej i położone są w odległości nie większej niż ok. 50 m od najbliższego budynku lub terenu zabudowanego, jeśli budynek położony jest w odległości większej niż 50 m od granicy działki. Po oszacowaniu wielkości obszarów w ha brutto, w granicach jednostki osadniczej zsumowano je i przeliczono na powierzchnię netto, a następnie na powierzchnię użytkową zabudowy.

Przyjęto, że powierzchnia luk netto dla zabudowy na wsiach stanowi 80% zabudowy brutto, tj. 20 % przewidziana jest pod komunikację wewnętrzną oraz funkcje towarzyszące, mieszkalnej jednorodzinnej i produkcyjnej, natomiast we wsi Łambinowice stanowi 40% zabudowy brutto.

1. Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy mieszkaniowej (M).

Przewiduje się, że rozwój zabudowy mieszkaniowej skoncentrowany będzie w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej.

Powierzchnię użytkową obliczono według wzoru:

Pu= Pc/1200 x 160

Gdzie: Pc powierzchnia całkowita terenów w ha; 1200 m^2 powierzchnia działki budowlanej, 160 m^2 –powierzchnia użytkowa mieszkania.

2. Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy usługowej (U).

Pu=Pc/1500 x 250

Gdzie: Pc powierzchnia całkowita terenów w ha; 1500 m^2 powierzchnia działki budowlanej o funkcji usługowej, 250 m^2 – średnia powierzchnia użytkowa zabudowy usługowej.

3. Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy usług sportu powierzchnię tę określa się ze względu na otwarty charakter tych terenów w ha (US).

5. Obliczenie powierzchni użytkowej pod zabudowę produkcyjną (P, PR)

Pu=Pc/10000 x 1000

Gdzie: Pc powierzchnia całkowita terenów w ha; 10000 m^2 powierzchnia działki; 1000 m^2 – powierzchnia użytkowa zabudowy.

Tabela 43 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Nazwa uchwały
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej we wsi Łambinowice - Uchwała Nr XXXVII/259/2002
2.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach Uchwała Nr XXIV/137/08
3.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach - Uchwała Nr XXXIX/241/10
4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach obejmującego tereny oznaczone symbolem 48aU, 49ZP, 50aKS, 50bZi, 46UHG, 48bUS, 48cKS, 47aUO - Uchwała nr XII/101/11
5.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach - Uchwała Nr XXXIV /274 /2013
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej w Łambinowicach - Uchwała Nr XX/167/2016
7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego wyznaczonego na złoża kruszywa naturalnego „Bielice" w Gminie Łambinowice Uchwała Nr XXXII/222/05
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Jasienica Dolna. Uchwała Nr XXVIII/183 /2005
9.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jasienica Dolna Uchwała Nr XXIV/139/08
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Jasienica Dolna, Uchwała nr XXXIX/243/10 Rady Gminy Łambinowice z dnia 24 czerwca 2010 r.
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przysiółka Dworzysko wsi Malerzowice Wielkie -Uchwała Nr XII/66/2007
12.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Budzieszowice - Uchwała Nr XXXIX/244/10
13.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Łambinowice Uchwała nr XXXIX/242/10
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Sowin - Uchwała nr XXXIX/247/10
15.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr ewid. 434 zlokalizowanej we wsi Sowin Uchwała Nr XIV/119/2016
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Szadurczyce - Uchwała nr XXXIX/246/10
17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wierzbie - Uchwała nr XXXIX/245/10
18.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego we wsiach Jasienica Dolna, Drogoszów, Piątkowice, Bielice w gminie Łambinowice Uchwała nr XVII/138/12
19.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego wieś Łambinowice w rejonie ul. Kolejowej, ul. Gen. Zawadzkiego, ul. Mickiewicza Uchwała nr XIV/116/12

20.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego wieś Łambinowice w rejonie ul. Kolejowej, ul. Gen. Zawadzkiego, ul. Mickiewicza Uchwała Nr XLII/312/2014
21.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Łambinowice w rejonie ulicy Kolejowej - Gen. A. Zawadzkiego – A. Mickiewicza - Uchwała Nr XXIV/138/08
22.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr ewidencyjny 554/11, 554/9, 554/6, 554/5, zlokalizowanych we wsi Okopy - Uchwała Nr XXVI/204/2013

Podstawowym i największym obszarowo aktem planistycznym dla gminy Łambinowice jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Łambinowice uchwalony Uchwałą nr XXXIX/242/10 wymieniony w poz. 13 tabeli. Wielokrotnie zmieniany był miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Obozowej we wsi Łambinowice - Uchwała Nr XXXVII/259/2002 – 5 zmian dokonanych częściowo.

Tabela 44 Oszacowanie chłonności obszarów położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenach objętych mpzp.

`Tereny przewidziane pod zabudowę inne niż wymienione w art. 10 ust. 5	Powierzchnia Pc (ha) brutto /netto	Szacunkowa chłonność terenu wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy – Pu (m^2)
MPZP WSI ŁAMBINOWICE ZE ZM.		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna brutto(MN) Pu= Pc/1200 x 160	108,5/65,1* *brutto pomniejszone o 40 % na inne funkcje	**86 800**
Zabudowa produkcyjna brutto (P) Pu=Pc/10000 x 1000	51**/35,7* * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje **Obejmuje także obszar wsi Wierzbie	**3570**
Zabudowa usługowa (U) Pu=Pc/1500 x 250	37/26 * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**43 333**
Zabudowa produkcyjna w rolnictwie brutto (PR) Pu=Pc/10000 x 1000	0,83*/0,58 brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**58**
MPZP WSI JASIENICA DOLNA ZE ZM.		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) Pu= Pc/1200 x 160	23/18,4 *brutto pomniejszone o 20 % na inne funkcje	**24 533**
Zabudowa produkcyjna brutto (P) Pu=Pc/10000 x 1000	4,4/3,08* * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**308**
Zabudowa usługowa (U) Pu=Pc/1500 x 250	2,43/1,7 * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**2 835**
Zabudowa produkcyjna brutto (P) Pu=Pc/10000 x 1000	0,37	**37**
MPZP DWORZYSKO		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) Pu= Pc/1200 x 160	23/18,4 *brutto pomniejszone o 20 % na inne funkcje	**24 533**

MPZP WSI BUDZIESZOWICE		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) Pu= Pc/1200 x 160	10,5/8,4 *brutto pomniejszone o 20 % na inne funkcje	**11 200**
Zabudowa usługowa (U) Pu=Pc/1500 x 250	3,65/2,55 * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**4258**
Zabudowa produkcyjna brutto (P) Pu=Pc/10000 x 1000	3,3*/2,32 * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**232**
MPZP WSI SOWIN ZE ZM.		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) Pu= Pc/1200 x 170	33/26,4 *brutto pomniejszone o 20 % na inne funkcje	**35 200**
Zabudowa usługowa (U) Pu=Pc/1500 x 250	1,29/0,9 * brutto pomniejszone o 30 % na inne funkcje	**1500**
MPZP WSI SZADURCZYCE ZE ZM.		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) Pu= Pc/1200 x 160	11/8,8 *brutto pomniejszone o 20 % na inne funkcje	**11 733**
MPZP WSI WIERZBIE		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) Pu= Pc/1200 x 160	33/26,4 *brutto pomniejszone o 20 % na inne funkcje	**35 200**
Zabudowa produkcyjna brutto (P) Pu=Pc/10000 x 1000	0,5	**50**
RAZEM		
Razem MN	**229 199**	
Razem U	**51 926**	
Razem P	**3878**	
Razem PR	**377**	

Przyjęto, że powierzchnia luk netto dla zabudowy wsi z wyjątkiem wsi Łambinowice gdzie ten wskaźnik jest wyższy o 20%, stanowi 80% zabudowy brutto, tj. 20 % przewidziana jest pod komunikację wewnętrzną - 10%, usługi- 5% oraz funkcje towarzyszące – 5%. W ramach luk w zabudowie – zabudowa wiejska dopuszczalna jest zabudowa usługowa, mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna, zagrodowa oraz zieleń. Dla wsi Łambinowice oszacowano odrębnie luki w zabudowie usługowej oraz produkcyjnej.

Tabela 45. Oszacowanie chłonności, położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą, jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy (wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Lp.	**Miejscowość**	**Luki w zabudowie wiejskiej (MN, RM) brutto/netto**	**Luki w zabudowie wiejskiej (U) brutto/netto**
1	Mańkowice	3,8/3,04	0,76
2	Drogoszów	1,46/1,17	0,29
3	Malerzowice	2,0/1,60	0,4
4	Bielice	10,3/9,17	1,13
5	Piątkowice	4,1/3,28	0,82
6	Lasocice	5,38/4,3	1,098
RAZEM		**23**	**4,498**

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę wyniesie Z=A-B

Tabela 46 Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów

Lp.		M Tereny zabudowy mieszkaniowej	U	P, PR
1	A-Zapotrzebowanie na nową zabudowę	200 304	40068	40068
2	B - Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenach nieobjętych mpzp	23	4,498	----
3	C- Chłonność obszarów położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenach objętych mpzp	229 199	51926	4255
	A-(B+C) (m^2 pow użytkowej)	-28918	-11862	37613
	A-(B+C) w (ha)	-2,8	-1,1	3,76

Jak wynika z powyższego zestawienia tabelarycznego założone maksymalne zapotrzebowanie w skali gminy na nową zabudowę mieszkaniową jest mniejsze niż tereny przewidziane pod zabudowę oraz możliwych do zabudowy w jednostkach osadniczych na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej W związku z powyższym nie jest wskazane wyznaczenie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, natomiast można wyznaczyć dodatkowe tereny zabudowy P, PR.

SPIS TABEL

TABELA 1 WODY POWIERZCHNIOWE I ICH STAN 21
TABELA 2 WYBRANE INFORMACJE DLA SUBZBIORNIKA PACZKÓW NIEMODLIN 22
TABELA 3 WIELKOŚĆ UŻYTKÓW ROLNYCH W PODZIALE NA KLASY W POSZCZEGÓLNYCH OBRĘBACH. 27
TABELA 4 UŻYTKI ROLNE W GMINIE ŁAMBINOWICE 28
TABELA 5 STRUKTURA INDYWIDUALNYCH GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG POWIERZCHNI GOSPODARSTWA 28
TABELA 6 STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJU UŻYTKU W GOSPODARSTWACH OGÓŁEM 29
TABELA 7 LICZBA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH 29
TABELA 8 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE. 36
TABELA 9 OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO. 39
TABELA 10 WYKAZ OBIEKTÓW NIERUCHOMYCH PROPONOWANYCH DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW W TYM OBIEKTÓW WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW. 40
TABELA 11 PARKI ZABYTKOWE W GMINIE 47
TABELA 12 GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POWIATU NYSKIEGO, GMINY ŁAMBINOWICE I ORAZ POZOSTAŁYCH GMIN POWIATU. 48
TABELA 13 PODZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI ORAZ WIEKU. 48
TABELA 14 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2019 R. 51
TABELA 15 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH 51
TABELA 16 STRUKTURA BEZROBOCIA W GMINIE W LATACH 2016-2019 52
TABELA 17 ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY ZA 2018 ROK 53
TABELA 18 LICZBA SZKÓŁ, ODDZIAŁÓW ORAZ LICZEBNOŚĆ UCZNIÓW SZKOŁACH PODSTAWOWYCH W LATACH 2016-2018 54
TABELA 19 WSKAŹNIKI PRZEDSZKOLNE DLA GMINY 55
TABELA 20 WSKAŹNIKI PRZEDSZKOLNE DLA GMINY ORAZ WOJEWÓDZTWA I POWIATU. 55
TABELA 21 PROGNOZOWANA LICZBA UCZNIÓW W PUBLICZNYCH JEDNOSTKACH OŚWIATY 57
TABELA 22 WYKAZ ŚWIETLIC WIEJSKICH I REMIZ OSP 59
TABELA 23 INSTYTUCJE KULTURY W GMINIE NA TLE POWIATU NYSKIEGO 60
TABELA 24 LICZBA RODZIN I DZIECI W RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W LATACH 2016-2019 63
TABELA 25 LICZBA RODZIN I OSÓB W RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W LATACH 2017-2019 63
TABELA 26 STRUKTURA WŁADANIA WEDŁUG WŁASNOŚCI (W %) 66
TABELA 27 WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH 69
TABELA 28 WYKAZ DRÓG PUBLICZNYCH GMINNYCH 69
TABELA 29 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA. 89
TABELA 30. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POWIATU KĘDZIERZYŃSKO - KOZIELSKIEGO, GMINY ŁAMBINOWICE ORAZ POZOSTAŁYCH GMIN POWIATU. 115
TABELA 31 LICZBA STAŁYCH MIESZKAŃCÓW WG. MIEJSCOWOŚCI W LATACH 2011-2020 115
TABELA 32 PRZYROST NATURALNY W GMINIE ŁAMBINOWICE WG GUS 116
TABELA 33 LICZBA LUDNOŚCI W LATACH 2010-2019 117
TABELA 34 SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH W LATACH 2016-2019 118
TABELA 35 PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DO ROKU 2030 OPRACOWANA PRZEZ GUS 118
TABELA 36 CHARAKTERYSTYCZNE WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW 119
TABELA 37 PROGNOZA LUDNOŚCI METODĄ WSKAŹNIKOWĄ. 119
TABELA 38 DOCHODY I WYDATKI GMINY WEDŁUG RODZAJÓW 122
TABELA 39 STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2016-2019 122
TABELA 40 FINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH W LATACH 2016-2019 122
TABELA 41. WSKAŹNIKI PRZYJĘTE DO OBLICZEŃ 123
TABELA 42 ZESTAWIENIE ZBIORCZE ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ WYNIKAJĄCE Z AKTUALNYCH POTRZEB DEMOGRAFICZNYCH POWIĘKSZONE O 30% - A 125
TABELA 43 WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 127

TABELA 44 OSZACOWANIE CHŁONNOŚCI OBSZARÓW POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ ORAZ O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ NA TERENACH OBJĘTYCH MPZP. 129
TABELA 45. OSZACOWANIE CHŁONNOŚCI, POŁOŻONYCH NA TERENIE OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ - ROZUMIANĄ, JAKO MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NA TYCH OBSZARACH NOWEJ ZABUDOWY (WYRAŻONĄ W POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY. 131
TABELA 46 PORÓWNANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ Z CHŁONNOŚCIĄ OBSZARÓW 132

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1 POŁOŻENIE SUBREGIONU POŁUDNIOWEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO 10
RYSUNEK 2 STREFY LITOLOGICZNO – GEOMORFOLOGICZNE, TYPY TERENÓW 19
RYSUNEK 3 WSKAŹNIK BONITACJI ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ SOŁECTW GMINY ŁAMBINOWICE. ŹRÓDŁO: FLACZYK RED. (1987) 25
RYSUNEK 4 PROCENTOWY UDZIAŁ GLEB POSZCZEGÓLNYCH KLAS GRUNTÓW ROLNYCH NA TERENIE GMINY ŁAMBINOWICE. 27
RYSUNEK 5 LICZBA LUDNOŚCI W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W LATACH 2016-2019 50
RYSUNEK 6 LICZBA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W LATACH 2016-2019 50
RYSUNEK 7 LICZBA LUDNOŚCI W WIEKU POPRODUKCYJNYM W LATACH 2016-2019 50
RYSUNEK 8 LICZBA URODZEŃ NA 1000 LUDNOŚCI W LATACH 2003-2019 55
RYSUNEK 9 UKŁAD KOMUNIKACYJNY GMINY 70
RYSUNEK 11 KONCEPCJA PROGRAMOWA KANALIZACJI SANITARNEJ 100
RYSUNEK 12 PRZYROST NATURALNY GMINIE W LATACH 2014-2019 NA 1000 OSÓB 116
RYSUNEK 13 LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE ŁAMBINOWICE W LATACH 2010-2019 117
RYSUNEK 14 ROZMIESZCZENIE ZABUDOWY W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH OSADNICZYCH. 125

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁAMBINOWICE

KIERUNKI

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr LXXII/475/2023 Rady Gminy Łambinowice z dnia 21 września 2023r.

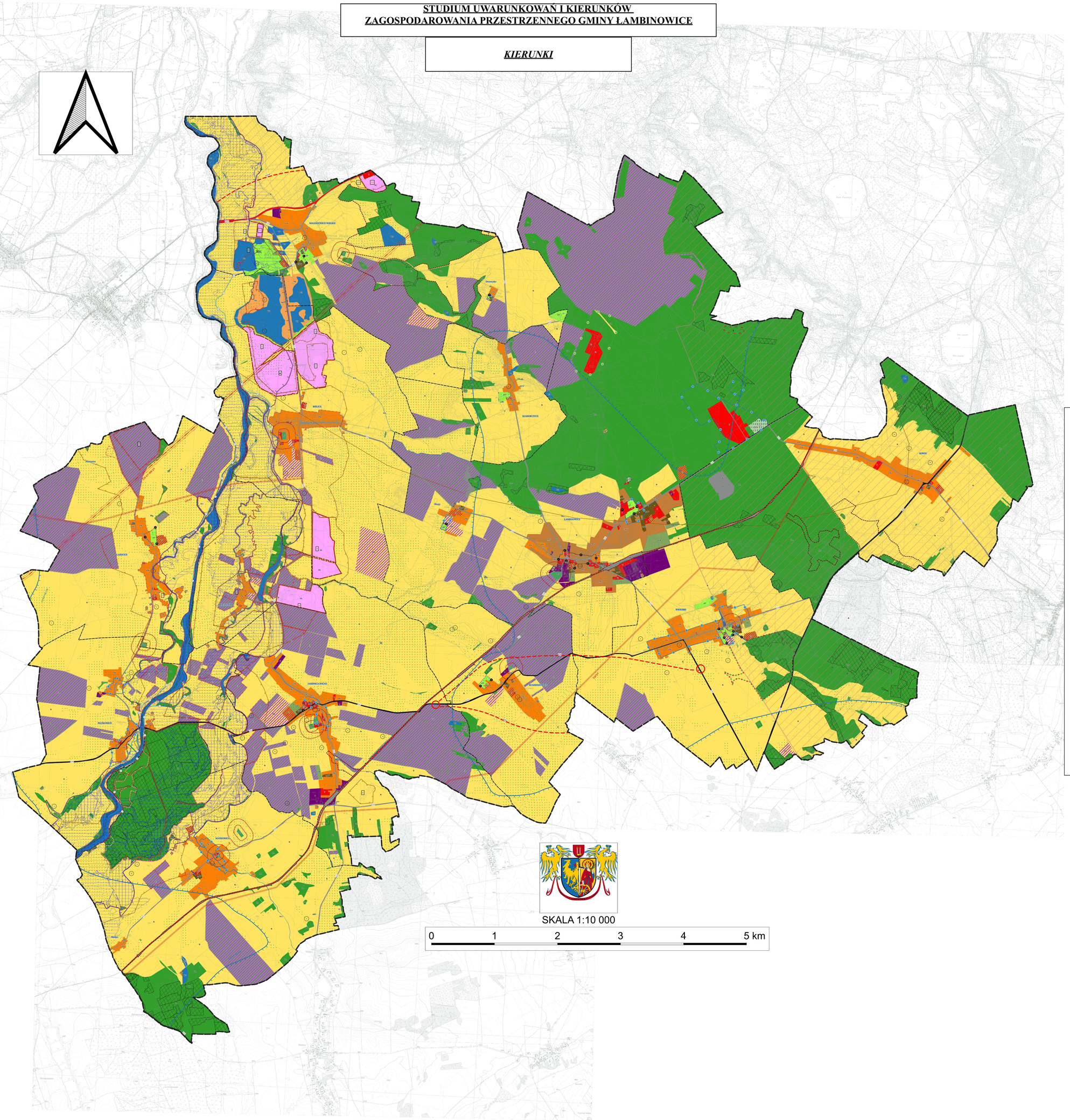

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁAMBINOWICE

UWARUNKOWANIA

Załącznik nr 3 do Uchwały Nr LXXII/475/2023 Rady Gminy Łambinowice z dnia 21 września 2023r.

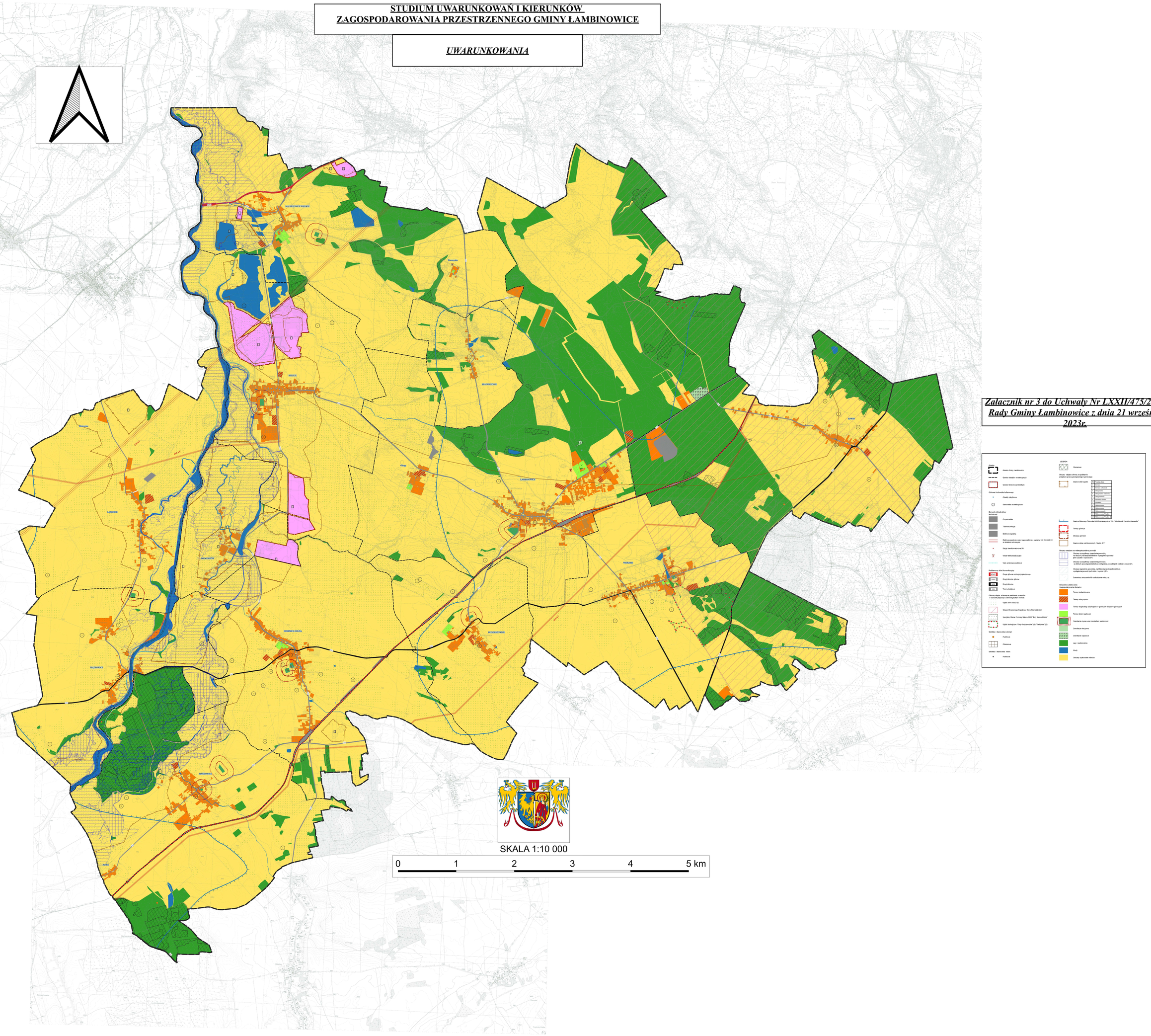

Załącznik nr 4 do uchwały nr LXXII/475/2023
Rady Gminy Łambinowice
z dnia 21 września 2023r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łambinowice.

1. Zgodnie z art. 11 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977), projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Łambinowice (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko), był dwukrotnie wyłożony do publicznego wglądu.

2. W wyniku pierwszego wyłożenia do publicznego wglądu wpłynęło 17 uwag. Projekt Studium został ponownie wykładany do publicznego wglądu. W wyniku drugiego wyłożenia do publicznego wglądu w ustalonym terminie wpłynęło 16 uwag, przy czym część z tych uwag się powtórzyła .

2. Wójt Gminy Łambinowice przedstawia Radzie Gminy projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy wraz z listą nieuwzględnionych uwag, obejmującą nieuwzględnione uwagi wniesione do projektu w trakcie wyłożeń do publicznego wglądu. Przedłożone nieuwzględnione uwagi dotyczą działek, które nie zostały uwzględnione w całości oraz działek, które nie zostały uwzględnione w części. Tym samym część uwag wymieniona jako uwagi nieuwzględnione w części, zostały uwzględnione w części, co umożliwia ich zagospodarowanie zgodnie z kierunkami rozwoju określonymi na załączniku nr 2.

3. Po przeanalizowaniu listy, o której mowa w ust. 2, Rada Gminy postanawia przychylić się do stanowiska Wójta i rozstrzygnąć o nieuwzględnieniu następujących uwag:

1) przeznaczenia działki nr 296 w Jasienicy Dolnej pod zabudowę wiejską w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy;
2) przeznaczenia działek pod urządzenia OZE nr: 271/1, 277/1, 263/1 w Lasocicach w zakresie części działek położonych w odległości mniejszej niż 50 od stopy wału p - powodziowego, oraz w Łambinowicach dz. nr: 325/1, 330/3, Budzieszowicach dz. nr: 201, 225, w Malerzowicach Wielkich dz. nr: 3/3 w zakresie terenów przeznaczonych na lasy;
3) przeznaczenia działki nr 207 w Jasienicy Dolnej pod zabudowę wiejską w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy;
4) przeznaczenia działki nr 460 w Piątkowicach pod zabudowę wiejską w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy;
5) przeznaczenia działek nr 63, 64, 65 w Budzieszowicach pod zabudowę wiejską, gdyż położone są poza obszarem zwartej zabudowy;
6) przeznaczenia działki nr 70 w Łambinowicach pod zabudowę wiejską w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy;
7) przeznaczenia działki nr 266 w Wierzbiu pod zabudowę wiejską w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy;
8) przeznaczenia działek nr 264, 265, 102 w Wierzbiu pod zabudowę wiejską w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy;
9) przeznaczenia działki nr 538 w Okopach pod zabudowę mieszkaniową, z uwagi na sąsiedztwo terenów gospodarki odpadami;
10) uwaga dotycząca podkładów mapowych nieuwzględniona;
11) lokalizacja w sąsiedztwie Pomnika Martyrologii urządzeń z odnawialnych źródeł energii;
12) lokalizacja turbin wiatrowych bez wskazania ich lokalizacji;
13) określanie maksymalnej obsady zwierząt na obszarach PR, zakazu OZE w Jasienicy Dolnej oraz w Łambinowicach część zach., nie obejmowania strefą B zespołu pałacowo – parkowego;
14) w zakresie rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW dz. nr 618/3 w Łambinowicach w części przeznaczonej na tereny lasów;

15) uwagi dotyczące mpzp w Jasienicy Dolnej dz. nr: 24, 409/3, 410/1, mpzp w Łambinowicach dz nr 262 - nie uwzględniam jako bezprzedmiotowe gdyż dotyczą rozwiązań dotyczących mpzp;

16) w zakresie rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW cz. dz. nr 90/1 w Budzieszowicach w części przeznaczonej na cmentarz;

17) w zakresie rozmieszczenia urządzeń fotowoltaicznych dz. nr 255 w Jasienicy Dolnej - na części działki dopuszczalna jest lokalizacja OZE do 1000 kW bez wskazywania jej lokalizacji w studium;

18) w zakresie rozmieszczenia urządzeń fotowoltaicznych dz. nr 74 w Szadurczycach, gdzie dopuszczalna jest lokalizacja OZE do 1000 kW bez wskazywania jej lokalizacji w studium;

19) przeznaczenia części działki nr 456/1 w Łambinowicach pod zabudowę mieszkalną jednorodzinną w zakresie jej części położonej poza obszarem zwartej zabudowy.

20) usunięcie EP na wszystkich gruntach klas III i wyższej oraz wprowadzenie nasadzeń maskujących na terenach krajobrazowo najcenniejszych – szczegółowe ustalenia w tym zakresie zostaną zweryfikowane i ustalone na etapie opracowania mpzp.

Załącznik nr 5 do uchwały nr LXXII/475/2023

Rady Gminy Łambinowice

z dnia 21 września 2023r.

Zalacznik5.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę